"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pětnyčiomis, Chicago, Ill.
Metine Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose užsienyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIV — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 18 d., 1915 M. — No. 25

Didēji Karē.

Suvienyta anglų ir francuzų kariumenė vis, palengva, stumia vokiečius atgal lygiai šiaurinėj Francuzijoj, kaip ir Belgijoj. Sustiprinimui savo pajiegų ten Vokietija siunčia savo kariumenę iš Galicijos ir paskutinius atsarginius. Vokiečiai stengiasi sulaikyti talkininkų pirmyn žengimą. Smarkus mušiai vis dar traukiasi prie Neuville St. Vaast. Nors mušis ten dar neužbaigtas, bet iki šiol vokiečiai ten turėjo labai didelius nuostolius. Francuzams teko daug ginklų ir amunicijos. Nustumę vokiečius atgal, ant mušio lauko francuzai rado paliktas 3 77-milimetrines kanuoles, 15 revolverinių kanuolių, tukstančius granatų, 300,000 karabinams patronų ir daug sprogstančių medegų ir daugybę maisto.

Prie Toutvent francuzai apvaldė vokiečių pozicijas ir paėmė 150 nelaisvių. Ant linijos 11 mylių ilgos vokiečiai tapo nustumti vieną mylią atgal. Ir prie Arras francuzai stumia vokiečius atgal. Francuzai, matyt, nori užpulti svarbų, vokiečių rankose esantį miestą Lens. Mušin prie Arras, kadangi pritruko pakaktinai žemės kareivių, vokiečiai pasiuntė laivyno kareivius. Miestas Neuville teko francuzams, nors vokiečiai jį buvo pavertę į tvirtą tvirtovę. Ir garsus Labyrinth jau didesnėj dalyj yra francuzų rankose. Daugelyj vietų vokiečių linija tapo perlaužta, jie tapo francuzų atgal nustumti.

Vokiečių raportas praneša apie jų kariumenės laimėjimus ant linijos nuo Lievin iki Arras, kur buk francuzus pasiekė sunkus nepasisekimai, nes jų užpuolimai ant visos linijos Neuville-Raclincourt su dideliais jiems nuostoliais tapo atmušti. Daugumą svarbesnių pozicijų laiko vokiečiai. Užpuolimai prie Yser kanalo taipgi tapo atmušti. Ir francuzų užpuolimai Champagne provincijoj jiems nepasisekė.

Vokiški povandeniniai laiveliai pereitą savaitę paskandino net keliolika pirklių laivų, o daugiausiai angliškų, nes Anglija jų ir turi daugiausia. Didžiausi vokiečių paskandinti laivai buvo: paskandintas Valijos pakrantėse francuziškas garlaivis Diamond, angliškas garlaivis Hopemount, turėjęs 3,300 tonų įtalpos; jis tapo paskandintas priešais St. Ives. Baltosiose jurėse tapo minos paskandintas angliškas garlaivis Arndale, turėjęs 3,583 tonus įtalpos. Šitas garlaivis užbėgo ant minos; vokiški pojuriniai laiveliai į Baltasias jures neprisigriebė, nes ten nedaug ko jie gali rasti, o kelionė pavojinga, kuro ten gauti negalėtų, nes apart Archangelsko, anglių krautuvių niekur nėra. Garlaivis Arndale plaukė į Archangelską ir gabeno amuniciją Rusijai. Mina, tą garlaivį paskandinusi, galėjo vien rusiška buti, nes vokiečiai Baltosiose jurėse jų pakloti negalėjo.

Nuo šiaur-rytinio karės lauko prieštaraujančios ateina žinios: vokiečiai giriasi savo laimėjimais Lietuvoj, rusai gi taipgi praneša apie sumušimus vokiečių Lietuvoj. Aišku todėl, kad žinios vienos pusės yra neteisingos, nes du priešai toj pačioj vietoj vienu kartu mušių laimėti negali. Bet visgi, kaip rodosi, rusai Lietuvoj mėgina žengti pirmyn ir nori vokiečius per rubežių išvyti, kaip tas jiems porą kartų pasisekė, tik tų pasisekimų negalėjo, ar nemokėjo priderančiai išnaudoti.

Dubisos paupiuose rusai, sulankę pastiprinimo, mėgino vokiečių kariumenę apsiausti, ir privertė ją atgal trauktis ant linijos Beisogala-Zogine. Vokiečiai gi praneša apie jų pasisekimus į šiaurius nuo Šiaulių, kur vokiečiai paveržė kelias rusų pozicijas. Prie Kuzin nelaisvėn paėmė 3 aficierus ir 300 kareivių. Į piet-ryčius nuo Mariampolės iki Kauno vokiečiai paėmė visą pirmąją rusų stovyklų liniją ir nelaisvėn ten pakliuvo 3 aficierai ir 313 kareivių. Jeigu vokiečiai galėjo atsirasti Kauno aplinkinėse, nors, žinoma, prie Kauno tvirtovės, turbut, nepriėjo taip arti, kad siektų didelių kanuolių šuviai, tai tas rodo, kad jų bent Suvalkų gubernijos pusėj rusai sumušti negalėjo; vokiečiai, jeigu butų sumušti, turėtų traukties prie savo rubežių, bet prie Kauno jų buti negalėtų. Dabar gi jie stovi prie Kazlų Rudos, Skirkų (Dembowa Buda) ir netoli Mauručių.

Prieštaraujančios žinios yra iš pietinės Lenkijos ir Galicijos. Vokiečiai, paėmę Galicijos svarbiausią tvirtovę Przemysl, gyrėsi ir giriasi, jog Galicijoj rusai suvisu tapo sumušti ir buk jie negali atsigriebti. Rusų kariumenė vejama į rytus, Lvovo (Lembergo) link. Rusai, matydami, jog ir Lvovo apginti negalės, skubiai kelia dokumentus ir general-gubernatoriaus sostinę į miestą Brody, prie Lenkijos rubežių. Viennos raportas užtikrina, jog Bukovina tapo suvisu nuo rusų išvalyta. Bet vėliaus pasirodė, kad ir Galicijoj su rusais nėra taip blogai, kaip perstato Viennos ir Berlino raportai. Išsyk, atidavę priešams tvirtovę Przemysl, nes jos, dėl stokos amunicijos, apginti negalėjo, rusai traukėsi į šiaur-ryčius, bet paskui, gavę pastiprinimą, ne tik vėl apsistojo, bet suvienytas austrų ir vokiečių kariumenes vėl pradėjo stumti į vakarus. Jie atgavo atgal svarbų miestą Jaroslaw ir pristumė vokiečius prie upės Dunajec ir toliau į rytus jų neleidžia. Iš Petrogrado užtikrinama, jog Lvovui pavojus jau negręsia. Bet visgi nežinia, ar ilgai rusai įstengs atsilaikyti, ar jie, išbaigę amuniciją, vėl nebus priversti traukti atgal. Vokiečiai juk nedaos laiko amunicijos daug prisigabenti.

Vokiečių kariumenės vadovas Mackensen ant visos 70 mylių ilgos linijos pradėjo priešakin žengti. Vokiečių štabas giriasi, buk rusų linija tarp Czerniawa ir Sieniawa tapo daugelyj vietų perlaužta ir buk vien birželio 14 d. paimta nelaisvėn 16,000 rusų. Pirmyn žengimas generolams Linsingen ir Marwitz taipgi sekasi.

Dėl paskutinių vokiečių pasisekimų Rusijoj apsireiškia vis labjau vokiečių nekentimas ypač tarp darbininkų. Maskvoj darbininkai pareikalavo prašalinimo iš dirbtuvių visų vokiečių darbininkų ir darbų vedėjų. Kadangi darbdaviai to išpildyti nenorėjo, darbininkai pradėjo vokiečius mušti ir naikinti jų nuosavybę. Vokiečių mušimai buvo Maskvoj ir kituose Rusijos didesniuose, pramoninguose miestuose.

Iš Berlino praneša, buk Rusijoj tarp gyventojų apsireiškia vis aiškiau neužganėdinimas iš valdžios. Žmonės reikalauja dumos sušaukimo. Kad žmones nutildžius, manoma nuo vietos prašalinti daugumos gyventojų nekenčiamą reakcijonierišką ministerių pirmininką Goremikiną, ant jo suversti ir netvarkę, apsireiškusią kariumenėj, nors tą netvarkę ne Goremikin pagamino.

Nesiseka austrams ir karė su Italija, nors valdžia slepia nepasisekimus, arba mėgina svarbesnius nepasisekimus uždengti menkais laimėjimais, arba laimėjimais patrolių susirėmimuose. Svarbesniuose mušiuose italai veik visur ima viršų ir žengia vis giliau Austrijon ir užima vieną po kitam svarbius Austrijos miestus. Italų kariumenė užėmė svarbų miestą Gradisca, į piet-vakarius nuo miesto Goricia. Italų kariumenė traukia išilgai geležinkelio, vedančio per Alpų kalnus per Gredia perėjimą prie Tarvis, kur susibėga Karintijos geležinkeliai. Tarvis yra 6 mylios nuo Italijos rubežių. Italai Austrijon įsiveržė trimis keliais ir nei vienos jų kariumenės dalies austrai išvyti atgal neįstengia iki šiol, nors austrus paremia ir vokiečių kariumenė.

Ketvirta Italijos armija per Alpų kalnus įsiveržė Austrijon ties Ampezzo ir užėmė miestą Ploecken. Miestas tas yra labai svarbus, yra tik 15 mylių nuo geležinkelio, bėgančio nuo Insbruck į Lublaną. Italų rankose yra taipgi miestas Podestagna, į šiaurius nuo perėjimo Ampezzo. Italų kariumenė yra jau 10 mylių nužengusi Austrijos pusėn. Smarkus mušiai eina prie Tolmino, bet miestas tas dar yra austrų rankose; smarkiai mušasi ir šonuose Montenegro kalno, bet italai veržia vieną po kitai austrų pozicijas. Austrai, besitraukdami, išnaikino visus tiltus ir kelius, kur tik turėjo laiko ir galėjo tai padaryti.

Užėmusi svarbias vietas Austrijos pusėj Gradisca ir Montfalcone, italų kariumenė tapo didesnių austrų pajiegų sulaikyta prie provincijos sostinės Goricia. Mušyj prie Gradisca austrai nužudė 10,000 kareivių užmuštų ir sužeistų.

Nors Turkijos valdžia garsina apie turkų pasisekimus, bet iš kitų šaltinių visai priešingos ateina žinios ir tos, turbut, stovi arčiau teisybės negu turkiškos. Rusų kariumenė apvaldė Armėnijos Van apskritį; turkai turėjo pasitraukti ir iš Ourza apskričio. Turkiška kariumenė tapo nuvyta nuo Azarbadzan. Nesiseka turkams ir Dardanelių jurių siaurumoj; taipgi ir Azijos pakrantėse. Du francuzų kariški laivai atplaukė į Tobesine uostą ir bombardavo miestą, kuriame daug nuostolių pridirbo.

Talkininkų kariumenė prisiartino prie miesto Gallipoli, prie Dardanelių siaurumos. Ateina čia vis daugiau talkininkų kareivių. Talkininkai užėmė dvi svarbias kalvas prie Maidos, o prie to paėmė 700 turkų nelaisvėn.

Vaidai Suvienytų Valstijų su Vokietija dėl paskandinimo garlaivio Lusitania ir užpuolimų ant Amerikos laivų dar nepasibaigė. Prezidentas Wilson vėl pasiuntė Vokietijai notą su reikalavimu, kad ji liautųsi užpuldinėjusi ant neutrališkų kraštų pirklių laivų, jeigu nenori sulaukti negeistinų pasekmių. Vokietija ant prezidento notos dar neatsakė, ir nežinia, kokį duos atsakymą. Užėmęs vietą pasitraukusio užsienių ministerio Bryano naujasis ministeris Lansing ne taip bailus ir nuolankus Vokietijai, todėl greičiau gali privesti prie vaidų užbaigimo: arba stums Ameriką karėn su Vokietija, arba ją privers pildyti tarptautiškas teises ir nusilenkti prieš prezidento reikalavimus, nors pasitraukęs ministeris, susidėjęs su Amerikos vokiečiais, čia mėgina maišatį ir neramumą sukelti.

Nors Balkanų tautos dar karėn neįsikišo, bet tarybos vis dar vedamos tarp Rumanijos, Bulgarijos ir Grekijos. Susitaikymą trukdo labjausiai Serbija, kuri nenori atiduoti Bulgarijai bulgarų apgyventą Macedonijos dalį, ko Bulgarija už stojimą talkininkų pusėn butinai reikalauja. Grekijoj atsibuvo parliamento pasiuntinių rinkimai. Išrinkta didelė dauguma pasitraukusio ministerių pirmininko Venizelos šalininkų, taigi reikalaujančių karės ir susirišimo su talkininkais.

Iš Karės Lauko.

Berlinas. Vokiečiai oficialiai pažymi keletą mušių Žemaitijoj ir nurodo, kad vokiečiai vėl pradėjo užpuldinėti rusus tose apielinkėse. Pranešimas birželio 9 dienos šiaip skamba:

"Rytinis krantas upės Ventos prie Kubilių, į šiaur-ryčius nuo Kuršėnų, tapo musų kariumenės užgriebtas. Musų atakuojanti kariumenė artinasi prie Šiaulių iš piet-vakarių.

"Ant Dubisos upės priešo šiaurinis sparnas tapo atstumtas atgal piet-ryčių linkui. Apsupdamos rusų sparną, musų priešakinės linijos pasiekė Betigalos vieškelio.

"Į pietus nuo Nemuno (t. y. Suvalkų gubernijoj) rusai pasitraukė atgal linkui Kauno po atkaklaus mušio prie Dembowa Buda ir Kazliškių (Mariampolės paviete). Trįs šimtai belaisvių ir du kulkasvaidžiu pateko į musų rankas. Laike vijimosi, po šito mušio, męs užgriebėm rusų fortifikuotas pozicijas priešais Kauną ant plento tarp Kauno ir Mariampolės."

Petrogradas. Rusų oficialis pranešimas birželio 9 d. apie dalykų stovį Lietuvoj praneša sekančiai:

"Apielinkėse Šiaulių mušiai tęsėsi panedėlyj ir utarninke. Linkui Kauno, tarp Nemuno ir geležinkelio į Virbalį vokiečiai padarė mažą progresą miškuose apie Kazlų Rudą."

Londonas. Rusų ambasada Londone apskelbė, kad grafas Petras Benckendorf, jauniausias sunus rusiško ambasadoriaus Londone, tapo užmuštas mušyj. Grafas Petras buvo pulkininkas rusų raitelių gvardijos pulko ir tapo peršautas per kaklą mušyje netoli Kauno.

New Yorkas. Iš ištikimų šaltinių ateina žinios, kad Vokietijos agentai paplito čia Amerikoj po miestus, kuriuose yra dirbtuvės išdirbinėjimui ginklų ir amunicijos. Vokiški agentai, sakoma, turi išdirbtus pilnus plianus ir mano sukelti streikus dirbtuvėse, kad tik neleisti dirbtuvėms išpildyti orderių, kuriuos talkininkai davė šioms dirbtuvėms.

Vokiškų agentų pasidarbavimai, sakoma, jau pradeda nešti vaisius ir sukelta nepasiganėdinimas tarp darbininkų daugelyj tų dirbtuvių, kur dirbama ginklus ir amuniciją. Tarp tokių dirbtuvių pažymėta Bethlehem Steel Co., Du Pont Powder Co., Remington Arms and Amunition Co. ir daugelis kitų.

Bridgeport, Conn., laike paskutinių dviejų savaičių buvo iškilę streikai prie statymo naujos dirbtuvės.

Iš Washingtono eina gandas, kad ten sužinota, jog Vokietija per savo agentus nori net supirkti didžiausias ginklų dirbtuves Amerikoj. Dalykai taip toli užėjo, kad Amerikos valdžia, sakoma, net pradėjo šį reikalą tyrinėt.

Petrogradas. Rusų štabas oficiališkai praneša, kad vokiečių torpedinis laivas, transportas ir dar vienas garlaivis tapo nuskandinta Baltiko jurėse. Kitas torpedinis vokiečių laivas tapo bjauriai sugadintas.

Žinia iš Kopenhageno praneša, kad dvi povandeninės vokiškos valtįs tapo labai sugadintos per rusus Baltike. Jas partraukta į Liepojų pataisymui.

Londonas. Turkų kanuolinis laivas Marmaris tapo nuskandintas, o turkų transportas Mosul tapo pagautas Persų įlankoje.

Londonas. Anglijos premieras Asquith pranešė žemesniam parliamento bute, kad valdžia paduos parliamento apsvarstymui sumanymą, kuriame reikalaujama užgyrimo naujo kredito karės reikalams.

Menama, kad valdžia šiuom sykiu reikalaus apie pusantro miliardo doliarių.

Londonas. Korespondentas laikraščio Daily Mail praneša iš Vokietijos, kad nauja vokiška armija iš apie 500,000 vyrų traukia į vakarus, Belgijon ir šiaurinėn Francuzijon.

Londonas. Rusų pastiprinimai į laiką atėjo, kad sulaikyti, bent tuom tarpu, vokiečių pirmynžangą Lietuvoj ir Galicijoj. Rusai abiejose vietose, vieton gintis, kaip iki šiolei, pradeda patįs atakuoti. Sulyg oficiališko pranešimo, kuris atėjo birželio 10 d., vokiečių pulkai prie Dubisos upės, Kauno gubernijoj, buvo priversti pasitraukti atgal, nes rusai mėgino jų sparną apeiti. Vokiečiai pasitraukė atgal nežiurint to, kad prie Šiaulių ir prie Nemuno jie pastaruoju laiku buk padarė šiokį-tokį progresą.

Bet daug svarbesnis dalykas yra Galicijoj, kur, kaip išrodo iš telegramų, taipgi darosi permainos. Čia, sulyg tų pačių vokiškų pranešimų, rusai pradeda žengti pirmyn į pietus ir į piet-ryčių nuo Lembergo. Rusai taipgi pradėjo atakuoti gen. von Linsingeno armiją, kuri perėjo per upę Dniestr netoli Žurawno.

Bet rytinėj Galicijoj ir Bukovinoj rusai traukiasi atgal tarp Pruto ir Dniestro upių. Menama, kad rusai mano padaryti Dniestro upę savo atsigynimo linija nuo Bukovinos net iki arti Przemyslio.

Washingtonas. Amerikos laikraščiai, beveik vienbalsiai paremia prezidento Wilsono notą, išsiųstą Vokietijai, ir išreiškia nuomonę, kad prezidentas Wilsonas pasakė savo notoj tą, ką visa Amerikos tauta mano. Bet Bryanas, buvusis Valstijos sekretorius, su Wilsono nota nesutinka ir tvirtina, kad Amerika turėjo perduoti šitą klausimą išrišimui tarptautiškos komisijos sulyg pliano, kurį Bryanas pirmiaus apdirbo ir kuriame duodama vieni metai laiko reikalo apsvarstymui.

Maaslins, Hollandijoj. Du angliški žuvininkų laivai tapo užpulti vokiškų Zeppelinų Šiaurės jurėse. Abudu tapo nuskandinti. Tai bus bene pirmas atsitikimas, kad Zeppelinai pasekmingai užpultų ant laivų. Laivų įgula išsigelbėjo valtimis.

Londonas. Bulgarijos valdžia, sulyg žinios, atėjusios iš Bucharesto, nusiuntė aštrų protestą Turkijai todėl, kad turkai sulaiko pasažierius ir traukinius ant Dedeagatch geležinkelio.

Londonas. Dvi didelės austro-vokiškos armijos tapo bjauriai rusų sumuštos, ir Lembergas tuom tarpu neprivalo bijotis teutonų užpuolimo.

Sumuštos armijos yra: viena —gen. Linsingeno armija, veikusi apielinkėse Dniestro ir turėjusi atakuoti Lembergą nuo pietų pusės: antra—gen. von Mackensen'o armija, pati svarbiausia, kuri vijosi rusus nuo Przemyslio į rytus linkui Lembergo.

Generolo Linsingen'o armija, kuri persikėlė per Dniestro upę netoli nuo Stryj ir perkirto geležinkelį tarp Lembergo ir Stanislau, tapo rusų sumušta ir atmesta betvarkėj atgal linkui upės. Šita austro-vokiečių armija buvo pradėjusi skubiai traukti linkui Haliczo. Rusai susitiko ją netoli geležinkelio ir pradėjo pilti šuvius iš kanuolių ir kulkasvaidžių, o paskui šoko atakan su durtuvais. Apie 8,000 vokiečių belaisvių liko rusų rankose.

Tuom tarpu pat svarbiausios vokiečių jiegos, po gen. von Mackensen vadovyste, traukė nuo Przemyslio išilgai geležinkelį linkui Lembergo. Rusai, pasitraukę iš Przemyslio, užėmė stiprias pozicijas prie Mosciska. Čia jie laukė vokiečių ateinant. Von Mackensen'as su dideliu narsumu pradėjo atakuoti rusų pozicijas pereitą utarninką, tačiaus rusai patįs perėjo į kontr-ataką ir po dviejų dienų atkakliausio mušio privertė vokiečius bėgti atgal; apie šešis verstus rusai vijo vokiečius atgal linkui Przemyslio. Vokiečių nuostoliai, sakoma, labai dideli.

Berlinas. Oficiališkas vokiečių pranešimas, išleistas birželio 11 dieną, skelbia sekančiai:

"Ant Žemesnėsės Dubisos, į šiaur-ryčius nuo Eirogalos, keletas rusiškų atakų tapo atmušta. Priešas nustojo 300 belaisvių. Dalykų stovis Galicijoj, tarp vokiškos kariumenės, yra be permainos."

Niš, Serbijoj. Serbų kariumenė užėmė strategiškas, svarbias vietas Albanijoj. Jie užėmė miestą Elbassana sulyg prašymo vietinių žmonių, kurie sako, jog jie bijo austrų ir turkų.

Londonas. Žinia iš Rymo praneša, kad serbų kariumenės užėmė Tirana ir dabar eina linkui Durazzo uosto.

Rymas. Žinios iš Montenegro praneša, kad montenegrų kariumenė vėl pradėjo veikti prieš austrus ir užėmė keletą vietų kalnuose.

Londonas. Italai pasekmingai slenka pirmyn per kalnus Trentino provincijoj. Jie užėmė miestelius Podestagno ir Ploeken, kurie yra svarbųs tuom, kad jų užėmimas stato pavojun austrų vienintėlį geležinkelį, bėgantį iš Insbrucko į Trentą.

Petrogradas. Rusų oficialis pranešimas, išleistas birželio 12 dieną, šiaip kalba apie dalykų stovį Lietuvoje:

"Ketvergo nakčia ir vakar (pėtnyčioj) vokiečiai, po pasiutusio bombardavimo, atnaujino savo energiškus atakus į vakarus nuo Šiaulių ant fronto tarp Kulių, Rakievo ežero ir Einoraičių.

"Laike nakties vokiečiai kelis sykius pasiekė musų aksfinuotų tvorų. Bet kiekvienas vokiečių šturmas tapo musų ugnies atmuštas ir vokiečiai, pasitraukdami atgal, paliko kruvas užmuštų ir sužeistų ant mušio lauko.

"Apskrityj į šiaurius nuo Šiaulių priešo buriai, susidedanti daugiausiai iš raitarijos, pasislinko truputį pirmyn linkui Šakinavo.

"Ant kairiojo kranto Dubisos nuo Šiaulių iki Beisogalos, męs pradėjome pirmyneigą.

"Ketverge męs įgijome svarbų laimėjimą šiame distrikte, paimdami laike naktinio atako daugiaus 500 vokiečių belaisvėn, taipgi kanuoles, kulkasvaidžius ir kitos medžiagos."

New Yorkas. Dr. Dernburg, buvusis Vokietijos kolonijų ministeris, o karei prasidėjus, kaizerio neoficiališkas atstovas Amerikoj, išvažiavo iš New Yorko Europon laivu Bergensfjord. Dr. Dernburgo viešnagė užsibaigė Amerikoj netikėtai. Varydamas čia agitaciją už Vokietiją, Dernbergas pradėjo aiškinti, kad Vokietija gerai padariusi ir turėjusi teisę, nuskandindama Lusitanijos laivą. Tas amerikonus taip suerzino, kad laikraščiai pradėjo reikalaut jo išvarymo iš Amerikos. Daktaras to nelaukė: perstojo kalbas sakęs ir dabar išvažiuoja Euorpon.

New Yorkas. Ex-prezidentas Roosevelt, kuris pirmiaus aštriai kritikavo prezidentą Wilsoną už tai, kad jis neprotestavo, kuomet vokiečiai laužė tarptautiškas teises ir užėmė Belgiją, dabar pasisakė, kad jis širdingai rems prezidentą Wilsoną ir kad kiekvienas Amerikos pilietis privalo jį remti šioje valandoje, kada prezidentas veda svarbias ir pavojingas derybas su Vokietija.

Paskutinį Kampelį Suvalkų gubernijos, iki šiolei dar nepaliestą karės liepsnomis, dabar laukia tas pats likimas, kaip ir visą Suvalkiją. Iš visos Suvalkijos tik ta Mariampolės pavieto lalis, kuri randasi kampe užsisukusio Nemuno, tarp Kauno ir Alytaus, dar nebuvo paliesta karės liepsnų. Pranešimai parodo, kad mušiai tarp vokiečių ir rusų prasidėjo į vakarus nuo upės Jiesios, į rytus nuo Dembova Buda, apie linkėse Plutiškių. Vokiečių oficialis pranešimas sako, kad rusai sutraukė čia daug naujos kariumenės ir matomai pradėjo smarkiai atakuoti, nes vokiečių pranešime sakoma, kad ne susirėmimai, bet mušiai prasidėjo į rytus nuo plento tarp Mariampolės ir Kauno. Šis plentas eina nuo Mariampolės per Dembovą Buda, Veiverius ir Garliavą. Reik manyti, kad vokiečiai nori užeiti Kauno tvirtovei iš pietinės šono, o kitos jų jiegos Kauno gubernijoj, nuo Dubisos, tą patį mėgina padaryt iš šiaurių pusės.

Christiania. Prezidentas Nobelio Fondo šiądien oficiališkame pranešime išreiškia pasigailėjimą, kad Nobelio dovana už palaikymą taikos šiuosmet negali but paskirta popiežiui Benediktui XV, nes popiežiaus vardas komiteteui tapo paduotas pervėlai.

(Nobelio fondas kasmetai paskiria keletą dovanų labjausiai atsižymėjusioms ypatoms įvairiose mokslų šakose. Viena dovana yra taipgi skiriama tai ypatai, kuri labjausiai yra pasidarbavusi palaikymui visasvietinės taikos. Kiekviena dovana siekia apie $40,000).

Vienna. Austrų oficiališkame pranešime sakoma, kad laike mušių su rusais Bukovinoje austrai perėjo Rusijos rubežių ir, įsiveržę Bessarabijos gubernijon, užėmė ten keletą vietų, paimdami prie to 1,500 rusų belaisvėn.

Rymas. Laikraštis Messagero praneša, kad italų orlaiviai beveik visai sunaikino austrų kariską uostą Pola. Italų orlaiviai perlėkė skersai Adriatiko jures ir, atvykę ties Pola, numetė daugelį bombų ant arsenalo. Šeši austrų kariški laivai patėmyti uoste, jų tarpe du skraiduoliai ir keletas povandeninių valčių. Orlaiviai užatakavo juos bombomis ir keletą sugadino. Dideli uosto dokai taipgi sugadinti.

Berlinas. Leitenantas Hersine, kapitonas povandeninės vokiškos valties, kuri nuskandino laivą Lusitania, tapo apdovanotas medalium už "atsižymėjimą." Pranešama, kad šitą dovaną jis gavo už tai, kad nuskandino Lusitania, ant kurios žuvo keliolika šimtų pasažierių, jų tarpe daug moterų ir vaikų.

Berlinas. Oficiališkame vokiečių pranešime, kuris išleista birželio 14 d., paminėta, kad kaimas Kuzie, į šiaur-vakarius nuo Šiaulių, tapo šturmu paimtas ir prie to 3,500 rusų užgriebta nelaisvėn.

Petrogradas. Rusų oficialis pranešimas birželio 14 d. paduoda sekančias žinias apie dalykų stovį Lietuvoje:

"Subatoj ėjo pasiutusie mušiai ant viso fronto upių Vindavos, Ventos ir Dubisos. Vokiečių pasistengimai ypatingai buvo atkreipti į apielinkes į šiaurius nuo Šiaulių.

"Užnemunyj (t. y. Suvalkų gubernijoj) vokiečiai subatoj pradėjo atakuoti musų pozicijas į rytus nuo Mariampolės."

Toliaus pranešimas skelbia, kad labai smarkus mušiai prasidėjo ant viso fronto nuo Ostrolenkos net iki Bzuros upės, ty

ilgu ratu aplink Varšavą. Rusai iki šiolei atmušė visus vokiečių atakus ir padarė jiems didelių nuostolių.

Londonas. Atmušus rusams vokiečius į pietus nuo Lembergo, austro-vokiečiai pradėjo mėginti užpuolimus iš kitų dviejų vietų, butent,—nuo Bukovinos pusės ir nuo Jaroslawo pusės. Austro-vokiškos žinios praneša, kad šie užpuolimai eina pasekmingai.

Dideli mušiai eina Šiaulių apielinkėj ir apie Dubisą. Lenkijoj prasidėjo vėl smarkus mušiai; vokiečiai atnaujino užpuldinėjimus prie Bzuros upės. Į šiaur-vakarius nuo Varšavos, apielinkėse Przasnyszo, taippat mušiai atsinaujino.

Austro-vokiečių armija, veikianti piet-rytinėj Galicijos dalyj, yra po vadovyste generolo Pflanzer. Jos frontas tęsiasi nuo Bukovinos net iki arti Haliczo miesto ir jie stengiasi numušti rusus skersai Dniestro upę. Keliose vietose, kaip praneša austrų oficialis pranešimas, austro-vokiečiams pasisekė pereiti per Dniestrą.

Upės Sano apielinkėse austro-vokiečiai atėmė atgal nuo rusų miestelį Sieniawa, į šiaurius nuo Przemyslio.

Berlinas. Vokiečių oficialis pranešimas, išleistas birželio 14 dieną, šiaip skamba:

"Gen. von Mackensen pradėjo ataką išilgai frontą 43 mylias ilgą. Pradedant nuo Czerniawa, į šiaur-vakarius nuo Mosciska, priešo pozicijos buvo paimtos išilgai visą šitą frontą. Šešiolika tukstančių priešų pakliuvo į mūsų rankas vakar. Atakai kariumenės po vadovyste gen. von Linsingen ir gen. von der Marwitz taipgi buvo pasekmingi.

Londonas. Sir Edward Grey, Anglijos užsienių reikalų ministeris, išvažiavo Bucharestan (Rumanijos sostinėn), kad pritalkinus Rumaniją stoti karėn. Velykas jisai buvo važinėjęs Ryman, kad įtraukus Italiją karėn. Tikimasi tikrai, kad į apie savaitę laiko talkininkai gerų naujienų susilauksią (Suprask: Rumanijos stojimo karėn).

Londonas. Nigerijos (valstijos prie Atlantiko, Afrikoje) general-gubernatorius praneša, kad Garua, po atakui, kurisai prasidėjo gegužio 31 d., be jokių išlygų pasidavė birželio 11 d. anglų-francuzų kariumenei, kurią vedė pulkininkas Cunliffe. Garua buvo svarbi vokiečių stotis prie Benue upės Kamerune, vakarinėje Afrikoje, tarp Nigerijos ir francuziškojo Kongo.

Rymas. Iš Sofijos ateina žinios, kad tarp Rumanijos ir talkininkų padaryta galutinė sutartis ir kad Rumanija buk galutinoj formoj prižadėjo savo pagelbą prieš Austriją ir Vokietiją.

Atėnai. Rinkimuose į Grekijos parliamentą laimėjo buvusio ex-premiero Venizelos'o partija. Venizelos buvo priverstas nesenai rezignuoti todėl, kad Grekijos karalius neužgyrė jo politikos, kuomet jis prižadėjo talkininkams pagelbą. Šitie rinkimai parodo, kad Grekijos žmonės išreiškia valdžiai savo neužsiganėdinimą ir pritaria Venizelos'o nuomonei, butent, kad Grekija privalo stoti karėn su Turkija.

Petrogradas. Rusų oficialis pranešimas, išleistas birželio 15 dieną, tarp kit-ko, šiaip sako:

"Ant upės Vindawa birželio 13 d. męs atmušėm atkartotinus vokiečių atakus ir neleidom po upę persikelti stiprioms priešo jiegoms apielinkėse Liatzkow. Męs taipgi sulaikėme ataku tų vokiškų jiegų, kurios buvo pirmiaus šioje vietoje per upę persikėlusios.

"Mušis prie Šiaulių tęsiasi toliaus su permainomis — pergalę įgija tai viena, tai kita pusė. Šiaulių miestas buvo bombarduotas iš sunkių vokiškų kanuolių.

"Ant Nemuno fronto (Suvaikijoj) ir prie Narewo upės (Lomžos gub.), lyginai ir Lenkijoj vokiečiams nepasisekė išvysytyti atakų, kuriuos jie buvo pradėję daryt."

New York. Anglijos cenzura išdavė paliepimą, sulyg kurio keliauninkai negali vežti jokių laiškų nei Anglijon, nei iš Anglijos. Visi laiškai turi eiti per krasą. Paliepimo nepildymas bus skaitomas bausčinu prasižengimu.

Londonas. Angliškas garlaivis Arndale nuskendo Baltose jurėse. Sulyg pusiau-oficialio pranešimo, jisai likosi minos sunaikintas. Vienok eina gandas, kad vokiškas povandeninis laivas įsigavo prie šiaurinių Rusijos pakraščių ir stoja karėn prieš visus prekybos laivus, einančius į Archangelską, kurisai yra vienintėle atdara Rusijos prieplauka šiaurėse ir per kurį rusai gali parsigabenti iš užsienio amunicijos ir kitų reikmenų savo kariumenėms.

IŠ AMERIKOS.

SUVIENYTŲ VALTIJŲ LAIVYNAS NEPLAUKS Į PACIFIKĄ.

Washington, D. C. Laivyno ministeris Daniels apreiškė, jog Suvienytų Valstijų kariškas laivynas, nors buvo žadėta, neplauks Panamos kanalu į Pacifiką, bet pasiliks Atlantike, nes čia jis gali but reikalingesnis negu Pacifike. Nežinia mat, kaip gali pasibaigti vaidai Amerikos su Vokietija.

TUOMTARPINIS UŽSIENIŲ MINISTERIS.

Washington, D. C. Pasitraukus nuo vietos užsienių ministeriui Bryan, jo vieta tapo tuom tarpu pavesta valdžios teisių patarėjui Robert Lansing. Naujasis Amerikos užsienių reikalų vedėjas turi apie 50 metų. Ministeris Bryan buvo nužemintas Vokietijos tarnas, nedrįso nuo jos net teisybės amerikonams reikalauti, leido juos skriausti; Lansing, kaip mano, kadangi jis sutiko Bryano vietą užimti, bus daug savistovesnis, o tąsyk ir vokiški laikraščiai neišdrįs, kaip tai daro dabar, šukauti, kad Vokietija nereikalauja Amerikos pamokinimų, todėl jai neleis tai daryti.

Vokietijos ambasadorius Bernstorff naujajam užsienių ministeriui perdavė du paliudijimus, jog vokiečių paskandintas garlaivis Lusitania buvo šarvuotas, tai buk vokiečiai turėjo tiesą jį skandinti. Lansing vienok atsakė, jog ambasadoriaus paliudijimai neturi vertės, nes valdžia turi jai ištikimesnius paliudijimus, kad tie vokiečių liudijimai nesutinka su teisybe.

PASITRAUKĖ SUVIENYTŲ VALSTIJŲ MINISTERIS.

Washington, D. C. Padavė prezidentui Wilsonui savo rezignaciją užsienių ministeris Bryan, nes jis nesutinka su antru prezidento Wilsono protestu, Vokietijai pasiųstų, kadangi bijosi, kad protestas neįpainiotų Ameriką į karę su Vokietija. Bryan norėtų visus nesutikimus išrišti per taikos teismą, tik gaila, kad tvirtesni paprastai atima silpnesnių siulomą taikos teismą, ji, turbut, nenorėtų priimti ir Vokietija.

Bryan dabar atsisakė padėti savo parašą po prezidento prirengta nota Vokietijai. Prezidentas priėmė Bryano rezignaciją. Tuom tarpu užsienių ministerio pareigas pildys valdžios teisių patarėjas Robert Lansing.

KALTINAMAS UŽ KREIVĄ PRISIEGĄ.

New York. Paliepus teismui, tapo suareštuotas vokietis Gustav Stahl. Kaltina jį už kreivą prisiegą. Jis vokiečių ambasadoriui po prisiega liudijo, jog vokiečių paskandintas laivas Lusitania buvo šarvuotas, turėjo kanuoles. Tuom tarpu valdininkai, peržiurinėję laivą prieš išplaukimą, užtikrina, jog nieko panašaus nebuvo; todėl valdininkai patraukė jį atsakomybėn už kreivą prisiegą.

IŠ VISUR.

|| Talkininkai, taigi Francuzija, Anglija ir Rusija, uždėjo vieną banką, kuris dengia visų išlaidas. Dabar prie to prisideda taipgi Italija. Taigi visi talkininkų kraštai piniginius išmokesčius atlieka iš vieno šaltinio.

RUSAI BELAISVIAI.
Paveikslas rodo burį rusų belaisvių, patekusių nelaisvėn. Užpakalyje matomas namas yra pastatytas ir vainikais išdabintas pačių belaisvių jiegomis.

|| Londone ateina žinios, kad rasta lavonas Alfredo Vanderbilto, jauno Amerikos milionieriaus, žuvusio sykiu su Lusitanija. Sena moteriškė buk radusi jo lavoną žolėse netoli nuo krašto.

|| Karė padidino ant 400,000 tonų metinį jautienos vartojimą Francuzijoje, kaip sakoma pranešime, nesenai parliamentui įteiktame. Valdžia užsakė pargabenti iš Suvienytų Valstijų ir Kanados po 30,000 jaučių kas mėnuo per neapribuotą laiką. Francuzijoj metinis jautienos gaminimas susimažino dėlei karės ant 125,000 tonų.

|| Laivų asekuracijos draugija pagarsino žinias apie nuostolius, karės padarytus Norvegijos pirklių laivynui. Sulyg pagarsintų žinių, iki šiol norvegiškų laivų paskandinta 29. Nuostolių per tai padaryta ant 7½ miliono doliarių.

|| Rusijoj kalbama, jog pasitrauks nuo vietos ministerių pirmininkas Goremikin. Matyt laike karės reikia geresnio ministerių pirmininko, reikia ne biurokrato, o Goremikin yra tik paprastas rusiškas biurokratas.

Maskvoj surengtas buvo vokiečių mušimas ir jų nuosavybės naikinimas. Pulkai žmonių vaikščiojo gatvėmis ir naikino viską, kas vokiečiams priguli, daužė ir patiktus vokiečius.

|| Kadangi vyrai Vokietijoj išėjo karėn ir pritruko darbininkų dirbtuvėms, tai karės ministerija dirbti į dirbtuvese siunčia nelaisvėn paimtus priešų kareivius. Paėmęs nelaisvį fabrikantas, apart pilno užlaikymo belaisvinui ir sargybai, turi mokėti apie markę dienai už kiekvieną.

|| Visos Rusijos dirbtuvės, apart rupinančių maistą, tapo valdžios paimtos ir paverstos į amunicijos dirbtuves. Visos vokiečių dirbtuvės tapo valdžios konfiskuotos. Specialistai darbininkai, techniškų mokyklų mokiniai tapo paimti rupinti amuniciją, nes jos truksta rusų kariumenei.

|| Paryžiuj gauta žinia, jog Austrijos sostinėj Viennoj apsireiškė cholera ir ji smarkiai siaučia.

|| Serbai, vietoj kariauti su Austrija, įsiveržė Albanijon, kurią savo globon nori paimti Italija, todėl jie gali smarkiai susierzinti su Italija, kuri kur kas talkininkams svarbesnė negu Serbija. Serbų kariumenė Drinos paupiu traukia prie svarbiausio Albanijos miesto Scutari.

|| Šveicarijoj, mieste Domodossola, suareštavo Austrijos pilietį, pas kurį rado dinamito bombas ir plianus Simpton tunelio. Manoma, kad jis norėjo tunelį išsprogdinti. Tunelis tas veda per Alpų kalnus Italijon.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BENTLEYVILLE, PA.

Šioje apielinkėje darbai nekaip eina. Acme kasyklos dirba po 2 ir 3 dienas į savaitę, Ellsworth kasyklos dirba visą laiką, bet darbas sunku gauti.

Bentleyvillės lietuviai mažai ką naudingo veikia sau ir visuomenei. Mažai yra čionai lietuvių, kurie suprastų savo viešus reikalus ir jais rupintųsi. Daugelis vietos lietuvių labai pripratę girtuokliauti.

Nesenai lenkų šv. Stanislovo draugystė buvo parengusi balių ir užprašė lietuvių Š. šv. Jėzaus Dr-stę. Šitos draugystės pirmininkas vertė visus narius eiti į balių ir mokėti po $1. Š. Šv. Jėzaus Draugystės susirinkime vienas narys buvo įnešęs, kad kas nori, tai gali eiti, o kas nenori, tai tegul neina, bet pirmininkas užrėkė ir nedavė svarstyti. Pirmininkas pasakė, kad kas neis į balių, tai turės mokėti $1 bausmės.

Patsai balius buvo visai nekoks. Visi rudį net ir perdaug traukė. Tas galima buvo pastebėti ne tik tarp suaugusių, bet ir tarp jaunimo. Tėvai, vaikus susivedę, pratino prie negražių girtuoklybės vaizdų. Rods galima butų pasilinksminti be svaigalų ir bent mažulius nepratinti prie girtuoklybės.

Tarp lietuvių labai platinasi slaptas alaus ir degtinės pardavinėjimas. Kalbama, kad vietinis vargonininkas pradėjęs tuom "bizniu" užsiimti, bet klebonas apie tai sužinojęs ir prašalinęs nuo vietos.

Bentleyvillietis.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Suaukauti nukentėjusiems pinigai eina mišioms. Iškilus didžiajai Europos karei ir pasklydus tarpe Amerikos lietuvių balsui, šaukiančiam mus į pagelbą nuvargintai karės baisenybėmis musų tėvynei Lietuvai, So. Omahos lietuviai taipgi nepasiliko to balso neišgirdę. Tuojaus po atsibuvusiųjų "visuotinų" seimų, užmanius SLA. 87-tai kuopai, kaip jau yra žinoma, buvo atsišaukta į visas vietines lietuvių draugystes su prašymu nuskirti po du delegatu į konferenciją dėlei sutvėrimo komiteto aukų rinkimui. Išskiriant S. L. R.-K. A. kuopą, atsiliepė visos draugystės, prisiųsdamos delegatus, ir kiek galėdamos rėmė susitvėrusį vietinį L. G. ir A. F. komitetą. Draugijos, kurios galėjo, aukavo iš savų iždų pinigais, kitos prisidėjo šiaip patarnavimais; pavyzdžiui: Teatrališkas Ratelis veltui vaidino veikalą SLA. 87-tai kuopai, "Birutės" choras daug sykių prisidėjo su dainom ir t.t. "Šv. Antano" draugystė, kuri turi savo iždė nuo $1,500 iki $2,000, vasario 6 d. rengė balių naudai nukentėjusių nuo karės lietuvių. Apgarsinimuose be paminėjimo vietos, dienos ir kas rengia minėtą balių, dar buvo pasakyta daug-maž sekančiai: "malonėkite atsilankyti kuoskaitlingiausiai, nes likusis pelnas eis ant naudos nukentėjusiems nuo karės musų broliams Lietuvoje."

Žmonės, žinoma, patėmiję tokį apgarsinimą, atsilankė pusėtiname skaitliuje, ir pelno iš baliaus likę. Dabar gi birželio 6 d. laikytame pusmetiniame susirinkime pirmuosius savo nutarimus toji draugija atmainė, paaukaudama $5.00 kunigui ant mišių. (Nejaugi taip buvo? Red.).

"Lietuvos" ir abelnai visų kitų laikraščių skaitytojai, dažnai matydami daug iš musų gan mažos kolonijos įvairių žinių, pranešančių, kaip So. Omahos lietuviai yra atsižymėję savo aukavimais, tur but, mano, kad visi šios kolonijos lietuviai yra labai darbštųs žmonės. Ištikrųjų gi visai mažai randasi tokių ypatų, kurios su pasišventimu darbuotųsi lietuvių visuomenės ir tėvynės naudai; ir jeigu tiktai tos kelios ypatos nors trumpam laikui sustotų veikusios, tai So. Omahos lietuvių viešasis gyvenimas tuojaus apmirtų ir So. Omahos Amerikos lietuviams taptų taip nežinoma lietuvių kolonija, kaip ir daugelis kitų smulkesnių kolonijų.

Teisybės Mylėtojas.

Nuo Redakcijos. Apie So. Omahos lietuvių kolioniją męs neturime tokios blogos nuomonės. Ne vienoje So. Omahoje tiktai keli žmonės yra daugiau pasižymėję savo veikimu. Tas pats yra kiekvienoje veikiančioje musų kolonijoje. Keli žmonės veikia, o plačioji minia tiktai remia jųjų darbą. Atimk iš by kurios kolonijos veiklesnius jos narius, ir pasekmėje bus viešojo vietos lietuvių gyvenimo apmirimas. Tat, be reikalo, kaip mums rodosi, daroma užmetimas So. Omahos lietuviams tame, kas yra paprastu apsireiškimu visur.

Dėlei Dr. Graičuno raštelio. Patėmijau tilpusią "Lietuvos" 23 numeryj, Dr. Graičuno korespondencija. Nebudamas įgaliotu kalbėti visų So. Omahos lietuvių—viekėjų vardu, pasistengsiu šį-tą pasakyti dėlei tos korespondencijos patsai nuo savęs. Dr. Graičunas kaip laikytoj savo prakalboj, taip ir korespondencijoj tiek priduoda kun. J. Jonaičiui garbės, kiek jis nėra užsitarnavęs. Dr. Graičunas suteikia kun. J. Jonaičiui garbės už rengimą lietuviams įvairių pramogų, turinčių lietuvių lavinimo ir auklėjimo tikslus. Kalbėdamas apie minėtas pramogas prisimena ir apie tą vakarą, (pirmutinį kun. J. Jonaičio parengtą), kuriame, dėlei paįvairinimo programo, jis pats dalyvavo su prakalba. Dr. Graičunui tasai vakaras išrodo didžiausiu apšvietos darbu. Mums gi toki vakarai visai ne naujiena. Beveik kiekvieną nedėldienį esti panašių vakarų, ir dar su didesniais ir įvairesniais programais.

Rengiami jie ne kun. J. Jonaičio, bet įvairių vietos lietuvių draugijų. Tokiu budu Dr. Graičunas, sakydamas, kad klebonas dažnai rengia savo parapijonams ir abelnai visiems vietinės kolionijos lietuviams pramogas, turinčias lietuvių lavinimo ir auklėjimo tikslus, toli gražu prasilenkia su teisybe. "Lietuvos" ir abelnai visų kitų laikraščių skaitytojai turbut dar neturėjo progos patėmyti Dr. Graičuno aprašomojo kun. J. Jonaičio "veiklumo." Dvasiškuose reikaluose jis yra musų vadovas, bet svietiškuose tai toli-gražu nėra tokiu, kokiu, kaipo kunigas, galėtų buti arba kaip Dr. Graičunas jį perstato. Čia aš nenoriu nurodinėti klebono gerų ar blogų pusių, nes apie tai savu laiku buvo jau rašyta. Tiktai pažiurėkime, ką per 1914 ir 1915 metus visuomenės ir tautos labui nuveikė kun. J. Jonaitis ir ką nuveikė burelis darbščių ir turinčių norą veikti So. Omahos lietuvių.

Kun. J. Jonaitis nuveikė štai ką: praeitą rudenį, važiuodamas iš Chicago, Ill., nuo kuniginio seimo parsivežė p. J. Gabrį ir dabar parkvietė Dr. Graičuną. Tai ir viskas. Dabar pažiurėkime, ką nuveikė kiti veikėjai. 1914 metuose balandžio 26 d. apvaikščiojo Lietuvių spaudos atgavimo 10 metų sukaktuves, lapkr. 22 d. apvaikščiojo Dr. V. Kudirkos mirties 15 metų sukaktuves, vaidino tris didelius veikalus, nemažai surinko aukų į L. G. F., Teatrališkas Ratelis steigia knygyną ir t.t. ir t.t. Taigi čia aišku kiekvienam, kad šalyje "veiklaus" kun J. Jonaičio randasi dar ir daugiau vidurinės ir kairėsės sriovių ypatų, kurios pas mus sutikime gyvena ir su pasišventimu darbuojas visuomenės ir tėvynės labui. Tiktai gaila, kad Dr. Graičunas per savo klerikališkus akinius,—ar bent iš tos tiktai priežasties, kad jie neklerikališkame vežime važiuoja,—jų nemato, pasitenkindamas paminėjimu vien p-lės T. Maslauskaitės ir visą gi kitą veikėjų garbės vainiką priskaitydamas kun. J. Jonaičiui.

Dr. Graičunui patartina štai kas: nenuduoti tokiu išdidžiu, kaip pas mus kad nudavė, ir jeigu nori padaryti įspudį į klausytojus, taipgi kad nors šešėlis įtekmės pasiliktų toje kolionijoj, kur apsilankė, tuojaus po prakalbai pareikalauti susipažinimo su visais vietiniais veikėjais ir priduoti jiems energijos bei naudingų patarimų, paskatinant juos veikti ir ant toliaus.

S. Omahietis.

IŠ MILWAUKEE, WIS.

Aukų rinkimas pradeda eiti geryn. "Lietuvos" 13-tame numeryje korespondencijoje iš Milwaukee, Wis., tulas "Pašešupio Karklas" rašė apie aukų rinkimą ir pastebėjo, kad vietinio Fondo aukų rinkėjai turį daug nesmagumų ir nusiskundžia ant vietos draugijų ir pavienių ypatų nemandagumų, patiriamų, kuomet kolektoriai eina aukų rinkti.

Pradedant kokį nors nepaprastą darbą dirbti, išpradžių yra sunku, bet su laiku dalykas pasigerina. Taigi ir čia taip pat. Męs, komitetas "Milwaukee's Fondo, Šelpimo Nuo Karės Nukentėjusių Lietuvoje," pranešame, kad aukų rinkimo aplinkybės eina geryn ir užuojautą kaip nuo draugijų, taip ir nuo pavienių ypatų turime didesnę.

Jau aukavo šios organizacijos: Draugystė "Vienybė"—$10, S. D. P. L. S.—$4.15 (surinktus per prakalbas), SLA. 177-ta kp.—$5.00. Taipgi girdėti, kad žada aukauti šv. Kazimiero Kar. ir šv. Jurgio Kareivio draugystės, kurios taip pat priklauso prie vietinio Fondo.

Tik meldžiame kaip draugijų ir pavienių, kurie yra pasirengę aukauti, lai pasiskubina su aukomis, nes už trumpo laiko manome aukas išsiųsti į Lietuvą.

Komitetas:
I. S. Vitkus, Pirmininkas,
J. Beržinskis, Iždininkas,
A Jankauskas ir
K. J. Ratušinskas, Raštininkai

IŠ WORCESTER, MASS.

Didelė auka. Vakarėlis. Kantatos statymas. Gegužio 29 d. buvo viešas aukų rinkimas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Kaip girdėt, surinkta virš $1,000.

Birželio 5 d. vietinė "Vyčių" kuopa surengė vakarėlį, kuriame buvo statomas scenoj dviejų aktų juokų veikalėlis "Mamos nedasupto," kame atvaizdinama neištikima savo vyrui moteris, kurią vyras, sužinojęs jos blogus darbus, ėmėsi baigti "dasupti," kas ir pagelbėjo. Nors vaizdelis imtas iš Lietuvos gyvenimo, bet, rodos, tokių atsitikimų mažai ten pasitaiko. Vienok čionai, Worcesteryje tokių gali buti "nedasuptų" nestoka, ir veikalėlis greičiau mums negu už jurio lietuviams tinka.

Pasibaigus programui, vakarėlio vedėjas praneša susirinkusiai publikai, kad socialistai, kiek galėdami, stengęsi užkenkti šiam vakarui —netik prieš programo pradžią įlindę ir sutraukę elektros vielas, bet ir taip agitavę, kad žmonės į "Vyčių" vakarą neitų. Todėl vedėjas ragino boikotuoti vieną lietuvišką barzdaskutyklą. Anot jo, skutyklos savininkas subankrutysiąs ir iš šio miesto turėsiąs pabėgti. Vakarėlin atsilankė tik apie šimtas ypatų, bet ir tie taip "ramiai" užsilaikė, kad kartais sunku buvo kas nors girdėti.

Birželio 13 d. bažnytinis choras statė "Kantatą," vienoje iš geriausių teatrališkų miesto salių vardu "Plaza."

Gegutė.

IŠ WEST FRANKFORT, ILL.

Nelaimė. Birželio 6 d. patiko nelaimė lietuvį K. Paleiką. Girtas budamas, Paleika nusivertė nuo kedės ant grindų, kur buvo padėta blėkinė su kerosinu. Besivarteliodamas, K. P. parvertė blėkinę, ir kerosinas išsiliejo. Gulėdamas kerosine, Paleika užsižiebė briežuką cigaretui užsidegti, ir degantį briežuką numetė į kerosiną. Umai užsiliepsnojo kerosinas ir sykiu žmogelio drabužiai, įmirkę kerosine. Pabudusi kitame kambaryje šeimyna, išbėgus griebėsi gelbėti nelaimingąjį, lieti vandeniu. Paleiką pasisekė apgesinti ir vos išgelbėti nuo mirties. Baisi regykla iš žmogelio pasidarė: visas kunas apdegęs, pajuodęs.

T. K. Pan—is.

IŠ ARGENTA, ARK.

Pastaba iš kelionės. Netikėtai teko užvažiuoti į Arkansas valstiją. Buvau bemanąs susijieškoti šmotuką žemės. Bevažinėdamas čia, patyriau teisingumą pasakymo, kad lietuviai yra išsisklaidę po visą Ameriką. Visur tikėjausi lietuvių rasti, bet šioje gan toli nuo visų lietuviškųjų kolionijų esančioje šalyje netikėjau užeiti savo vientaučių. Bet gi ir čia Argenta, Ark., užėjau dvejetą.

Daugel kas nori iš lietuvių čia žemės pirkti. Kiek teko pervažiuoti, žemės čia yra ir geros ir blogos, kaip ir kitur. Vietomis žemė upių užliejama, vietomis didelį kalnai ir akmenįs. Daugiausia žemė nedirbta. Kviečiai, avižos, kornai ir bulvės kai-kur gerai auga, kai-kur gi —visai prastai išrodo. Vietomis kviečius ir avižas jau pjauna. Abelnai paėmus, gyvenimo sąlygos čia nelygios, ir tas, kurisai norėtų apsigyventi šioje valstijoje ant ukės, turi gerai apsižiūrėti, ką perka, nes gali gerą vietą netyčiomis užeiti, neapsižiūrėjęs gali blogon patekti.

V. Gaiževskis.

IŠ McNAUGHTON, WIS.

Mirė. Pasimirė čia Leonas Vainikauskas, 54 m. Vėlionis gimė netoli Kretingos, Telšių pav., Kauno gub. Palaidotas birželio 4 d. Daugiau žinių galima gauti antrau: M. Urbaitis, McNaughton, Wis.

M. Urb.

POLEMIKA.

"Laisvės" No. 43 ir "Kovos" No. 23 tilpo tulo "Jono Guogo" korespondencija, kuri neteisingai informuoja Amerikos lietuvių visuomenę So. Boston'o Lietuvių Labdarystės Draugijos reikaluose ir tiesiog šmeižia tos draugijos valdybą kaip ir visą draugijos veikimą. Stovėdamas arti prie tos draugijos ir gerai pažindamas jos reikalus, skaitau reikalingu atsakyti į svarbesnes tos korespondencijos neteisybes, kad visuomenė žinotų teisingąjį dalykų stovį.

1) Ponas J. Guoga rašo taip: gegužio 21 d. buvo sušauktas Liet. Labdarystės Dr-jos extra-susirinki-

mas, kur buvo svarstoma, kaip išgelbėti draugystę nuo gresiančio pavojaus. Pavojus didelis, nes deficito yra suvirš $800, o ant namo užtraukta tiek skolų, kad namas tiek nevertas.

Tai yra gryna neteisybė. L. L. D. neturėjo ir neturi $800 deficito. Draugijos įplaukos yra didelės: apie $300 kas mėnesis. Pusė to išmokama. Iš to $500 atmokėta morgečio skolos, $125 nuošimčio bankui, $100—smukioms bilonis ir $100 atačmonui byloje (provoje) su Valiukoniu. Tokiu budu ir išėjo beveik visi pinigai.

Be to buvo dar neužbaigti reikalai su kontraktoriais, kam reikėjo apie $500 trumpu laiku. Extra-susirinkimas buvo sušauktas, kad apsvarsčius, iš kur gavus $500 keliems mėnesiams.

Kame čia $800 deficito ir kur tasai bankrutas?

2) Toliaus, p. J. G. sako: jeigu neatsirastų, kas paskolins, tai visaip gali atsitikti su L. L. D. namu.

Jei ne tautininkai su katalikais, tai nebutų buvę nei to namo fundamento. Socialistams nerupi remti, bet bankrutą skelbti. Extra-susirinkime jie visokius niekus kalbėjo, bet pas pačius pinigų nėra. Labai akyvai išsitarė p. Gegužis, "Keleivio" leidėjas: girdi, jeigu prašalinsite visą valdybą ir nesitąsysite po teismus, tai aš aukaujn $5.00. Kaslink "tąsymosi" po teismus, tai pačių socialistų reikėtų užklausti, kas L. L. D-ją veda į teismus, jeigu ne socialistų agentai. Valdyba uždyką antri metai dirba draugijoje ir daugiausia aukavo namo nupirkimui. Tat už ką ją prašalinti?

Ar kad p. Gegužis ir kompanija tą vietą užimtų? L. L. D. namo reikalai gerai eina, biznis daroma geras. Tat nėra jokio pavojaus pinigus skolinant ir drauge nesimato reikalo prašalinti valdybą.

3) Toje pačioje korespondencijoje užmetama, buk socialistams tautininkai su katalikais kalbėti neduodą ir triukšmą kelią. Yra kaip sykis išvirkščiai. Ar ne socialistai staugė vilkų balsais(?), kojomis trypė, pirmininką "kiaule" ir piemeniu vadino susirinkime, kuriame kasierius buvo prašalintas. Paskutiniame susirinkime du socialistu, M. Balčiunas ir V. Kedas, padavė skundą ant pirmininko, kam jisai leidęs išmokėti neteisingą bilą. Jokios bilos pirmininkas neišmokėjo, ir susirinkimas skundą paliko be pasekmių. Socialistai, matydami nieko nepešią, šokinėjo ir šukavo taip, kaip pilno proto žmonės drovėtųsi.

4) Užmetama dabartinei valdybai, kad jos šeimyninkavimas baigęs varyti L. L. D. namą prie bankruto. Skolų esą pridaryta tiek, kad vargu išsimokėsią. Girdi, tik geresnę tvarką įvedus ir kitą valdybą išrinkus, butų galima "išvengti pavojaus."

Kas-žin? Jeigu socialistai šeimyninkautų, gal namas, kaipo L. L. D. nuosavybė, jau senai butų nuvarytas į kapus. Šiądien gi jisai stovi ant gerų pamatų. Sakoma, padaryta skolas. Tiesa, namo nupirkimui paskolinta $2,000. Bet pasiklauskime, kick išmokėta. Taisymas išlauko apsiėjo $1,500, iš vidaus—$4,000. Atmokėta $1,000 morgečio. Tai kur tasai nuvarymas į skolas, kur "smukimas" (kaip anas korespondentas išsitaria, jeigu į 2 metu užtraukta $2,000 skolos, o atmokėta $6,500? Valdyba matoma galėjo turėti nemažai darbo, kad tokią sumą surinkus. Ir šiądien namu galima pasigrožėti.

5) Anasai korespondentas sako, kad dr-jos valdyba visuomet variusi bjaurią politiką, kas gero nepriėmusi, visuomet stengusis progresui kenkti, rašinėjusi protestus prieš "darbininkų laikraščius."

Sunkus apkaltinimai, o nei vieno fakto, kuriuom juos galima butų paremti. Kuomet L. Mokslo Dr-jos atstovai buvo socialistų iš visų pusių šmeižiami, tai po pasirodžiusiu protestu pasirašė ir L. L. D. sekretorius. Draugija savo sekretoriaus pasielgimą parėmė. Ar bloga, kad tasai protestas susarmatino rėksnius ir šmeižikus.

Iš tos pusės, kurioje stovi anasai korespondentas-kaltintojas, buvo paduotas skundas ant salės gaspadoriaus, kuriam buvo primetama vagystė. Kuomet tokį sunkų apkaltinimą reikėjo prirodyti, kaltintojai nuleido nosis. Kuomet L. L. D. parengdavo savo naudai vakarus, tai panašių kaltintojų plauko žmonės ne tik patįs nelankė vakarų, bet ir kitus atkalbinėjo nuo lankymo.

Vis tai prakilnus "socialistiški," darbininkų "raudai" daryti žingsniai.

Bepigu yra šmeižti, prisidengus slapyvardžiu. Tegul kaltintojas su faktais rankose prirodo savo žodžių teisingumą. Aš esu vienu L. L. D. valdybos narių ir reikalauju, kad p. Guogas prirodytų savo kaltinimus. To jam neatlikus, aš p. Guogą vadinsiu melagiu.

6) Nepasitenkindamas L. L. D., anasai ponas įvelia savo raštan abelnai vietos tautininkus, p. M. Petrauską ir "Ateitį." Girdi, tautininkai parsikvietė gerb. Petrauską, kad jisai sulaikytų jųjų "smukimą." Girdi, už dailės platinimą garbė ne tautininkams, bet p. Petrauskui.

Vietos tautininkai parkvietė p. Petrauską, ne tam, kad sulaikius savo "smukimą" (jokio smukimo nėra, ir anam korespondentui "smukimas" prisisapnavo), bet tam kad supažindinus vietos lietuvių jaunimą su sava daile ir atitraukus nuo smuklių ir kitų kenksmingų vietų. Pono Petrausko parkvietimu daugiausia rupinosi "Ateitis," kuriai priklauso padėka ir už paties parkvietimo sumanymą. Tuom pačiu jaunimo auklėjimo tikslu likosi įkurta ir "Gabijos" draugija. Prie to gražaus darbo musų socialistai nemato reikalo prisidėti. Ar "Džian Bambos spyčiai" visą laiką užima? Malonu, kad socialistai bent pripažįsta tautininkams p. Petrausko parkvietimo nuopelną Tuom jie pripažįsta,—nors gal patįs to nenumanydami,—kad tautininkams rupi musų jaunimas.

7) Galop p. J. G. labai negražiai užsipuola ant "Ateities" ir tvirtina, kad tasai laikrštis turįs nedaugiau kai 900 skaitytojų. Ponas Guogas ir čia pasako neteisybę. Iš kur jisai sužinojo apie "Ateities" prenumeratorių skaitlių? Gal ir tiktai sapnavo. Galiu užtikrinti p. Guogą, kad "Ateitis" turi suvirš 2000 prenumeratorių.

"Ateities" redaktoriaus išvadinimas "Širvydo auklėtiniu," ne mokyklų lankiusiu, bet anglis kasusiu, yra negražiu ir į tokius pravardžiavimus neužsimoka atsakinėti. Išreikština tiktai pageidavimas, kad patįs pravardžiuotojai įgytų truputį daugiau supratimo, kad koliotis ir pravardžiuotis yra nepadoru ir negražu.

Baigdamas, dar kartą reikalauju iš p. Guogo, kad jisai prirodytų savo apkaltinimus. Kitaip, jįjį reikalinga bus skaityti šmeižiku ir melagiu.

S. Mockus, L. L. D. sekr.

Karės Aukos

KAUNO GUB. KARĖS AUKOS.

Prapuolę, sužeisti ir užmušti lietuviai.

Kauno Pavieto.

Užmušti: Aron. Markovičius.

Sužeisti: Jon. Sabaitis, Edv. Krupeika, Ipolit. Malinauskas, Zyg. Sigupašauskas, Stas. Emka.

Papuolę nelaisvėn: Petr. Dekšnis, Vaclovas Varnauskas Aleksandravo val., Jon. Gustavas Bobtų val., Pran. Sabaliauskas iš kaimo Pepuolių, Jon. Vaidutis Vilkijos val., Pran. Lepinskis iš Griausčių, Mot. Urbaitis Bobtų val., Pran. Šenevskis, Mykolas Starnovas, Aleksandras Puskanidinas, Enok. Valančiukas, Kaz. Randis, Juoz. Makša, Mykolas Šliteris, Petr. Klopinas, Juoz. Makauskas, Vytautas Vaškevičius, Kaz. Lydeika, Povil. Grajauskas, Jon. Valinas, Vinc. Auskas, Juras Jonelavičius, Ign. Avinkauskas, Jon. Sasnauskas, Pran. Avinsas, Juoz. Paskaiskis, Andr. Daunora, Jurg. Kačenovas, Vacl. Žindis, Petr. Matavičius, Jon. Degutis, Kuprijonas Garliauskas, Jon. Poriakas, Mot. Gerulis, Ant. Šejus, Usev. Šembergas, Pran. Vaičiulis, Jon. Kolosunas Vilkijos val., Pr. Kudaitis Vilkijos val., Jon Ivaka Vilkijos val., Mik Nicinas Vilkijos val.

Raseinių Pavieto.

Sužeisti: Ant. Andriulis, Juoz. Kurmenkus, Izid. Banys Vilkm. val., Kaz. Jocius, Jon Byla, Jon. Tutlimas Sartin val., Kaz. Kerežis, Jon. Mockus, Petr. Bernaitis.

Papuolę nelaisvėn: Ant. Urbanavičius Mimunių kaimo, Bron. Norkus, Jon. Leveckis, Pran. Januškis Kelm. val., Juoz. Lukonis, Vincas Bortkus Sartininkų val., Petr. Grinevičius Kelmės val., Ant. Jokymaitis Jurbarko val., Stasys Abramavičius Jurb. val., Jon. Grumus Šimkaičių val., Kaz. Petkus, Ant. Žukauskas, Ant. Nagrodskis, Adom. Tiupaitis, Sim. Masiulis, Jon. Štarkopovas, Petr. Trumpis, Juoz. Urbutis, Ant. Traškelis, Juoz. Meliauskas, Juoz. Voznius, Kaz. Laurynaitis, Ant. Putisaitis, Domin. Pitkevičius, Jon. Želius, Kaz. Kruša, Jon. Doviala, Petr. Remkus, Juoz. Samošnikovas, Ant. Šeputis, Jon. Jušpelis, Mot. Diačovas, Ign. Putius, Kaz. Hilbergas, Pran. Nordonasnas, Liudv. Šumskis, Adom. Rušelis, Jon. Baltrušaitis, Jon. Urbutis Tauragės val., Juoz. Urbutis iš to patiesi valsčiaus, Ant. Kišenius Aleksandravo val., Jeron. Bernotas, Konst. Sollo, Kaz. Žemaitis, Jur. Mickevičius, Ign. Arasimas, Juoz. Ruibis Tauragės val.

Sužeisti: Novoaleksandravo pavieto: Jon. Rospač iš Užpalių.

Vilkmergės pavieto: Kaz. Uselis iš Katovinkų kaimo.

Pateko Nelaisvėn.

Kauno pavieto: Bron. Kučinskis, Jon. Misevičius, Vl. Serafinas, Stan. Dovidavičius, Pr. Jakaitis, Ant. Gaižauskas, Juoz. Portauskis, Ant. Kuzminas, Tadas Labanauskas iš Kauno, Kaz. Rimkevičius, Juoz. Bučinskis, Stan. Baranauskas Žeimes val., Pr. Radzevičius Rumš. val., Mot. Misevičius iš Kriukų, unt. of. Juoz. Dijušas iš Šančių, Juoz. Kutis iš Bikonių ,Sidoras Kukis Beršt. val., Juoz. Mileris iš Paežerių, Stan. Mitaika iš Žeimės, Juoz. Olauskas iš Kauno.

Šiaulių pavieto: Jurg. Danasevičius Jon. val., Jul. Urmanas Jon. val., Vlad. Bunka, St. Kvašis Gruz. val., Juoz. Rudauskis iš Žagarės, Juoz. Kavera, Feliksas Pandokas iš Sarinkų, Stan. Pleskunas, Kaz. Balčiunas, Pranas Katinas, Pranas Stankus, Vinc. Zambedis, Kar. Kalvantis, Mart. Trugetėlis, Al. Liubauskas, Vinc. Ivanauskas, Kaz. Liutkus Južint. val., Vinc. Valantinas, Zenonas Undis, Stan. Buisoda, R. Čepulis, Ben. Kondratas, Juoz. Šidlauskis, Stan. Žalis, Ant. Urbanavičius Podub. val., Kaz. Miknis, Jonas Kušleika Kruopių val., Ant. Netraitis.

Ežerėnų pavieto: Kaz. Šilis Aleks. val., Kaz. Raupis, Tom. Valainis Antuz. val., Vlad. Kuneika ir Vikt. Stankevičius Antal. val.

Vilkmergės pavieto: Jon. Jakšis Subačių val., Pr. Pilelis ir Juoz. Miselis Ušp. val.

Raseinių pavieto: Pr. Baublis Petr. val., Pr. Marzinas, Jon. Girnis Eržvilk. val., Kaz. Monstavičius, Ant. Novilkis, Ant. Ralius, Jon. Rapšis Mank. val., Vik. Aleksiejus Man. val., Jul. Rašiutis Kalt. val., Ant. Milius Eržv. val., Pr. Šlitis Taurag. val., Pr. Minat Kelm. val., Pr. Ivanauskis Šim. val., efr. Vinc. Žuta Kražių val., Pr. Savickis, Jon. Vaičiukas Kelmių val., Jon. Šukšda Mankunų val., Pil. Činkis, Leonardas Velas.

Telšių pavieto: Andr. Jasmontas, Jon. Anušis Salantų val., Leon Gluškevičius, Kaz. Sungaila, Kaz. Stanaitis, Ant. Jančevskis, Konst. Mikutis, Ant Karpis Dabr. val. ir to paties miestelio.

Panevėžio pavieto: Br. Adomaitis, Juoz. Sadauskas, Petr. Kutra, Ed. Udris ir Jon. Vaitkevičius iš Panevėžio miesto.

Nepažymėta pavietas: Juoz. Makauskas iš Draišorių.

VILNIAUS GUB. KARĖS AUKOS.

Pateko Nelaisvėn.

Švenčionių pavieto: Jon. Rinkevičius iš Čibojų, Al. Maitukelis iš Jukšanavos, Liudv. Matusevičius Garšų kaimo, Pr. Ostrovskis Tumkų kaimo, Rom. Boblinskis, unt. of. Teof. Marcinkevičius, efr. Jon. Mazelevičius, unt. of. Mik. Petrusevičius, Juoz. Lukta, Mik. Ceika, Anupr. Žalenis, Juoz. Vaitekunas, Adolf. Babis, Ant. Babusevičius, efr. Kaz. Ivanauskis, Pran. Ivanauskas, Pr. Šaunerunas, Pr. Stasevičius, Jon. Bakas, Mik. Kvietkauskas, Mik. Kačkaris, efr. Akromavičius, unt. of. Pov. Buičikas, Vinc. Urakas (Zan. val.), Bol. Lekavičius, Adolf. Mackevičius, E. Pivarunas, efr. Andr. Lekavičius, Juoz. Harevičius, Petr. Barkauskis, unt. of. Ed. Romaslauskis, Jon. Grigelis, Pil. Markauskas, Mot. Michalkevičius, A. Mickevičius, Al. Vinc. ir Karolis Masteniai (Aleks. val.), Juoz. Selevičius Melėgių val., Ust. Janonickis Mik. val., Mik. Krušinskis, v. of. Liudv. Stasiunas Tverių val., Vinc. Mačulis Ligum. val., Ign. Kibickis, Vinc. Gitka Kabil. val., efr. K. Stribskis iš Samadaratų, Bol. Žegaris iš Pagmušių, Ust. Vernela iš Sabalkių, S. Makarauskis iš Svetlėnų, Vinc. Bimba iš Autolėdų.

Ašmenos pavieto: efr. Jon. Šukelevičius iš Latstikių, Vinc. Butkevičius iš Krapivnės, Mik. Dervis iš Ašmenų, J. Grantauskas iš Gustiškių, V. Alkanavičius iš Gustiškių, M. Mažutis iš Lasankos, Jul. Jotulevičius iš Kiziskerių.

Nepažymėta pavietai: Kaz. Šapelis iš Liutupių, Bron. Vaitolis iš Smargonės.

SUVALKŲ GUB. KARĖS AUKOS

Prapuolę, sužeisti ir užmušti.

Naumiesčio Pavieto.

Užmušti: Ant. Naumanšis Kidulių gm.

Pateko nelaisvėn: Kaz. Kuras iš Naumiesčio, Jon. Jankauskas Plokščių par., Vinc. Ričkevičius.

Pateko nelaisvėn: Juoz. Mačekaitis iš Šilgalių, Mik. Abramavičius iš Kidulių, Več. Garbauskas Dobr. val., unt. of. Jon. Milčiauskas Lesnistvos val., Jurg. Juodaitis iš Gelgaudiškių.

Mariampolės Pavieto.

Užmušti: Kazys Podras.

Pateko nelaisvėn: Sim. Bigatinskis iš Veiverių, Pov. Skučas iš Prienų, Antanas Monkeliunas Panem. val., unt. of. Juoz. Krašinskis, J. Staravinskis iš Panemunės, Mot. Bobušis iš Aleksoto, Ant. Petravičius Klebiškių gm., Janoch. kaimo, Mik. Marcinkevičius Balbieriškio gm. iš Murnikų dvaro, Jon. Petručionis, Tam. Karženiauskas Balbier. val.

Kalvarijos Pavieto.

Užmušti: Ant. Mažeika Krosnos gm., Juoz. Žvinikevičius iš Balkunų.

Papuolę nelaisvėn: Petr. Zilskis Simno val., J. Vevesis iš Krosnų, Baltr. Basasnoris iš Kalvarijos, Juoz. Pudauskis, Viniukevičius, Pr. Devižius iš Alytaus, Vinc. Jonaitis, Jon. Varmačis, Petr. Degutis iš Janavo, Jon. Kunca iš Liudvinavo

Užmušti: Mart. Kuligauskas Kurjankos gm., Dudavos kaimo.

Sužeisti: Petras Stukas Augustavo gm., Lad. Sieroka Šč.—Olš. gm., Al. Rojančiukas Galin. gm., kaimo Mikoc.

Pateko nelaisvėn: Ant. Grajauskas Augustavo gm., Juoz. Zdviliauskis iš Ščerbo-Ilišavės, J. Varnechis iš Kudronių.

Vilkaviškio Pavieto.

Sužeisti: Juozas [illegible] Bartininkų gm., Vilkabalių dvaro.

Papuolę nelaisvėn: Jon. Baranauskas iš Verbų, Juoz. Bekerevičius iš Alvitos, Petr. Bardkevičius, Vinc. Vagulis iš Gizų, St. Aleknavičius Paežerių gm. Šviplų kaimo, B. Deltuva Kirkiliškių gm., kaimo Beržanų, J. Mačys Paežerių gm. Obšr. kaimo, Jon. Kubaitis Paežerių gm., Petras Selekas iš Vilkaviškio, J. Bendžiunas Alvito gm. čyčkų k., Juoz. Neviadomskis Užbalių kaimo, Ant. Lavnikaitis iš Virbaliaus Kaz. Kiveris Radumin. gm., Paliunų kaimo, Lad. Garkauskas iš Kibartų, Jon. Gurevičius Kalvar. gm., Vidšrių k., J. Kerevičius iš Virbaliaus, Juoz. Šneideris iš Kibartų.

Seinų Pavieto.

Sužeisti: Ant. Tomašauskas Seredžių gm. iš Pastarnokų kaimo.

Pateko nelaisvėn: Jon. Punkis iš Seirijų, Jon. Romanas Kapsodžių gm., Vinc. Zinevičius, Jon. Pateliunas Krasnopolės gm., Petr. Lankevičius, Petr. Milčius iš Beržininkų, Mot. Vaina iš Ežerių, Tom. Lapinskis, Lad. Račkauskas iš Miroslavo, Jon. Slauta iš Kudronių, Adolf. Valavičius iš Leipalingio, Mik. Ašinbergas iš Kudroniu.

Suvalkų Pavieto.

Pateko nelaisvėn: Juoz. Tarnauskis iš Elenavos, Juoz. Karosa iš Valkų, A. Kovalikas iš Zaboriškių, And. Miščinskis iš Kadariškių, Ant. Drazdauskas iš Kukavos, Pr. Švedas iš Suvalkų, efr. Mik. Rubalis, Stan. Kalinka Elen. val., F. Sukockis Seinų gm., Stas. Ivanickis Pilypavo gm., Pricas Sliesorius iš Vyžainių, Jon. Bakunevičius Suvalkų gm., Pr. Bernotavičius, Jon. Dambrauskas, Pran. Kazlauskas, Konst. Vaišnora, Juoz. Galatikas iš Filipavos.

Nepažymėta iš Kur.

Pateko nelaisvėn: Juoz. Sakalauskas.

TRUMPA "LIETUVIŲ DRAUGIJOS NUKENTĖJUSIEMS DĖL KARĖS ŠELPTI" VEIKIMO APYSKAITA, NUO PRADŽIOS VEIKIMO IKI BALADŽIO 8 D. 1915 METŲ.

(Dr. J. Basanavičiaus prisiųsta.)

Vos karui prasidėjus, Suvalkų ir Kauno gubernijų paprusės gyventojai, paskiau vietomis ir Vilniaus su Gardino, ėmė bėgti in ramesniąsias vietas. Daugiausia Lietuvos pabėgėlių atiteko Vilniui, kurs yra pats didysai musų krašto miestas ir kur susieina geležinkeliai. Mažiau nukentėjusieji laikinai čia prisiglaudė. O kas liko be pastogės ir be duonos kąsnio, tiems pasidarė reikalinga nuolatinė pagelba. Todėl pat karės pradžioje Vilniuje iškilo aiškus reikalas steigti pabėgėliams šelpimo draugija.

Tam darbui dirbti sukruto vietos lietuviai. Jau 1914 metų liepos mėnesio 27 dieną, vos savaitei tepraėjus po karės apskelbimo. Dvinsko karės apygardos viršininko leidimu, buvo insteigtas „Vilniaus lietuvių komitetas pabėgėliams šelpti". Nors tas komitetas veikė bemaž pusę metų ir šelpė be skirtumo kiekvienos tautos ir tikėjimo pažiurų žmones, betgi nesuspėjo susilaukti aukų iš kitur ir turėjo tenkinties vietos lietuvių šaltiniais.

Tuo tarpu pabėgėlių daugėjo. Jų plačiai pasklido netik Vilniuje, et ir po kitas Lietuvos vietas. Komitetas gi nuolatinių šaltinių pagelbai neturėjo ir tegyveno invairiomis, aukomis, kuriomis visako negalėjo aprėpti. Del šių priežasčių jis ir užleido savo vietą, mažne 1000-čio pabėgėlių šelpimą, platesnei Lietuvos krašto organizacijai, butent, „Lietuvių Draugijai del karės nukentėjusiems šelpti".

„Lietuvių Draugija del karės nukentėjusiems šelpti" pradėjo veikti 1914 m. lapkričio m. 21 d. Jos veikimo sritin ineina Kauno, Suvalkų, Vilniaus ir Gardino gubernijos, t. y. maždaug etnografinės Lietuvos plotas. Draugijos tikslas yra visi tų gubernijų nukentėjėliai, —ir lietuviai, ir lenkai, ir rusai, ir žydai, ir katalikai, ir pravoslavai ir kiti kitokie, šelpti visokiais reikalais, butent: steigti prieglaudos, bendrabučiai ir valgyklos, rupinti reikalingiems drabužiai, didžiai nukentėjusių vietų žmonėms duoti maisto, pinigų ir t. t. Be to, karės aplankytoms vietoms apžiurėti, nelaimės didžiui ir kokybei suprasti Draugijos Komitetas siunčia tam tyčia savo ingaliotinius, paskui praneša Komitetui ką matę, ką girdėję, ko reikią. Iš tų pranešimų Komitetas pamato, kame galima atidaryti ir ten atidaro savo skyrius. Ligi šiol Draugija yra atidariusi 98 skyrius, (Kauno gub. 37 skyriai, Vilniaus gub. 26 skyriai, Gardino gub. 3 skyriai, Suvalkų gub. 32 skyriai), kurių globoje randasi per 10.000 pabėgėlių neminint čia pačios vietos nukentėjėlių.

Draugijos ingaliotiniais yra: Dailės Dr-jos pirmininkas A. Žmuidzinavičius, "Saulės" Dr-jos pirmininkas kun. kan. K. Olšauskis, laikraščių bendradarbis literatas P. Penkaitis, p. E. Vileišienė, kun. Stankevičius ir stud. Aleksiukas. Be ingaliotinių, Draugija turi dar savo darbo dalininkų: Rygoje mokytoją Pr. Mašiotą bei kun. J. Tumą ir Maskvoje inžinierius T. Naruševičių, Pr. Stanaitį, literatą Jurgį Baltrušaitį ir daktarą Gaidamavičių.

Komitetas, naudodamasis savo įgaliotinių arba skyrių pranešimais, šelpia reikalaujančiuosius, tik dėl pinigų trukumo nepajiegia visų reikalavimų patenkinti. Pavyzdžiui: Mariampolės skyrius vienam kartui prašė pašelpos 6,050 rublių ir mėnesinės pašelpos po 390 rub. Ten duodą kasdieną po 2 svaru duonos suaugusiems ir po 1 svarą mažiems ligi 10 metu vaikams; pietų tetiekia pradieniui; dienomis, kuomet esą pietus, suaugusiejie tegauna tik po vieną svarą duonos; taip šelpiamųjų esą apie pusę tukstančio. Mariampolės skyriui Draugija teišsigalėjo paskirti tik 2674 rublius. Šis pavyzdėlis aiškiai piešia vargo dydį ir ištekliaus stovį. Beto nukentėjėlių vis daugyn kreipiasi in Draugiją.

Nors šiandie didelėje Suvalkų gubernijos dalyje, dėl karės žygių joje, Draugija nebegali veikti, bet nuo to išlaidos ne tik kad nepamažėjo, bet dar padidėjo. Mat visas dešinysai Nemuno krantas—Kauno, Vilniaus ir Gardino gubernijose dabar, tenykščių skyrių pranešimais, esąs pilnas alkanų, nuskurusių iš Suvalkų žemės pabėgėlių, neminint pat vietos nukentėjėlių dėl priešininko insiveržimo, dėl kariuomenės ėjimo, dėl rekvizicijos ir taip toliau. Taigi, nun Draugijos skyriai prisispyrę prašo, kad Vyriausiasai Komitetas bent opiausias reikmenes tenkintų pinigais, drabužiais ir maistu. Pavyzdžiui, Gardino gub. Draugijos Dubravos skyriui, kurio plote, pasak musų įgaliotinio pranešimo, esą sudeginti šeši kaimai ir kur priskaitoma per 1000 išbėgėlių iš Suvalkų gub. Augustavo apskričiui, kur truksta maisto ir pačių reikalingų daiktų, Komitetas tegalėjo paskirti tiktai 500 rub. pašalpos.

Gardino gub. Naujadvario skyriaus plote sudegę aštuoni sodžiai net su arkliais, karvėmis, kiaulėmis ir t.t.; labai nukentėję keturi, išviso sugriauta esą 307 kiemai ir nemažiau, kaip 500 vietos gyventojų likę be trupinėlio duonos, neminint jau pabėgėlių. Komitetas ir šitam skyriui tegalėjo paskirti tik 300 rublių.

Suvalkų gub. Lipsko ir Krasnoboro skyriaus plotai, kuriuos nesenai aplankė musų įgaliotinis, visai esą kalavijo ir ugnies sunaikinti. Vokiečiai šeimyninkavę čia veik dvi savaiti ir paėmę visa, ničnieko nepalikę: gyvulius, visus vario ir špižiaus daiktus ir t.t., ko negalėję pasiimti su savim, sudeginę. Kaimuose ir šiaip jau gyvenamose vietose jie nepalikę nieko, viską sugriovę, sunaikinę. Jų kariumenė išsivydusi burius žmonių. Vaikai likę be motinų, motinos—be vaikų. Žmonės, nebetekę nei skatiko, nei duonos, minta visokiomis atmatomis. Ir šitiem skyriam Komitetas, kad ir kaip norėdamas, negalėjo daugiau paskirti, kaip 500 rublių.

Šioms dienoms dar daugiau ėmė plusti Vilniun suvalkiečių ir žemaičių pabėgėlių. Daugelis kreipiasi į Draugijos Komitetą, ieškodami prieglaudos bei globos. Tam tikslui pasamdyta naujų butų. Vilniaus skyriuje dabar yra 47 prieglaudų namai pabėgėliams ir globiama ten žmonių daugiau, kaip pustrečio tukstančio. Tam tikslui tik vienam lovo mėnesiui Vilniaus skyriui paskirta 16,815 rub. 50 kap. Draugijos Komitetas laiko Vilniuje 7 mokinių bendrabučius, kuriuose randasi apie 200 mokinių —pabėgėlių iš įvairių vietų (kaip vyrų taip ir moterų). Išlaidoms sumažinti ir pabėgėliams darbui duoti Draugija įsteigė Vilniuje nuosavą duonos kepyklą, dvi siuvykli —vieną vyrų, antrą moterų, dvi dirbtuvi—vieną dailydėms, antrą kurpiams, biurą pabėgėliams registruoti ir, galop darbo biurą.

Lietuvių Draugija šelpia ne tik šiaip jau pabėgėlius, pabėgėlius moksleivius, valdininkus, bet ir ištisas įstaigas. Pavyzdžiui, Draugija užmokėjo mokslo pinigus Vilkaviškio gimnazijai, atsikėlusiai Vilniun, už 50 mokinių su viršum. Ir tatai atsiėjo jai per 3,000 rub. Be to Draugija šelpia ir kitur besimokančius jaunuolius, antai, maskviečiams per savo dalininką Naruševičių Dr-ja nusiuntė 1,000 rub.; Suvalkų gimnazijos direktoriui paprašius, sušelpta 14 tos gimnazijos mokinių, kuri dabar Varšavoje mokinasi. Išduota 93-jiems mokytojams pabėgėliams apie 2,000 rub.; atsikėlusiai Vilniun Veiverių Seminarijai 1,080 rub.; "Saulės" kursų klausytojams 3,799 rub., Mariampolės "Žiburio" moterų progimnazijai 3,000 rub.

Čia dar pastebėsime, kad Draugijos yra įsteigtas nukentėjusiems lietuviams rašytojams fondas. Tam tikslui yra paaukojęs 100 rub. S. Rajeckis, perijodinės spaudos Dr-jos ir "Žurnalisto" redakcijos Komiteto narys; pati Draugija šiam fondui yra paskyrusi 900 rub.

Iš visko, kas čia pasakyta, matyti, jog Draugija stengiasi sumažinti visų pabėgėlių vargą, vienok, neturėdama pakankamai lėšų, tik truputėlį jį mažina. Draugija nori pagerinti ir išplėsti nukentėjusių dėl karės šelpimo reikalą, bet jai truksta tam tikslui lėšų.

Rusų ir lietuvių visuomenei supažindinti su Draugijos veikimu, su žmonių vargu, taip-pat ir aukoms padidinti, Komitetas paskleidė 25 tukstančius su viršum lapelių rusų ir lietuvių kalba, prašydamas aukoti nukentėjėlių reikalams; tuo prašymu Komitetas kreipėsi ir žemietybes ir valsčius. Iš visų, surengtų Draugijos naudai rinkliavų, ypačiai pasisekė rinkliava Žemaičių ir Vilniaus Vyskupijos katalikų ir reformatų bažnyčiose. Jose surinkta apie 20 tukstančių rublių.

Lėšoms padidinti Draugija taiso vakarus, koncertus, lekcijas ir t.t.

Savo veikimo plote Draugija nesivilia gauti didesnių aukų, kadangi 1) visas jis yra nukentėjęs dėl karės ir nuo karės, 2) čia renkamos aukos Raudonamjam Kryžiui ir kitoms įstaigoms ir 3) pasituri vietos bajorai lenkai savo pinigus siunčia Varšavos Visuomenės Komitetui.

Nuo 1914 m. spalių 22 d. iki balandžio 8 d. 1915 m. Dr-jos kasa yra gavusi pajamų:

	Rb.	Kp.
1) Iš Kunigaikštytės Tatjanos Komiteto	45,000	—
2) Iš miestų sąjungos	8,500	—
3) Iš Žemietybių (Zemstvų) sąjungos	5,00	—
4) Per "Russkija Viedomosti" Redakciją	7,607	76
5) Per Lietuvių laikraščių Redakcijas	2,007	01
6) Iš Maskvos miesto tarnautojų Komiteto	1,000	—
7) Iš Maskvos miesto tramvajų tarnautojų	1,000	—
8) Iš Amerikiečių lietuvių tautos fondo ir kitų Amerikos lietuvių organizacijų	7,282	—
9) Iš lietuvių Odesiečių Komiteto	1,100	—
10) Iš atskirų asmenų	1,840	03
11) Iš Kieviečių	750	—
12) Iš įvairių draugijų ir įstaigų	1,559	32
13) Narių mokesnių	2,176	50
14) Kauno ir Vilniaus gubernijų katalikų ir ev.-reformatų bažnyčiose rinkimų	21,331	11
15) Iš spektaklių, koncertų, paskaitų ir t.t	1,020	54
16) Iš kooperacijos fondo	50	—
17) Per Draugijos skyrius	816	33
18) Per aukų rinkimus	534	35
Iš viso	109,160	95

Iš tų Pinigų Išleista:

	Rb.	Kp.
1) Atskirų asmenų pašelpoms	29,163	26
2) Mokinių bendrabučiams laikyti, mokslui apmokėti ir t.t.	14,045	36
3) Bendros išlaidos: kanceliarijos, tyrinėjimas dėl karės nukentėjusių vietų, skyrių organizavimas ir t.t.	4,543	18
4) Inventoriaus įtaisymas	617	51
5) Pašelpos skyriams:		
Vilniaus Gub.		
Vilniaus skyriui	24,868	79
Naujųjų Švenčionių	1,000	—
Ratnyčios	300	—
Merkinės	1,300	—
Kaišedorio	400	—
Darsuniško	1,500	—
Alavės	300	—
Pavašinių—Butrimonių	300	—
Sumteliškių	300	—
Žiežmarių	200	—
Birštono	300	—
Jėzno	500	—
Žasilų	200	—
Gardino Gub.		
Naujadvario	300	
Dubravos	500	
Kauno Gub.		
Kauno skyriui	2,500	—
Rumšiškių	200	—
Skuodo	200	—
Šiaulių	700	—
Rietavo	72	71
Mažeikių	500	—
Suvalkų Gub.		
Mariampolės	2,674	—
Leipalingio	1,000	—
Miroslavo	400	—
Simno	1,000	—
Alytaus	600	—
Pajevonio	500	—
Kybartų	500	—
Virbaliaus	200	—
Kapčiamiesčio	500	—
Liškevos	2,000	—
Žaliosios	500	—
Naumiesčio	500	—
Rumbonių	200	—
Garlevos	1.800	—
Panemunės	700	—
Zapiškio	300	—
Vištyčio	500	—
Prienų	200	—
Krasnoboro	500	—
Lipsko	300	—
Lazdijų	500	—
	51,815	50
Iš viso	100,184	81
Draugijos kasoje liko	8,976	14

Laikome reikalingu pasakyti, kad pastaruoju laiku Komitetas gauna prašymų nuo skyrių, parapijų iš Suvalkų ir Vilniaus gubernijų seniunijų paskirti jiems pinigų sėkloms pirkti, taipo-pat pasirupinti, kad pigiausiai butų minėtosios sėklos vežamos.

Komitetas, dalyvaujant agronomų sekcijai ne kartą yra kalbėjęs apie pristatymą Suvalkų gubernijon grudų ir maistui ir sėklai. Tačiau dėl visai nepriklausančių nuo Komiteto aplinkybių iš derybų šituo reikalu su Suvalkų gubernijos Biuro (Prisustvijos) narju Valstybės Patarėju Štilbachu nieko neišėjo.

Turėdama daugiau lėšų, Lietuvių Draugija pati imtųsi statyti žmonėms reikalingų dabar pavasaryj sėklinių grudų, gi dabar ji tegali padėti žmonėms tik pasirupinimu papiginto grudų vežimo.

Pagerinti ir išplėsti keturių gubernijų nukentėjėlių šelpimo reikalui Draugijai toli gražu nepakanka lėšų, ir ji negali dėl to išplėsti savo veikimo iki pageidaujamo laipsnio. Draugijos lėšos, kaip matyti iš padėtos čia rubrikos, susideda iš dvejopų sumų: 1) sumų, gautų iš Didž. Kunigaikštytės Tatjanos Komiteto ir 2) iš sumų, susidariusių ir narių mokesnių, įvairių rinkliavų, atskirų žmonių ir visnomenės įstaigų aukų ir t.t. Per keturius su viršum savo veikimo mėnesius keturių gub. plotui Draugija tegavo iš Tatjanos Komiteto 45 tukstančius rub., vadinasi 40% visos sumos, inėjusios Draug

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti pusėn ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Apie tai reikėtų rimtai pagalvoti. Stasys Šimkus, žinomas musų kompozitorius-muzikas ir Lietuvių Draugijos atstovas, jau Chicagoje. Iš šito lietuvių centro jis žada pradėti savo darbavimąsi Amerikoj.

Noroms-nenoroms prisimena pirmesni, prieš p. Šimkų čia buvusieji, svečiai. Pirmiejie svečiai-nebuvėliai (kun. Alšauskas su Tumu) atvyko pas mus apšvietos reikalais—katalikiškoms mokykloms pinigų parinkti. Antrieji—Dr. J. Basanavičius ir dumos atstovas Yčas—atvyko grynai tautiškuoju reikalu: kad tautos namų pastatymui lėšų surinkus. Milžiniška Amerikos lietuvių dauguma širdingai rėmė ir vienus, ir kitus. Pripažinta, kad ir mokyklos ir tautos namų reikalas yra svarbus ir geistinas, ir mesta šalin tuomlaikiniai nesusipratimai. Dirbta išvien, išskyrus socialistus.

Dabar atsimainė laikai, atsimainė, matyt, ir žmonės. Ir negalima pasakyt, kad atmaina įvyko geron pusėn. Kaip tik priešingai. Amerikos lietuvių mašinerijoj kas nors sugedo,—sakytum, koks velniuks įmetė kuolą į mašinerijos ratus ir viskas subirėjo, suterškėjo ir sustojo.

Nes ir ištikro, keistai—labai keistai—dabar pas mus dalykai stovi. Atmetus šalin visus partyviškumus, prašalinus visus smulkius nesutikimus ir kivirčus, koki kilo pastarųjų laiku tarp Amerikos lietuvių, štai kaip išeina:

Esant pirmiems svečiams, galėjo buti nesutikimų, nes ten mat ėjo apie tokius reikalus, kurių naudingumą vieni galėjo pripažinti, o kiti ne. Ir todėl vieni galėjo remti, o kiti nuo rėmimo atsisakyti.

Bet dabar yra visai kitaip. Karės aukos, badaujanti musų broliai Lietuvoj reikalauja kuodidžiausios ir kuogreičiausios pagelbos. Tą visi—visi lietuviai iki vienam—pripažįsta. Kad juos reikia gelbėti—su tuom taipgi visi sutinka. Kad visi lietuviai juos gelbėti n o r i—tas taipgi, berods, neužginčinama tiesa.

Taigi visi turime bendrą reikalą. Visi turime tą patį norą. Visi geidžiame atlikti tą patį darbą. Ir visi pripažįstame,—nes turime pripažinti—kad, išvien dirbdami, daugiaus padarytume. O vienok jokiu budu bendron talkon sueiti negalime.

Jeigu mes paimtume bent kokį svetimtautį, pašalinį žmogų, ir jam apie viršminėtus faktus papasakotum, ką jis apie tai galėtų pasakyt? Mums išrodo, kad jis galėtų duoti vieną atsakymą: "Pašaukit daktarą! Tegul jis gerai apžiuri galvužę, nes ten, turbut, ne viskas yra tvarkoje." O gal duotų ir tokį atsakymą, kokį davė Nepoleonas Lietuvos bajorams Vilniuje daugiaus šimtą metų tam atgal. Jis, atvykęs Vilniun ir pašaukęs juos pas save sakoma, užklausė: "Ko jųs, Lietuvos vyrai, norite?" Tie jam buk atsakę, kad jie patįs dar tikrai nežiną, ko jie galėtų norėti. Ir tuomet Napoleonas, atsikreipęs į savo karvedžius, tarė: "Paskirkit šitam avinų buriui piemenį—jiems yra reikalingas geras botagas."

Ir mums išrodo, kad Amerikos lietuviams, viena iš dviejų: arba botagas yra reikalingas, arba daktaras. Tas nemalonu yra sakyti, bet tas išrodo tiesa.

Chicagoje pereitą subatą p. Šimkus surinko visų trijų fondų prezidentus, suvedė juos kruvon pasikalbėti ir aptarti klausimą: ar negalima butų visiems išvien dirbti. Jis dar ir toliaus nuėjo. Jis prašė, kad jeigu jau Fondai negali veikti bendrai, sykiu su juom, visoj Amerikoj, tai ar negalima butų bent suteikti ir bent atskiruose miestuose bendrai jam prakalbas rengti.

Visi trįs pripažino, kad aukas rinkti reikia, kad jos yra begalo reikalingos Lietuvoj, kad visi jie nori Lietuvos žmonėms prigelbėti, bet, sako, išvien dirbti negalima. Negalima nei prakalbų nei susirinkimų bendrai rengti.

Tik Dr. J. Šliupas, Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo prezidentas, pats pirmas išreiškė, kad tautininkų sriovė sutinka pilnoj santarvėj darbuotis su kitais fondais ir kitomis sriovėmis. Jis išreiškė nuomonę, kad tautininkai pilnai užsitiki prisiųstam Lietuvos pasiutiniui ir kad jo misiją rems širdingai.

Lietuvos Šelpimo Fondo (socialistų) ir Tautos Fondo prezidentai nuo bendro veikimo atsisakė.

Tautos Fondo pozicija ypatingai išrodo keista. Jo prezidentas (Dr. Rutkauskas) išreiškė, kad jie rems Šimkų, kad jie rems Lietuvių Dr-ją—taip pat kaip ir tautininkai,—bet jie bendrai darbuotis ir susirinkimų rengti negali.

Ištikro, įdomus apsireiškimas lietuvių gyvenime. Įdomesnio, o pedrąug ir liudnesnio, berods, dar nebuvo. Ir štai kodėl mes manome, kad kas nors pas mus, lietuvius, yra netvarkoj. Reikalingas yra daktaras.

Kas juom gali but? P-as Šimkus, nors labai stengėsi, išgydyt negalėjo. Mes mename, kad liko tik vienas daktaras, kuris tą ligą prašalinti galėtų—musų sveikai mananti visuomenė.

Ji turėtų užimti balsą ir pasakyti savo vadams:

"Užtenka jau tų vaikiškumų! Jųs šaukėte mus vienybėn per visas metų eiles. Jųs sakėte, kad "vienybėje galybė." Ir dabar, kada atėjo didžiausis laikas tą vienybę parodyt, kada mes—lietuvių visuomenė—tos vienybės norime, jųs n e n o r i t e mus prie jos prileisti ir atvirai, viešai mus vienus nuo kitų traukiate."

Apie tai reikia rimtai pagalvoti ir musų vadovams ir musų visuomenei.

Mes nuo savęs pilnai prijaučiame Dr. Šliupo išreikštam norui ir esame tos pačios nuomonės, kad neatsiras nei vieno rimto tautininko, kuris atsisakytų nuo bendro darbo. Ir mes patariam visiems lietuviams, kur tik galima, bendrai rengti susirinkimus ir prigelbėti gerbiamam Šimkui rinkime aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Dėlei lietuvių peticijos rinkimo. Tautos Fondo sumanymu renkama parašai po peticija, kurioj lietuviai reikalauja "suvienijimo visų Lietuvos dalių į vieną politiškai-administratyvį kuną, kuriam turi but suteikta autonomija."

Šitą peticiją žadama pasiųsti busiamam po karės kongresui.

Kadangi "Keleivis" girdėjęs, jog tokios peticijos, rodos, siuntinėjamos draugijų komitetams ir šiaip žmonėms, tai jis šiaip rašo:

> **Todėl mes skaitome reikalinga savo skaitytojams persergėt, kad šitoms peticijoms netikėtų. Dar nei viena tauta tokiais popiergaliais liuosybės sau neišgavo ir neišgaus.**

Įdomus yra paaiškinimas, kodėl sulyg "Keleivio" nuomonės tokios peticijos nėra reikalingos. Štai kaip jis išvadžioja:

> **Reikia dar pastebėti, kad peticijos autoriai nežino ką daro. Jie reikalauja "suvienijimo visų Lietuvos dalių į vieną politiškai-administratyvį kuną, kuriam turi buti suteikta autonomija," ir šitokį reikalavimą ketina siųsti taikos konferencijai. Jie matyt nežino, kad autonomijos davimas yra grynai vidurinis valstybės dalykas, o į tokius dalykus kitos valstybės visai nesikiša. Taigi ir busimoji taikos konferencija, arba, kaip sako, tautų kongresas, autonomijos Lietuvai negali duot jokiu budu. Šitokia konferencija gali Lietuvą tiktai atskirti ir padaryti iš jos savistovią valstybę.**

Ginčytis dėlei to nevertėtų, bet iš daugybės istoriškų faktų galima paminėti bent šiuos: Autonomiška Bulgarija tapo sutverta po karės tarp turkų ir rusų San Stefano taikos konferencijoj 1878 metuose. Tais pačiais metais Europos didžiųjų tautų konferencijoj Berline sutverta autonomiška provincija Rytinės Rumelijos. Kreta 1898 metais, sulyg Europos viešpatijų reikalavimo, įgijo autonomiją po Turkijos globa.

Bet, rasite, geriausiu pavyzdžiu gali but didisai Viennos kongresas 1814—1815 metais, kur išdalyta visą Europą, sutveriant įvairias naujas ir atnaujinant senas viešpatijas ir viešpatijėles. Vienos iš jų lieka neprigulmingomis, kitos autonomiškomis. Tarp kitų, šitame kongrese kaip sykis sutverta autonomiška taip vadinamą "Kongresuotą," arba dabartinę "Lenkijos Karaliją" po Rusijos globa.

Geras dalykas. Tik-ką užsibaigusis Chicagoje Spaudos draugijos susivažiavimas, tarp kitų reikalų, paklabino vieną, kuris musų nuomone yra ytin svarbus šiuom laiku. Nutarta Spaudos Draugijos sykiu su Lietuvių Autonomijos Fondu įkurti informacijinį biurą platinimui žinių apie Lietuvą ir jos reikalus Amerikos anglų spaudoje.

Lietuvių Autonomijos Fondo sumanymu taipgi įkurta Tarptantinė pavergtų tautų Lyga, kad visoms bendrai darbuotis įgijimui didesnės laisvės kiekvienai iš tų tautų,—taigi ir Lietuvai.

Reik tikėti, kad ypač šių dviejų reikalų Spaudos Draugijos valdyba nepamirš ir stropiai pasidarbuos.

Laikraštininkų susivažiavimas užgyrė tam tikrą rezoliuciją, kurią žadama pasiųst didesniems Amerikos laikraščiams ir kurioj protestuojama prieš klaidingą vadinimą Lietuvos provincijų, kuriose dabar eina karė, Lenkijos dalimis.

Užmezgimui ryšių su kitomis tautomis ir padėjimui tvirto pamato viršminėtai Lygai Dr. J. Šliupas su Lietuvos Redakcijos nariu, B. K. Balučiu, aplankė finus, latvius ir redakcijas čechų bei serbų įtekmingesnių laikraščių.

Lietuvių Mokslo Dr-jos Visuotinas Susirinkimas. Kaip kas metas, taip ir šįmet L. Mok. Dr-ja, nežiurint siaučiančios Lietuvoje karės, rengią savo visuotiną susirinkimą, kurisai, sulyg dr-jos komiteto paskelbimo, busiąs laikomas Vilniuje birželio 23—27 d. (sekančią savaitę). Komitetui esą prisiųsta eilė referatų perskaitymui visuotiname susirinkime.

"Lietuvos Ukininkas" paliovė ėjęs? "Lietuvos Žinios" praneša, kad kadangi dėl karės į didesnę Lietuvos dalį laikraščių negalima siuntinėti, tai "Lietuvos Ukininko" leidimas nedideliam likusių ėmėjų skaitliui išeinąs labai brangiai, tai pasiekiamiems "Liet. Ukininko" ėmėjams busią siunčiama "Liet. Žinios." Iš to galima butų suprasti, kad "Liet. Uk." paliovė ėjęs. Paliovimas, jeigu jisai tikrai įvyks, matomai yra laikinas, nes "Liet. Uk." siuntinėjimą žadama vėl pradėti, kad tiktai pačto rikalai sugrįš papraston vagon.

S. L. R.-K. A. 30-tas Seimas.

Diena Antra. Sesisja III.

Pirmininkauja J. Jarusevičia.

Pirmučiausia pirmsėdis patėmija nuo savęs, kad vakarykščiose sesijose nekurie delegatai perilgai kalbėję. Nutaria kalbėti neilgiau 5 minutų ir vieną tiktai sykį tame pačiame klausime.

Tolesniai skaito protokolą pereito seimo. Protokolą priima.

Sesija IV.

Raportai komisijų, pereitojo Seimo paskirtų.

Pirmučiausia raportas komisijos atspausdinimo knygos, p. Gabrio parašytos (tos knygos vardas neteko sužinoti), kuri jau 2 metai kaip nutarta atspausti, bet vis dar neatspausta dėlei komisijos nesusitaikymo su "Žvaigždės" spaustuve.

Komisija 28 Seimo buvo susitarus su "Žvaigždės" spaustuve ir kontraktas padaryta, bet darbas buvo neužbaigtas iki 29 Seimui, tat 29 Seimas nutarė pavest Centro Valdybai, kad pastaroji drauge su komisija, prižiurėtų, kad "Žvaigždės" spaustuvė duotų gerą popierą. Pagalios pasirodė, kad pareikalavus Centro Valdybai geresnės popieros "Žvaigždės" spaustuvė, pakėlė kainą už atspausdinimą beveik dvigubai. Centro Valdyba pataria atiduot spausdinimo darbą kitai spaustuvei, kuri apsiimanti padaryti daug pigiau.

"Žvaigždės" spaustuvės atstovas, p. M. Milukas, paaiškina, kad yra jau sustatyta didesnė dalis tos knygos ir kad jeigu nutartų Seimas atiduoti kuriai nors kitai spaustuvei tąjį darbą, tai "Žvaigždė" reikalaus atmokėjimo už jos atliktąjį darbą.

Kun. Kemėšis duoda įnešimą, kad apmokėt "Žvaigždės" spaustuvei už atliktąjį darbą ir atiduoti "Draugui," nes apsieitų pigiau. Seimas užklausia Miluko, kiek norėtų už atliktąjį darbą. Milukas atsako, kad reikalaus $150. Dr. A. Rutkauskas pataria užbaigt tą dalyką spausdinant "Žvaigždės" spaustuvėj. Kun. Kemėšis sutinka užbaigt "Žvaigždės" spaustuvėj spausdint, bet kad toji nusileistų pigiau, nes 620 doliarių už 10,000 egz. yra perbrangu. Milukas atsako, kad pigiau negalima. Kun. Pankauskas sako verčiau užmokėt $150 ir atiduoti kitai spaustuvei, nes visgi atsieisią pigiau.

Pagalios Kun. Kemėšis įneša, kad buvusioji komisija ir Centro buvusioji valdyba susitaikytų su Miluku čia pat laike Seimo ir dalyką užbaigtų.

Įnešimas paremtas ir pereina, kad susitaikytų.

Raportas Imigrantų komisijos. Komisijos nariai K. Krušinskas ir K. Strumskis. Išdavus raportą Seimas užgiria jos darbą ir dapildo komisiją 3 naujais nariais. Į komisiją ineina K. Krušinskas ir K. Strumskis (tie patįs) ir kun. N. Petkus, Vaškevičia ir J. Bertašius (nauji).

Ant stalo klausimas, ką daryti su p. V. Dundzila, kurį pereitas Seimas suspendavo ir buvo prašalinęs iš Seimo. Kun. J. Jakaitis pataria palikt Susivienijime, nes p. Dundzila jau ramiau gyvenęs. Kun. Bartuška, karštai kalbėdamas, reikalauja, kad Dundzila butų išmestas iš Susivienijimo, kaipo didžiausis tvarkos ardytojas parapijose. Kun. Petkus remia kun. Bartuškos įnešimą. Kun. Jakaitis pataria nesielgti taip aštriai ir Dundzilą palikt Susivienijime. Kun. Kemėšis remia kun. Jakaičio nuomonę. Pagalios priėjo prie to, kad V. Dundzila už tvarkos ardymą Shenandoah'rio parapijoje liekasi suspenduotas 5 metams nuo visokių komitetų Susivienijime.

Pertrauka 10 minutų.

Atidaręs susirinkimą, pirmsėdis perstato svečią iš Lietuvos, p. S. Šimkų.

Ponas S. Šimkus trumpoje prakalboje pasveikina delegatus vardu Lietuvių Dr-jos Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpti.

Klausimas apie Susiv. prisidėjimą prie Federacijos.

Kun. Kemėšis karštai remia prisidėjimą ir duoda įnešimą, kad prisidėti prie Federacijos su 6 centų mokestim metams nuo kiekvieno nario.

Balsuojant, pereina didžiuma balsų. Kun. Kemėšis įneša, kad išrinkt tuojaus tris delegatus į busimąjį Federacijos Seimą.

Į delegatus ineina: kun. N. Petkus, Drabišius ir K. Strumskis. Visi trįs iš Brooklyno.

Svarstoma klausimas apie p. Piliacko atstovybę 29 Seime nuo Chicagos kuopos.

Centro Valdyba pristato affidavitą nuo Chicagos kuopos, kad p. Piliackas atstovavo tąją kuopą 29 Seime su sufalsifikuotu mandatu.

Kun. J. Jakaitis duoda įnešimą, kad p. Piliackas butų suspenduotas šešiems mėnesiams ir per 5 metus neturtėų teisės buti jokioj kuopos vyriausybėje neigi delegatu į Seimą.

Įnešimas paremtas ir pereina per balsus.

Eina skaitymas ir svarstymas įnešimų nuo kuopų.

Pasekmės balsavimo kaslink sulyginimo visų senųjų narių mokesčius nuo amžiaus.

Balsavime dalyvavo 47 kuopos, 23 kuopos už sulyginimą, o 24 kuopos, kad palikt po senovei.

Prezidentas K. Krušinskas ima balsą tame reikale ir darodinėja, kad Susiv. privalo prisitaikint prie valstijų reikalavimo ir butinai sulygint senųjų narių mokestis pagal amžių.

Kįla triukšmelis, kad per ilgai kalba. Nekurie reikalauja, kad tęstų kalbą, nes svarbus dalykas, reikalinga išaiškinti.

Nubalsuoja, kad baigtų kalbėti. Kalba toliau. Tarpe delegatų nerimąstavimas. Kalbai užsibaigus, kįla karšti ginčai. Pirmsėdis, pranešęs, kad šio klausimo nepajiegsią užbaigt šiądien, uždaro antros dienos sesiją.

Diena Trečia. Sesija V.

Sesiją atidaro pirmsėdis J. Jaruševičia 9 val. išryto.

Šaukimas delegatų vardų. Sesijoje dalyvauja 103 delegatai.

Pirmučiausia p. J. Gabrio veikalo spausdinimo komisija, kuriai vakarykščioje sesijoje pavesta susitaikint su "Žvaigždės" spaustuvė, praneša, kad "Žvaigždės" spaustuvė sutiko atspausti 10,000 egz. ant geros popieros už $468.50, t. y. 200 dol. mažiau, negu pirmu buvo reikalauta.

Raportą komisijos priima.

Prasideda neužbaigtos vakarykščioje sesijoje diskusijos apie senųjų narių mokesčių sulyginimą.

Kun. Struckus įneša, kad pasenusiems nariams, kuriems reikės daug damokėti išlyginant mokestį, pagelbėti tai padaryti, paimant iš tautiškų centų arba įvest tam tikrą fondą.

Pasipila aštrios kalbos ir užmetimai jaunesniems delegatams iš pusės senesniųjų, kad buk jaunieji nariai norį senuosius nuskriausti. Pennsylvanijos delegatai spiriasi, aiškindamiesi, kad jųjų valstija nenereikalauja jokių reformų Susivienijime, o girdi—jeigu kitose valstijose yra kitaip, tai lai tųjų valstijų nariai taikosi pagal jųjų valstijų reikalavimų. Kįla sumišimas.

Kun. Kemėšis sutaiso rezoliuciją ir pasiulo Seimui priimti. Rezoliucija skamba: "30-tas Seimas pripažino reikalingu sulyginti visų narių mokestį pagal amžių."

Vėl triukšmas.

Pagalios eina prie balsavimo. Rankų pakėlimo budas atmetama. Reikalaujama slapto balsavimo. Sutinkama. Išdalinus korčiukes, pirmsėdis pakviečia du delegatu balsų suskaitymui. Kįla triukšmas, nenorima paskirtųjų, nes abudu esą naujų reformų šalininkais. Reikalaujama paskirt du iš priešingosios pusės. Pirmsėdis išpildo reikalavimą.

Skaito balsus. Salėje tyla.

Balsavimo pasekmes: už sulyginimą 58 balsai, prieš—33 balsai.

K. Kriušinskas įneša, kad palengvinimui seniemsiems nariams atsilyginant skolą, visi nariai sumokėtų sausio mėn. 1916 m. po 25 centus. Paremia įnešimą ir nubalsuoja be ginčų.

J. S. Vasiliauskas praneša, kad mokestis pagal amžiaus prasidės nuo naujų 1916 metų. Visi sutinka.

Sesija VI.

Pirmininkauja J. Jaruševičia.

Kun. Kemėšis skaito toliau kuopų įnešimus. 12 kuopų stovi už tai, kad įvest 10c mėnesinės mokesties nuo kiekvieno nario Susivienijimo lėšoms ir už organą; taipgi iš tų pačių apmokėt tautiškus centus ir našlaičių fondą. 9 kuopos, kad pasiliktų viskas po senovei.

J. S. Vasiliauskas aiškina, kad įvedus visas reformas ir registruojant čarterį, valstijos reikalauja tokio fondo, nes iš apsaugos fondo valstijos nepavelina imti padengimui Susiv. lėšų.

K. Karvojus iš Shenandoah, Pa., ima balsą ir karštai užsipuola ant visų, kurie stovi už reformų įvedimą. Išvadina "grafteriais." Taipgi užsipuola ant kun. Kemėšio, buk tasai neteisingai sutvarkęs kuopų įnešimus. Skaito centro Valdybos įnešimą.

Įnešimas skamba: kiekvienas narys moka 10 centų mėnesiui Susiv. lėšoms ir už organą. Jeigu šeimynoje priklauso daugiau narių negu vienas, tad kiti moka 5 centus mėnesiui ir organas eis tiktai vienam šeimynoje.

Kun. Struckus įneša pataisymą, kad tiktai 5c mokėti, o 10c uždėti ant tų, kurie norės organą. Anot jo, kaip galima priversti mokėti pinigus už kokį ten laikraštpalaikį. Kun. Kemėšis darodinėja, kad kiekvienas narys privalo skaityti organą, koks jisai nebutų, ir primeta kun. Struckui, kad šiam nerupi katalikiškos spaudos išplatinimas, jeigu priešinasi priverstinam skaitymui katalikiško laikraščio. Kįla triukšmas. Vieni ploja, kiti protestuoja prieš kun. Kemėšio išsitarimą ant kun. Struckaus. Kun. Kemėšis atšaukia išsitarimą.

Balsuoja Centro Valdybos įnešimą. Įnešimas pereina 50 balsų prieš 28. Kįla triukšmas. Reikalauja antru syk balsuoti. Diskusuoja išnaujo. K. Krušinskas pataria priimti kun. Struckaus pataisymą. Dar didesnis triukšmas kįla.

Eina išnaujo prie balsavimo.

Pereina pirmutinis įnešimas 48 balsais. Už kun. Struckaus pataisymą 5 balsai.

Klausimas dėlei namo pirkimo.

K. Krušinskas nurodo reikalingumą turėti Susiv. nuosavą namą ir kad Centro Valdyba su paskirtaja 39 Seimo komisija, suradę du greta stovinčius namus, iš kurių galima padaryti vieną didelį namą. Tie namai kaštuosią $30,000. Namai randasi Brooklyne.

Kun. Dumčius įneša atidėti pirkimą namo kitam Seimui. Įnešimą paremia ir nubalsuoja didžiuma balsų.

Organo klausimas. Įnešimų visokių. Vieni, kad steigt savo, kiti palikt tą patį. Reikalauja, ar "Draugas" neapsiims pigiau, kuomet bus daugiau skaitytojų.

Kun. Kemėšis apsiima duoti "Draugą" už 70 centų metams, nes kaitytojų pasidanginsią įvedus naują tvarką Susiv. Visi sutinka su pasiulijimu ir pereina didžiuma balsų.

Vienas delegatas įneša, kad "Draugas" talpintų visas korespondencijas, prisiųstas Susiv. reikale. Kun. Kemėšis prisiima talpint tiktai tas, kurios bus tinkamos laikraščiui.

K. Krušinskas įneša, kad išrinkt komisiją, kuri tvarkytų visus raštus, prisiųstus organan. Kun. Struckus remia Krušinsko įnešimą. Nepereina.

Kun. Petkus įneša, kad turėt savo redaktorių. Nupuola. Kun. Dumčius įneša, kad redaktorius patėmytų, dėlko kurį korespondencija netilpo. Sutinka ir pereina vienbalsiai.

Klausimas generališko organizatoriaus. Atmeta didžiuma balsų.

Įnešimas nuo 18 kuopų, kad įvest referendum. Diskusuoja. Daugelis darodinėja, kad socialistai įvarę per prievartą referendum į SLA., o iš savo Sąjungos išmetę, kaipo kenksmingą organizacijai. Įnešimą didžiuma balsų atmeta.

J. S. Vasiliauskas įneša, kad reikalingas Centro daktaras.

Įnešimas pereina didžiuma balsų su užmokestim 25c už kiekvieną peržiurėtą aplikaciją.

10 minutų pertrauka.

Pirmininkauja J. Jaruševičius.

J. S. Vasiliauskas įneša, kad reikia sutvarkyti vaikų skyrius, nes valstijos nepavelina priimti vaikų į didžiųjų skyrių nuo 12 metų; kaip kad buvo ikišiolei daroma.

Paveda Centro Valdybai sutvarkyti pagal valstijų reikalavimą.

J. S. Vasiliauskas įneša, kad, įvedus visas reformas, reikalinga nauja konstitucija.

Nutaria pavest Centro Valdybai, kad sutvarkytų taip, kaip valstijos reikalauja. Tas pats Vasiliauskas nurodo, kad narystės paliudijimai, kurie buvo iki šiolei, netinka prie naujos tvarkos.

Nutaria pavest Centro Valdybai, kad parupintų tokius, kokie yra reikalingi.

Skaito prašymą nuo kun. Staniukyno, kad Seimas duotų $6,000 paskolą Chicagos vienuolynui.

Kun. Struckus duoda įnešimą, kad paskolinti $10,000, bet tiktai ant pirmo "mortgage" ir su 4%. Įnešimas pereina didžiuma balsų.

36 kuopa įneša, kad skolinti pinigus parapijoms, nes saugiau esą negu bankuose. Įnešimas liekasi atmestas.

Nutaria pinigus dėti į bankus, kur moka 4 nuošimtį.

Trečios dienos sesiją uždaro.

Diena Ketvirta. Sesija VII.

Pirmininkauja J. Jaruševičius.

Tolesnis skaitymas kuopų įnešimų.

Įnešimas, kad Seimai butų laikomi kas du metai. Atmesta vienbalsiai.

36 kuopa įneša, kad Seimų protokolai butų atspausdinti ant atskirų blankų ir išsiuntinėjami kuopų sekretoriams.

Įnešimas pereina.

Eina skundų komisijos raportas.

Raporte pasirodo skundas komisijos nario pirkimui namo ant Centro prezidento. Drauge su skundu prisiųstas affidavitas, kuriame nurodo, kad K. Krušinskas reikalavęs nuo savininko namo komiso $100.00.

Skundžia Toluba iš Brooklyn, N. Y.

K. Krušinskas užginčija ir pristato du liudininkus, kurie buvę pas savininką namo klaustis, ar teisybė, kad Krušinskas reikalavo komiso. Liudininkai—K. Strumskis ir Drabišius. Šiuodu liudininku tvirtina, kad namo savininkas pasakęs, kad ne Krušinskas prašęs komiso, o Toluba prašęs.

Kun. Jakaitis duoda įnešimą, kad Tolubos skundą ant K. Krušinsko atmesti.

Vienbalsiai atmeta.

Ant stalo klausimas apie tautiškų centų skirstymą.

Prieš pradėsiant skirstyti, pakviečia p. S. Šimkų pasakyti keletą žodžių apie Lietuvos dabartinį padėjimą.

P-nas S. Šimkus savo kalboje nupiešęs vargingą Lietuvos padėjimą, prašo visų prisidėti prie savų žmonių gelbėjimo.

Mikalauskas įneša, kad visus tautiškus centus atiduoti karės nukentėjusiems. Kun. Kemėšis remia Mikalaucko įnešimą. Įnešimas pereina vienbalsiai.

Pirmsėdis užklausia Centro sekretoriaus, kiek tautiškų centų yra. Atsakymas: $840. Delegatai ploja.

Centro Valdybos įnešimas, kad skirti 1 centą ant metų nuo kiekvieno nario į stipendijos fondą.

Nutaria įmokėti po centą nuo nario iš lėšų fondo.

Kun. Kemėšis įneša, kad išrinkt du atstovu į Tautos Tarybą. Įnešimas pereina.

Atstovais išrenka kun. Kemėšį ir Lukoševičią iš Minersville, Pa.

J. S. Vasiliauskas įneša, kad kuopos, mokėdamos po $2.25, parsitrauktų iš Centro knygas, kurios esančios tinkamai paruoštos.

Triukšmelis. Kun. J. Jakaitis kaltina pirmsėdį nemokėjime vesti Seimo, nes mažame klausime duoda iškilt betvarkei. Aptįla. Nubalsuoja, kad kuopos, kurios norės, gali parsitraukt, bet nepriverstinai.

K. Krušinskas įneša, kad Centro Valdyba turėtų tiesą imt kelionės kaštus iš lėšų fondo, važiuojant į kuopas agitacijos reikale, jeigu lėšos sieks nedaugiau 5 dol.

Kun. Kemėšis remia Krušinsko įnešimą. Delegatas iš Clevelando aiškina, kad jie pakaktinai protingi ir nereikalauja mokytojų iš Centro. Reikalauja atmesti. Balsų dauguma Krušinsko įnešimą atmeta.

Rinkimas prezidiumo ateinantiems metams.

Kandidatai į prezidentus: K. Krušinskas iš Brooklyn, N. Y., ir Jaruševičius iš Cambridge, Mass.

K. Krušinskas gauna 42 balsus.

J. Jaruševičius 37.

Vice-prezidentu: A. Petrauskiutė iš Waterbury, Conn.—43 ir Barbė Sarcevičienė iš Kingston, Pa.—20.

Sekretorium išrenka senąjį J. S. Vasiliauską per aklamaciją.

J. S. Vasiliauskas reikalauja pagelbininko. Nesutinka, bet paskiria algos $130 į mėnesį, kad pats galėtų pasisamdyti pagelbininką.

Kasierium pereina tas pats Burba iš Edwardsville, Pa.

Kasos globėjais J. Stulgaitis (senasis) ir Valukonis (naujas).

Knygium kun. Struckus iš Plymouth, Pa.

Centro daktaru A. Rutkauskas iš Chicago, Ill.

Vieta ateinančiam Seimui.

Paduoda dvi vietas. Philadelphia, Pa., ir Homestead, Pa.

Dauguma balsų pereina Philadelphia, Pa.

Seimą uždaro su malda.

Reporteris.

WATERLOO.

(1815—1915)

Šio mėnesio 18 d. sukanka lygiai šimtas metų, kaip likosi nulemtas Napoleono ir, drauge su jo, visos Europos likimas. Mušis prie Waterloo, kurio šimtmetinės sukaktuvės sueina birželio 18 d., galutinai sutruškino Napoleono viltis likti visos Europos viešpačiu.

Tuomet Europoje buvo beveik tasai pats reginys, kurį dabar matome. Visa Europa susijungė prieš vieną tautą, kurią vedė paskui save žmogus, mąstąs ne apie žmonijos labą, ne apie šviesesnės ateities brėškimą visiems žmonėms, ne apie visuotiną kulturą, pažangą, bet apie savo visuotino viešpatavimo geidulio įvykinimą. Krauju ir geležim visa Europa buvo verčiama klauptis prieš vieną žmogų. Kultura, pažanga, laisvė, visa, ko žmonija pasiekė ir brangino, rodėsi pavojuje. Visai Europai gręsė pavojus, ir kad apsigynus nuo gręsiančio pavojaus, Europos tautos sujungė savo jiegas. Tikrai tuomet anglai, vokiečiai ir rusai buvo sujungę jiegas prieš francuzus, kurių priešakyje stovėjo Napoleonas.

Šiądien toblyčios apverstos, ir visos Europos tautos yra susijungusios prieš vokiečius ir jųjų vadą kaizerį Wilhelmą II. Tuomet visai Europai gręsė pavojus žlugti vieno žmogaus sutvertame ir beveik pilnai įvykintame despotiška-

me imperializme, kuriame kraujas ir geležis, šautuvas ir kardas buvo vienintėliu visų tautų vienytoju vergų eilėsna. Dabar tasai pats "kraujo ir geležies" kumštis, iškalno iškilmingai garsintas, gręsia visų tautų laisvam plėtojimuisi.

Napoleono žvaigždė visą laiką buvo pastebėtinai laiminga. Vieną tautą po kitos jisai klupdė prieš save ir pergalėtoju švaistėsi jisai visoje Europoje. Prieš jį, puikų karvedį, lenkėsi visi. Vis augo ir augo jojo įtekmė. Rodės, nebus Europai išgelbėjimo nuo to kumščio, kuriuom užsimojo Napoleonas. Pirmas nepasisekimas patiko Napoleono Rusijos lygumose, iš kur, po sunkios žiemos, grįžo tiktai likučiai kadaisiai galingosios armijos. Napoleono kelionė Rusijon buvo jojo žvaigždės nusileidimo pradžia. Pradėjo nykti baimė to, kurisai manyta nepergalimu buvęs.

Vokiečiai, kurie daugiausia buvo Napoleono pažeminti, pakėlė galvą. Napoleono žygiai daug ko juos pamokino. Pirmoje vietoje tie žygiai pratiesė pamatą, ant kurio išaugo tautiškasai vokiečių susipratimas, išauklėjęs tolimesniame savo bėgyje vokiečių vienybę.

Napoleono nepasisekimas Rusijoje buvo signalu visoms Europos tautoms jungtis ir stoti kovon prieš tą, kurisai buvo pavojingas visų laisvei. To nepasisekimo paskatintos, Europos tautos susijungė kruvon ir prie Waterloo galutinai sumušė Napoleoną ir drauge pavojų visuotinos vergijos Europoje. Sekantį po Waterloo mušio rytą Europa liuosiau atsikviepė. Sulyginant su vėlesniais mušiais,—kaip tai prie Gettysburgo, Mukdeno ir ypač su dabartinės karės mušiais,—tai, kas atsitiko prie Waterloo, buvo nedideliu mušiu. To mušio pasekmės vienok buvo milžiniškos. Jeigu Napoleonas nebutų turėjęs trauktis atgal su sumuštais pulkais, jeigu tuometinius talkininkus butų sutikęs Napoleono kariumenių likimas,—šiądien Europos istorija butų buvusi kitokia.

Napoleono sumušimas vienok nereiškė francuzų tautos sumušimą. Nepasisekimas išblaivė francuzus nuo militariškų garų, kurie apsvaigino juos, Napoleonui žengiant vis pirmyn. Sutrynus Francuzijoj militarizmą, francuzai stojo prie tveriamojo darbo ir trumpu laiku atliko daugiau tikrai naudingo visai žmonijai darbo negu visais Napoleono žygiais.

Šiądien prieš Europą stovi vėl tasai pats militarizmo pavojus, nuo kurio, kaip buvo manyta, ant visados pasiliuosuota šimtas metų atgal. Šį kartą jisai kįla iš Napoleono mokinių, vokiečių.

Kuom užsibaigs dabartinis galinėjimas—ateitis parodys. Kam lemta viešpatauti pasaulyje: apginkluotam kumščiui ar kulturai, gerbiančiai kitų teises ir teisybės, garbės įstatus—išrišima dabar Europos laukuose. Jeigu liks sutrintas militarizmas,—o to tikisi visas civilizuotasai pasaulis,—visas pasaulis bus paliuosuotas nuo išnaujo kilusio pavojaus ir drauge, galima laukti, nuo pačios vokiečių tautos bus numesti pančiai, kuriuose toji tauta buvo atvesta dabartiniuosna kraujo upeliuosna.

Kas sutiks savo Waterloo naujoje istorijos kryžkelėje: laisvė ar militarizmas? *A. Šviesius.*

LIETUVIŲ DRAUGIJOS ATSKAITA.

(Tąsa nuo 3-čio puslapio).

Draugija per keturius mėnesius keturių gubernijų plotui tegavo tik 45 tukstančius rublių.

Čia pridedame Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karės šelpti kasos vieno mėnesio (nuo kovo 5 d. iki balandžio 6 d. 1915 m.) išlaidas:

1) Išduota pašelpų pabėgėlių reikalams:

Vilniaus Gub.	
Vilniaus skyriui	16,815 50
Suvalkų Gub.	
Garlevos	1,000 —
Lipsko	300 —
Liškevos	500 —
Lazdijų	500 —
Krasnaboro	500 —
Vilniaus Gub.	
Naujųjų-Švenčionių skyriui	700 —
Žaslių	200 —
Žiežmarių	200 —
Merkinės	1,000 —
Kruonio	500 —
Darsuniškio	500 —
Pivašiunų-Butrimonių skyriui	300 —
Birštono	300 —
Kauno Gub.	
Šiaulių	700 —
Skuodo	200 —
Gardino Gub.	
Naujadvario	300 —
Dubravos	500 —
Iš viso	25,015 50
2) Išduota piniginių pašelpų žmonėms	10,119 —
3) Mokinių bendrabučių laikymas	5,985 73
4) Knygos mokiniams	345 45
5) Pirkimas drabužių pabėgėliams	754 55
6) Bendros išlaidos: skyriams organizuoti, butams nuomoti ir t.t	1,354 84
7) Inventoriaus pirkimas	108 —
Iš viso	43,683 07

Lietuvių Draugijos Komitetas.

PLEPĖJIMO MIKROBAS.

(Iš Elbert Hubbard'o knygos "Health and Wealth.")

Asmuo, kuris žaidžia tavo geru vardu, nėra butinai tavo priešu.

Gali buti, jeigu tu ramiai priei sis prie jo ir paprašysi padaryti tau kokią nors malonę, jisai mielu noru sutiks pasidarbuoti tavo naudai. Jojo nemandagios pastabos yra Plepėjimo Įpročio pasekme. Jisai kalba, idant girdėti save kalbant; niekas nėra taip malonus jojo ausims, kai savo balsas. Tureti kitus klausant jojo tauškėjimą yra džiaugsmas jojo tuščiagarbystei.

Jisai pjaustinėja gyvenimą ir mažina motyvus bile keno ir kiekvieno, kas ne jojo akyse. Jeigu apkalbamasai asmuo pasirodo, kalba greitai mainosi, ir su naujai atėjusiu maloniai apsieinama, ir jisai pavaišinamas kalba apie ką nors kitą, į skutus suplėšomą.

Plepėjimo Mikrobas yra gimęs tuštumoje ir geriausiai auga dykuose protuose.

Jeigu tu negirdi, ką skandalų darytojas sako, tai tu neįžeistas. Kaslink tų, kurie girdi jojo kalbą, tai jiems neįskiepijama bloga nuomonė apie tave taja kalba, ir žodžiai miršta tuščiame ore.

Jisai įžeidžia nieką kitą, tiktai save.

Tačiaus ypata, kuri ateina ir pasako tau, ką koksai tauškalas kalbėjo apie tave, yra tikra sloga. Jojo pasielgimas nėra nei užmirštinas, nei dovanotinas. Jisai išplėšia iš tavęs proto ramumą. Tušti kaltinimai, kuomet jie perpasakojima, priima kitokią spalvą ir virsta tikrenybėmis. Tokiu budu: Ypata, kur apkalbinėja mane už mano pečių, retai yra mano priešu; ypata, kuri ateina pas mane ir pasako, ką jisai sakė, yra.

Pirmam aš atleisiu, antrasai yra amžinai neatleistinas—tegul jo vardas buna prakeiktas. Jisai yra tuom, kuris padidina menkniekius ir tuščius plepalus, kol jie nepasidaro nuodingomis dujomis.

Žmogus, kurisai plepa, yra kvailys; bet tas, kuris atkartoja plepalą, yra niekšas. Tavo draugais, yra tie, kurie pasako tau malonius dalykus, kurie apie tave kalbėta; tavo priešais yra tie, kurie, prietelystės šventu vardu, ateina pas tave ir užnuodija orą antruoju dalyku.

Pasielgimas vieno senovės karaliaus, kuris nužudė pasiuntinį, atnešusį blogas naujienas, turi mano pagyrimą. Palaimintos yra kojos, tų, kurie atneša džiaugsmingas žinias.

Vertė *J. A.*

SKAITLIUS GYVENTOJŲ KARĘ VEDANČIŲ TAUTŲ.

Pajiega tautų remiasi ant jų gyventojų skaitliaus: juo kokia tauta daugiau turi gyventojų, juo daugiau gali kareivių pastatyti, o daugiau jų turinti yra drutesnė. Priskaičius prie karę vedančių kraštų Japoniją, kuri Azijoj įveikė vokiečius, pasirodo, kad karėj dalyvauja kraštai, turinti daugiau negu pusę žemės gyventojų. Talkininkų pusėj yra 817,216,000 gyventojų, o tame Anglija su kolionijomis turi viso 375,000,000 gyventojų; Vokietija, Austrija ir Turkija turi tik 159,80,000 gyventojų ir jos negali tikėtis rasti daugiau padėtojų. Jeigu prie talkininkų prisidės dar Rumanija, Grekija ir Bulgarija, tai jos prie talkininkų dar prideda 13,000,000 gyventojų. Ant viso gi žemės paviršiaus gyvena tik 1,724,426,000 žmonių. Jeigu ir Europoj prie karės prisidėtų Japonija ir su ja eitų turinti 460,000,000 Chinai, tai talkininkų pusėj butų daugiau negu miliardas žmonių. Tik Chinų kariumenė menka ir blogai apginkluota, bet jų kariumenę, palengva, apginkluotų ir suorganzuoti gali Japonija. Tąsyk bent žmonėmis talkininkai tokią milžinišką persvarą turėtų, kad vokiečius ir jų draugus sumynioti galėtų.

PROTOKOLAS

Brooklyno Lietuvaičių Draugijų Trečiosios Konferencijos.

Seredoj, birželio 2 d., p. P. Draugelio svetainėje, 73 Grand st., Brooklyn, N. Y., įvyko Trečioji Brooklyno Lietuvaičių Dr-jų Konferencija. Konferencijos tikslas—šelpti nukentėjusius nuo karės pinigais, drabužiais ir tt.

Posėdis prasidėjo 8:30 val. vakare. Pirmininke išrinkta O. Karaliutė, sekretore P. Jurgeliutė. Dalyvavo šių draugijų delegatai:

1.—Brooklyno Liet. Taut. Drjų sąryšio konferencijos atstovai—J. O. Širvydas ir A. Sedakerskiutė;

2.—Lietuvaičių Kliubo—J. Slavickiutė, T. Mačiulienė, T. Adomaičiutė, O. Karaliutė ir A. Ankudavičiutė;

3.—126 SLA. kp.—P. Jurgeliutė;

4.—Liet. Dr-jų Sąjungos Didžiojo New Yorko—J. Butkevičius, M. Rudaitis, J. Mickevičius, M. Viltarkiutė ir O. Aleliunienė;

5.—Tautos Fondo—Pr. Pavilionis, J. Miliauskas ir P. Montvila;

6.—"Vien. Liet." redakcijos—P. Norkus;

7.—Brooklyno Lietuvaičių Siuvėjų Unijos—M. Česlauskiutė, B. Švagždžiutė, Uršulė Kraučiunienė, P. Reibužiutė ir Zuz. Andriukaičiutė.

Taipgi dalyvavo pašalinės ypatos, butent: A. Liutkiutė, O. Kulbokiutė, J. Streigys, J. Kriščiunas, V. Ambramavičius, P. Lukoševičius, A. Kavaliauskiutė, A. Dimta, E Treigienė, Uršė Oversotienė, J Ambraziejus, K. Liutkus ir J. Žiugžda.

Perskaityta pereitos konferencijos protokolas, kuris priimtas vienbalsiai.

Komitetas raportuoja, kad buvo nuėję pas kun. Petkų, kad apsiimtų priimti drabužius, kurie bus siunčiami iš įvairių vietų. Kunigas paaukavo tam tikslui didelį kambarį, ir dabar viskas bus siunčiama šiuo antrašu: Mrs. M. Misevičienė, % Rev. N. J. Petkus, 259 No. 5th st., Brooklyn, N. Y. Taipgi komitetas praneša, kad atsišauke laiškais, ir ypatos nuėję, užkviesti šiuos fondus: Tautos ir Gelbėjimo ir atsikreipę į Liet. Drjų Sąjungą Didžiajame New Yorke. Visi prižadėjo atsiųsti savo atstovus ir mielai pritaria visame kame.

Skaitoma p. Adžgauskio laiškas iš Bridgeport, Conn., kuriame linki Liet. Dr-jai pasisekimo ir praneša, kad Bridgeporto moterįs irgi padeda veikti.

Nutarta, kad konferenciją užvardinti: "Brooklyno Lietuvaičių Draugija Drabužiams Rinkti." Taipgi nutarta, kad Draugija rinks ne tik drabužius, bet viską, kas tik bus aukojama bei pageidaujama Lietuvoj, ypatingai pinigus, nes jeigu pinigų nebus, tai nebus nei iš ko pirkti materijos ir siuti drabužius. Taigi, idant žmonės nelaukiant pradėtų aukauti, išrinkta kasierius, kuris turės buti po $500 kaucija.

Kasierium išrinkta Teresė Mačulienė iš Brooklyn, N. Y. Finansų sekretore išrinkta O. Kulbokiutė, 47 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Nutarta, kad pinigai butų siunčiami sekretorei, parašius čekį kasierės vardu, o sekretorė turės perduoti kasieriui.

Nutarta, kad sekretorė parašytų keletą angliškų ir lietuviškų įgaliojimų merginoms eiti po krautuves renkant aukas ir drabužius. Ant įgaliojimų turės pasirašyti visa valdyba. Toliaus, jei darbas atneš vaisių, bus atspausdinta tam tikros blankos.

Išrinkta: O. Liutkiutė, P. Treigienė ir T. Adomaičiutė, kurios eis po krautuves rinkdamos aukas

Nutarta, kad dabar susirinkusieji atsilankytų ir sekančioj konferencijoj ir praneštų savo draugijoms, kad ir jos veiktų išvien.

Sekanti konferencija bus paskelbta vėliau.

Konferencija užsibaigė 11 val. vakare.

Konferencijos valdyba:

O. Karaliutė, pirm.
P. Jurgeliutė, sekr.

Pašnekėlių Kampelis.

633. Kodėl tarptautiškoji karės sužeistų pagelbos draugija vadinama "Raudono Kryžiaus? Kodėl šiai žinomai ir viso pasaulio gerbiamai draugijai duota vardas "Raudono Kryžiaus?" Kodėl išrinkta raudona, o ne kokia kita spalva? Kad atsakius į tą klausimą, peržvelgkime trumpai tos draugijos atsiradimo istoriją.

Tulas šveicaras, vardu Enrikas Dunant, 1859 atlankė mušio lauką prie Solferino. Tenai jisai praleido kelias dienas, prižiurėdamas sužeistuosius, kurie buvo labai apleisti ir baisiai kentėjo. Tai, ką Dunant matė ir prityrė, padarė į jį labai gilų įspudį.

Už kiek laiko, 1862 m., Dunant parašė straipsnį, kuriame išdėstė tai, ką matė prie Solferino, drauge su tuom ragindamas įsteigti kiekvienoje šalyje pastovias draugijas, kurios rupintųsi karėje sužeistųjų prižiurėjimu.

Šisai straipsnis padarė didelį įspudį ir buvo išverstas į kelias Europos kalbas. Tula draugija Genevoje, Šveicarijos sostinėje, vadinama Genevos Viešo Gerbuvio Draugija, paskyrė komisiją, kuriai paliepta įvykinti Dunant'o sumanymą. Šios komisijos rupesniu spalio mėnesyje, 1903 m. Genevoje buvo laikyta tarptautiška konferencija, kurioje 16 šalių buvo atstovauta. Šioji konferencija sušaukė tarptautišką kongresą, kurisai atsibuvo toje pačioje Genevoje sekančiais metais.

Kongresas, kurisai tęsėsi dvi savaites, sutaisė tam tikrą devynių skyrių sutartį, kuri dabar yra pripažinta ir užtvirtinta kiekvienos civilizuotos tautos ant žemės skritulio. Sulyg šios sutarties, ligonbučiai, gydymo medžiagos, slaugotojos ir gydytojai yra neutralizuoti, ir visa tai turi buti gerbiama, nežiurint, ar tai priklauso priešo kariumenei, ar tai yra saviškiai. Kad atskyrus šiuos žmones ir vietas, kuriose jie dirba, nuo kitų, naikintinų, ligonbučiai ir jų tarnautojai pažymima tam tikru vienokiu ženklu butent: raudonu kryžium ant balto lauko. Toks ženklas išrinkta, kad pagerbus Šveicariją, kurioje gimė ir įsikunijo sumanymas. Priimtasai ženklas buvo Šveicarijos vėliava, tiktai su apsuktomis atbulai spalvomis.

Išpradžių "Raudonojo Kryžiaus" draugija rupindavosi vien gydymu ir prižiurėjimu sužeistųjų karėje. Vėliaus "Raudonojo Kryžiaus" draugija užsiėmė žmonių šelpimu visokiose didesnėse plačius sluogsnius paliečiančiose nelaimėse. Šiądien toji draugija yra lygiai svarbi ir didžiai naudinga taip karės, taip taikos laiku.

□⊠□

634. Kas išrado lakstytuvą? Čia turima omenyje lakstytuvą, kurisai drauge su tuom gali plaukti ir vandens paviršium, tai yra taip vadinamąji hydro-aeroplianą. Dėlei klausimo, kas yra šios rųšies lakstytuvo, dar nesenai pradėto varyti, išradėjas—yra kilę kivirčų, į kuriuos ir teismams reikėjo įsimaišyti. Du vyrai sakėsi išradę šios rųšies lakstytuvą—tulas Albert S. Janin ir antras tulas Glenn H. Curtiss (abu Suv. Valstijų gyventojai). Dar 1910 m. Curtiss buvo pradėjęs daryti bandymus su valtim, kuri smarkiai įsibėgėjusi pakiltų su pagelba sparnų, pritaisytų prie valties. Tie bandymai tačiaus nenusisekė. Sulyg prirodymų teisme, Janin dar 1909 m., taigi apie vienais metais prieš Curtiss'o nepasisekimus, jau turėjo padaręs savo išradimą. Teismas nutarė bylą Janino naudai. Tokiu budu Janinas yra skaitomas hydro-aeropliano išradėju. Teismo nutarimas drauge su išradimo garbe atneša Janinui ir nemaža turto, nes už kiekvieną padirbtą lakstytuvą išradėjui reikalinga mokėti tam tikras atlyginimas. Dabar Suv. Valstijose yra užsakymų padirbdinti kelis šimtus hydro-aeroplianų. Be abejonės, toliaus bus daugiau.

□⊠□

635. Kodėl dideli šunes yra lėti? Kiekvienas, be abejonės, yra pastebėjęs, kad dideli šunes yra lėti, nuolaidus. Dažnai matyt didelio šuns erzinimus, kurių mažesnieji šunes jokiu budu nepakenčia ir tuojaus pasišiaušia. Didžiulis margis gi labai ramiai atsineša į tai.

Tą patį galima pasakyti ne vien apie didelius šunis, bet ir apie didelius gyvulius. Juo gyvulis yra didesnis, juo paprastai jojo budas yra ramesnis.

To apsireiškimo priežastis yra lengva suprasti, jeigu atsiminsime, kad didelio sudėjimo gyvuliui yra daug sunkiau judintis negu kad mažiemsiems gyvuliams. Patsai didumas varžo gyvulį jojo judėjimuose, ir todėl pačios gamtos jisai yra spiriamas buti lėtu, ramiu. Didelis šuo jokiu budu neįstengtų taip šokinėti, kaip mažiukas šunytis, kuomet jisai, suerzintas, sukinėjasi ir vartosi aplinkui. Geru akrobatu jokiu budu negali buti didelis, stora, stambaus sudėjimo žmogus. Didumas ir žmogų priverčia buti ramesniu, lėtesniu. Taigi, tasai dėsnis lygiai veikia tarp žmonių, kaip ir tarp gyvulių. Galima pastebėti, kad tarp žmonių vadinamais "karštakojais" yra ne storuliai.

Sąryšyje su šiuom apsireiškimu įdomu pastebėti vienas paprotis, įsigyvenęs tarp laukiniųjų žvėrių. Tyruose, kame maža vietų žvėrims gauti vandens, visi žvėrįs susirenka apie neskaitlingus šaltinius atsigertų. Levai, vilkai ir kiti vadinamieji draskantieji žvėrįs ramiai sueina kruvon su mažesniais žvėrimis, kuriuos pirmieji paprastai kitose vietose be jokių ceremonijų panaudoja gardiems pietams. Prie šaltinių susiėję, jie tartum sueina į neutrališką vietą, kame "karė" turi buti sulaikyta. Visi žvėrįs tai supranta ir griežtai prisilaiko taisyklės neskriausti mažesnių prie šaltinių.

□⊠□

636. Ar saulė yra šviesesnė už žvaigždes? Sulyginus mažutę, nakties dangaus skliaute žibančią žvaigždutę su musų saule, žėrinčia taip šviesiai, kad nuogomis akimis negalima pažvelgti į ją, išsykio pasakytum, kad saulė leidžia iš savęs daugiau šviesos ir todėl, be abejonės, yra šviesesnė už žvaigždės. Nevienas aritmetikos "uostęs" padarytų net išvedimą: kadangi dieną nuo vienos saulės labai šviesu, o naktį, nežiurint visų žvaigždžių žibėjimo, tamsu, tai viena musų saulė leidžia daug kartų daugiau šviesos negu visos žvaigždės, kruvon paimtos.

Gal ir daugiau panašių išvadžiojimų galima butų padaryti, ir visi jie butų lyginai klaidingi. Astronomų yra pripažinta, kad saulė yra tokia pat žvaigždė, kaip ir visos kitos. Priegto, sulyginant su kitomis žvaigždėmis, saulė toli-gražu neužima pirmos vietos. Yra daugybė žvaigždžių, kurios daugel kartų didesnės ir šviesesnės už saulę.

Jų matomosios šviesos silpnumas yra aiškinamas jųjų tolumu nuo žemės. Kaip žinoma, šviesa keliauja su greitumu 300,000 kiliometrų (280,000 verstų) į sekundą. Saulės šviesai užima tiktai suvirš 8 minutas, kad pasiekus žemės. Artimiausios gi žvaigždės šviesa pasiekia musų akis į suvirš tris metus. Yra tokių žvaigždžių, kurių spinduliai keliauja po 30 ir 40 metų pirm negu pasiekia žemės. Sulyginus šias skaitlines, matyt koks skirtumas saulės ir žvaigždžių tolumo nuo žemės. Jeigu saulė butų taip toli nuo žemės, kaip tolimesnės žvaigždės, tai vargu galėtume męs ją matyti: jos šviesa butų persilpna, kad pasiekus žemę. Iš to matyt, kad yra žvaigždžių (ir tokių gana daug), kurios leidžia daugiau šviesos negu saulė, tiktai dėlei tų žvaigždžių tolumo męs matome silpnutį šviesos mirgėjimą. Jeigu tos žvaigždės butų viename atstume su saule nuo žemės, tai musų dienos butų šimtus kartų šviesesnės.

KLAUSIMAI.

637. Kodėl deimantai nešunta?

638. Koks yra mažiausis telefonas?

639. Kokios priemonės žmonėms žuvį gali buti išrastos ateityje?

640. Kaip prižiurimi sužeisti karėje arkliai

(Atsakymai bus kitam numeryj)

ŠIMKAUS ATSISAUKIMAS.

Atvykusis Amerikon p. Stasys Šimkus, Lietuvių Draugijos įgaliotinis, išleido sekantį atsiliepimą į visus lietuvius, Amerikoje gyvenančius:

Brangus Vientaučiai! Musų tėvynę nelaimė ištiko. Visi tai žinote. Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems nuo Karės Šelpti siunčiamas, atvažiavau pas Jus apsakyti tėvynės vargus ir likusiems be pastogės, badaujantiems Jusų tėvams, broliams, seserims, žmonoms ir vaikams pagelbos jieškoti.

Noriu atlankyti visas lietuvių kolionijas, nuo didžiausios iki mažiausios ir neatsižvelgdamas į srioves ir partijas visur važiuosiu kur tik mane pašauksite ir kaip galėsiu, kaip mokėsiu, tėvynės vargus apsakysiu.

Aukos, surinktos laike susirinkimų ir prakalbų, per Jusų pačių organizacijos arba po jų kontrole, bus kuoveikiausa siunčiamos tėvynėn Lietuvių Draugijai nukentėjusiems dei karės šelpti, kuri globoja tukstančius pabėgėlių ir dabar jau nebturi kuom jų maitinti.

Mano pasiuntinystės laiką sumaniau taip praleisti:

1) nuo 20 d. birželio iki 18 d. liepos Chicagoje ir apielinkėse;

2) nuo 20 d. liepos iki 20 d. rugsėjo Pennsylvanijos ir Marylando valstijose;

3) nuo 22 d. rugpjučio iki 20 d. spalio New Yorko, New Jersey valstijose ir Naujojoj Anglijoj;

4) nuo 22 d. spalio Illinois valstijoj ir kitur.

Smulkesnį maršrutą paskelbsiu gavęs žinių nuo vietinių organizacijų ir prielankių mano misijai žmonių. Teikitės atsiliepti!

Kreipties į mane iki 18 d. liepos prašyčiau per Chicagos lietuviškų laikraščių redakcijas.

Stasys Šimkus.

P. S. Visą laiką, kol busiu Amerikoje atstovu, Lietuvių Draugija kas savaitė siųs man žinių apie savo veikimą ir apskritai apie musų tėvynės padėjimą. Aš tomis žiniomis dalinsiuosi su Jumis.

Žemiau paduodu tekstą dokumento, paremiančio mano įgaliojimą.

* *

Komitetas Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpti.
Vilnius, 18 d. balandžio, 1915m. No 618.

Komiteto nariui ir įgaliotiniui Stasiui Šimkui (Šimkevičiui).

Gerbiamasai! Komitetas Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpti, kurio Tamsta esi nariu, posėdyje balandžio 10 d. įgaliojo Tamstą nuvykti į Ameriką nukentėjusiai Lietuvai aukų rinkti ir atstovauti Draugiją visose lietuvių organizacijos.

Kadangi Tamsta sutikai priimti įgaliavimą, Lietuvių Komitetas nuolankiai Tamstą meldžia kuogreičiausia vykti į Ameriką.

Dr. J. Basanavičius, Vice-pirm.
J. Kimantas, Iždininkas,
Kun. Dogelis, Sekretorius ir
Jok. Šernas, Raštvedis.

Kibirkštįs.

Ir ką dabar darys nekurie laikraščiai be Medikališko Kliniko apgarsinimų!...

×=×

Kad Šimkus butų fakiru, tai gal ir užžavėtų musų peštukus, bet su muzika jų neįkąsi.

×=×

Vienas laikraštis rašo redakcijos straipsnį apie žirnius. Kodėl neparašyt apie košę, ar lapienę?

Tie fondai, kurie vis dar nesiunčia pinigų Lietuvon, turbut bijosi, kad kartais pusė Lietuvos nenutuktų nuo kelių Amerikos doliarių.

×=×

Sunkiausiu laikraštininkų susivažiavmio darbu turbut bus tai, kaip išpildyti visus gerus nutarimus, kokius padarė pirmi keturi susivažiavimai.

×=×

Lietuvių Autonomijos "popiergaliais" neiškovosi—sako tie filozofai, kurie prieš porą metų tokiais pat popiergaliais norėjo iškovoti net visos Rusijos respubliką.

×=×

Tai kaip viskas atsimaino! Musų socialistams išrodo dabar lyg vertesnė "Wacht am Rhein" negu Marsalietė ("Wacht am Rhein" yra tautiškas vokiečių hymnas, o Marselietė—tautiškas francuzų hymnas. Red.).

Jurgis Spurgis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Laikraštininkų suvažiavimas. Praeitos savaitės pėtnyčioje bei subatoje ir šios savaitės panedėlyje "Mildos" teatro svetainėje buvo laikytas laikraštininkų suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo, tarp kitų, Dr. J. Šliupas, p. V. K. Račkauskas ir p. St. Šimkus, "Lietuvių Draugijos" pasiuntinys. Apart jų, dalyvavo gan daug ir vietos lietuvių svečių.

Prakalbos. Atvykusieji Chicagon laikraštininkų suvažiaviman svečiai laikė visą eilę prakalbų. Prakalbos atsibuvo sekančiose vietose: nedėlioje—Mildos svetainėje, panedėlyje—Unity Club'e (kame turėta svečių priėmimo vakarėlis), utarninke—Meldažio svetainėje, ir North Side Tuberkuliozio parodoje, seredoje—Roseland'e. Visose prakalbose dalyvavo visi trįs svečiai: Dr. Šliupas, p. Šimkus ir p. Račkauskas. Ketvergo vakarui Dr. Šliupas užkviesta kalbėti Rockford'e, Ill.

Visur prakalbosna lankėsi minios žmonių. Mildos svetainėje surinkta suvirš $71 aukų nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Meldažio svetainėje tam pačiam tikslui aukų surinkta suvirš $41.

Ponas Račkauskas išvažiavo atgal New York'an seredos vakare. Dr. Šliupas iš Rockford'o grįš per Chicagą namon, į Scranton, Pa.

Darbas dėlei Tarptautinės Sąjungos Lygybei ir Laisvei. Nesenai Scranton'e buvo sutverta Tarptautinė Sąjunga Lygybei ir Laisvei. Šios sąjungos tikslu yra sujungti pavergtasias tautas, išrenkant tam tikrą komitetą, kurisai veiktų politiškuose tų tautų reikaluose. Atvykęs Chicagon Dr. Šliupas teiravosi pas įvairių tautų veikėjus, kaip jie atsineša į pradėtąjį darbą. Buvo aplankyti veikėjai sekančių tautų: latvių, čechų, finų, serbo-chorvatų, lenkų ir rusinų. Tuose pačiuose reikaluose buvo atlankytas slavų kalbų profesorius S. M. Harper (Chicagos Universiteto) ir kiti įžymųs tarp amerikonų asmenįs. Visi labai prielankiai atsinešė į šį darbą. Nemalonų išskyrimą padarė tiktai tuli lenkų veikėjai. Išskiriant juos, beveik visi pasižadėjo remti tą dalyką sulyg savo išgalių.

Suareštuota kun. Kraučiunas. Praeitą utarninką likosi suareštuotas kun. Kraučiunas, Chicagos lietuvių šv. Jurgio parapijos klebonas. Varantą kun. Kraučiuno suareštavimui išėmė mirusio kun. Kolesinskio giminės, kurie nesenai laimėjo teisme bylą prieš Kraučiuną už vėlionio Kolesinskio turtą, kurisai apskaitliuojama $15,500. Teismas nusprendė, kad Kraučiunas atmokėtų Kolesinskio giminėms $15,000. Kunigas Kraučiunas, sakoma, slaptai išsipirkęs tikietą ant Russian-American linijos iš New Yorko į Archangleską. Kunigas Kraučiunas buvo suareštuotas prie šv. Jurgio parapijos klebonijos. Suimtojo klebono bondsas nustatyta $5,000. Be to, bėgyje 30 d. nuo praeitos subatos jisai turi užsistatyti dar $15,000 už pralaimėtąją teisma sumą.

Strytkarių streikas. Šios savaitės panedėlį, utarninką ir seredos rytą chicagiečiai, aciu strytkarių streikui, atsidurė labai keblame padėjime. Tukstančiai žmonių turėjo eiti daug mylių pėsti darban; geriau pasiturintieji mokėjo gerus pinigus, kad kaip nors dasigavus į darbavietes. Naktį iš utarninko į seredą strytkarių kompanijos ir darbininkai sutiko savo ginčą pavesti trečiųjų teismui, kurio pirmininku paskirta miesto majoras Thompson. Strytkariai pradėjo vėl bėgineti seredoje prieš piet. Dėlei strytkarių sustojimo miestas turi daug nuostolių.

Svečius priėmė. Moterų 208 SLA. kuopa Chicagoje parengė vakarėlį Unity Club namuose priėmimui atvykusių svečių: p. S. Šimkaus, Dr. Jono Šliupo, ir p. V. K. Račkausko.

Nors karai dėl streiko nebėgiojo ir lietus lijo, bet žmonių prisirinko per 100 ypatų. Surengime vakarėlio daugiausiai pasidarbavo minėtos kuopos narės—p-ia Zimontienė ir p-ia Damijonaitienė.

Buvo surengtas programas. P-ia Janušauskienė, akompanuojant pianu jos vyrui, padainavo keletą svečio p. Šimkaus kompozicijų. Pirmą padainavo ir gal daugiausiai žmonių girdėtą "Kur bakužė samanota." Laike vakarienės kalbėjo: Dr. J. Šliupas, p. Šimkus, p. Račkauskas, p. Jurgelionis, p. Tananevičia. P-as Tananevičia padovanojo p. Račkauskui auksinę plunksną. Dar kalbėjo p-ia Jurgelionienė ir dvi amerikonės-viešnios. Po vakarienei svečiai šoko, griežiant brolių Sarpalių muzikai.

Fotografas Stankunas nutraukė visų vakaro dalyvų paveikslą.

VIEŠAS ATSIŠAUKIMAS.

TMD. 28-ta kuopa šiuomi atsišaukia į visas Chicagos TMD. kuopas. Jau pirmiau buvo kai-kurioms kuopoms pasiųsti laiškeliai kaslink 28-tos kuopos sumanymo surengti draugišką išvažiavimą, arba pikniką, dėlei geresnio susitarimo visų kuopų Chicagoje, kad ateityje butų galima, reikalui esant, ką nors daugiaus nuveikti negu iki šiolei buvo daroma. Iki šiolei dar negirdėti pritarimo tam užmanymui. Taigi šiuomi 28-tos kuopos komitetas meldžia visas TMD. kuopas Chicagoje, kurios mano prisidėti, kad kreiptųs prie 28-tos kuopos komiteto nevėliaus birželio 28 d. Vėliaus kuopa mano pakelti kitą užmanymą. Kreipkitės antrašu: J. Paunksnis, 2334 W. 22nd pl., City. *Komitetas.*

Apgarsinimai.

GERA PAGELBA.

Mrs. Cath. Newman parašė mums šitokį laišką: "Aš vartoju Tamtos puikų vaistą, kurio vardas yra Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras ir jis turi geras pasekmes. Šitas vaistas išgelbėjo mane nuo vidurių ligos, kurią aš turėjau; bet ir dabar dar aš ji vartoju, kuomet tik prastai jaučiuosi. Mano duktė serga dusuliu, aš jai taipgi daviau šį vaistą, ir jis labai gerai jai gelbsti. Mrs. Cath. Newman, 2829 Calumet av., Chicago." Mrs. Newman kaip sykis ir daro tą, ką visada mes rekomenduojame: poranka turėt musų vaistą ir kiekviename atsitikime, kuomet pasijauti negerai, vartot jį. Skilvio negalėse, vidurių nereguliariškumuose Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras visada atneša greitą pagelbą, taipgi nerviškume, silpnume, vidurių užkietėjime ir jų išsiputime. Kaina $1.00. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 S. Ashland av., Chicago.

. . . . . .

Kiekviename atsitikime, kuomet reikalingas geras ištrinimas bei masažas, Triner's Liniment'as užganėdins. Turėk jo po ranka umiems reikalams. Kaina 25 ir 50c., per pačtą 35 ir 60c.

Reikalingas partneris į hotelio biznį, tik toks, kuris išmano vesti gaspadorystę. Turi įnešti $500. Biznis yra geras ir todėl atsakantis žmogus gali padaryti gerą gyvenimą. Vienas viską negaliu prižiurėti, nes turiu daugiau biznių. Atsišaukti:
Vollď Hotel,
1123 W. Madison st., Chicago, Ill.
2 floras front.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Povilo Mockaus, Lukneną kaimo, Plungės valsč., Telšių pav., Kauno gub. Jau 12 metų kaip Amerikoj gyvena. Pirmiausia jis buvo Kensington, Ill., o paskui išvažiavo į Kenosha, Wis. Kaip iš Lietuvos atvažiavau, jau antrą kartą pieškau jo, o niekur negaliu surasti. Teisingas apie jį žinotų, meldžiu duot žinią adresu:

Jonas Mockus,
364 E. Kensington av.,
Kensington, Ill.

Aš Steponas Jonaitis pajieškau savo pačios Antoses, kuri apleido mane paskutinėse dienose kovo (March). Ji išvažiavo su kitu vyru, su Jonu Žilaitis. Jos ugis—5 pėdos ir 2 col., rudų plaukų ir turi 2 metų vaiką. O vyras yra 6 pėdų 5 colių augštumo, plaukai tamsiai gelsvi, burna raupuota. Katras pirmutinis daneš man kur jie randasi, tas gaus 5 dollarius dovanų.

Čia yra mano pačios paveikslas.
Mr. S. Jonaitis,
218 N. Walnut St., Duquoin, Ill.

Pajieškau savo vyro Motiejaus Daukšio. Mes apsivedėm prieš pat užgavėnias; šliubą ėmėme bažnyčioje. Pragyvenus 2 savaiti, norėjo atsiskirt per teismą, bet teismas nedavė atsiskyrimo, o nuteisė, kad jis man mokėtų po $5 į savaitę. Jis, pagyveno dar porą mėnesių mieste Cincinnati, pabėgo ir sakoma, kad išvažives Chicagon. Aš dar nesenai atvažiavau iš Lietuvos; turėjau sučėdijus pinigų, kuriuos jam atidaviau. Dabar palikau be pinigų ir be darbo. Motiejus Daukšis yra kriaučius ir muzikantas, o taipgi jau senas amerikonas. Labai prašau visų viengenčių, kur jis apsistotų, o taipgi ir jo draugų prašau, kad nepaslėptų jo, duoti man žinią, o busiu labai dėkinga už tai.

Mrs. Marijona Daukšienė,
908 Laurel st., Cincinnati, O.

Pajieškaus savo pusbrolio Petro Šiaunio, paeina iš Šidlavos parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyvena Chicagoje apie 35 metus. Girdėjau, kad dirba prie miestavo darbo.

Taipogi brolio Vaclovo Buško ir Vinco Kasakauskio. Malonėkite pranešti, arba jojo paties, atsišaukti adresu:

Antanas Buškus,
2550 Blue Island ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Jono Snapkaucko, Graziškių parap., Vilkaviškio pav., Suvalkų gub. Aš išvažiuoju į karės lauką. Malonėčiau su juo pasimatyt. Atsišaukti adresu:

Juozas Snapkauckas,
7 Pacific st., So. Boston, Mass.

Pajieškau savo giminių Juozo ir Elzbietos Burčekų Brukų kaimo, Kalvarijos parap., Kalvarijos pav., Suvalkų gub. Girdėjau, gyveno Shenandoah, Pa. Jie patįs, ar kas juos žino, meldžiu pranešti sekančius adresu:

Jonas Liukaitis,
Box 178, Flint, Mich.

Pajieškau savo vyro Dominiko Jesinskio, kuris mane apleido jau 4 savaitės atgal. Aš palikau su 3 kudikiais—Ona turi 5 mtus, Elena—3 metus ir Genovaite—2 metu. Jis yra augštas, laibas, biskį lenktas, balto veido, dantis reti, plaukai gelsvi ir galvoje yra retis, nes dar nesenai buvo pramušta galva. Kas jį sužinotų, malonėkit duot man žinią, o aš, nors esu biedna, duočiau $5 atlyginimo.

Msr. Julijona Jasinskienė,
536 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda: — grosernė ant 2423 Oakley ave. lietuviais apgyventoje vietoje. Gera proga lietuviui įsitaisyt biznį. Biznis čia išdirbtas dešimtles metų laiku. Kartu parsiduoda arklys ir vežimas.

Atsišaukite adresu:
2423 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

GERI DARBAI IR UŽMOKESNIAI.

Gerus darbus ir gerus užmokesnius gauna tie, kurie moka angliškai kalbėti; nes šioje šalyje angliška kalba yra didelių turtu. Musų gi budas mokinimui angliškos kalbos yra iš visų geriausis, nes į trumpą laiką, dar be jokios pagelbos mokytojo, Tamsta išmoksi angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Neatidėliok, bet kreipkis dėl pilnesnių žinių pas:

S. Laudanskas,
2943 Quinn St., Chicago, Ill.

Parsiduoda:—labai pigiai namas už $1,700; neša randos $21 į mėnesį. Kreipkitės ypatiškai pas:

A. Zigmantaitis,
3512 Wallace st., Chicago, Ill.

PIGIAI PARSIDUODA.

2 fliatų medinis namas (2957 East 81st st.) Chicagos dalyje Cheltonham (arti 81-mos gat. ir naujojo bulvaro). Įtaisyta gazas, toiletai, tvartas, gražus kiemas, papuoštas medžiais. Gyvenk vienam fliate ir imk randą už kitą fliatą. Kaina $2,500. Mažas įmokėjimas, likusioji dalis taippat, kaip randa. Kreipkis ar rašyk:

CHAS. RINGER,
2924 E. 79th st., Chicago, Ill.

Parduodama murinis namas prie Parnell av. ir 35-tos gat., trimi augštais ir užpakalyj medinis, abu labai pigiai. $500 reikia įnešti, o likusi ruma lengvomis išlygomis. Atsišaukti reikia A. Olszewskio Bankon, 3252 So. Halsted st.

BARGANAS UŽ $1,800.00.

Įmokėk $500, o likusius ant išmokėjimo. Patįs gyvenkite pirmame fliate ir imkite randą už antrą fliatą. Puiki ant dviejų pagyvenimų medinė stuba. Vienas fliatas turi 6 kambarius, o kitas fliatas turi 4 kambarius. Gražus, ilgas lotas ant 38-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av.

Olszewskio Bankas.

NAUJA KNYGA!

Išsimokinimo gaidu (notų) lietuviškoj kalboj ant visokių instrumentų ir dainavimo (giedojimo). Pirma lekcija iš knygos 10c., visa knyga $1.50 Kas prisiųs $1.00 laike 6 dienų, gaus knygą. Tą knygą ne dėl paskaitymo, dėl išsimokinimo viską ant atminties, kas tik yra knygoj bia mokytojaus.

Jurgis A. Baronas,
McKees Rocks, Pa.

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis
"DRAUGAS"

"Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.

Piet-rytinis kampas Emerald ave. ir 33-čios gatvių, 48 pėdos plotis, 125 pėd. ilgis. Tinka visokiam bizniui. Parsiduoda už $3,500.00

3236 So. Union ave. Lotas 25x125. Parsiduoda už $950.00
3012 Emerald ave. $650.00
3020 Emerald ave. $675.00
3024 Emerald ave. $675.00
3040 Emerald ave. $700.00

Parsiduoda ant lengvų išmokesčių.

Ar jųs žinote, kad šitie lotai, yra tris sykius vertesni už lotus ant Kedzie ave. ir 38-tos gat., už kuriuos ten moka žmonės po $800.00

A. OLSZEWSKI BANK,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

FARMŲ PIRKĖJAMS DOVANA.

Didelis farmų listas dovanai, Didžiausioj Lietuvių Kolionijoj, su aprašymu daugybės farmų pardavimui. Išdirbtų, su budinkais, sodnais, gyvuliais ir neišdirbtos žemės parsiduoda pigiai r ant lengvų išlygų; žemė geriausi ką randas visoj Amerikoj, netoli nuo didelių miestų ir gerų marketų; jeigu manai pirkt, rašyk laišką tuojaus, su užklausimu farmų listo.

Chas Zekas & Co.
127 N. Dearborn St., Room 808.
Chicago, Ill.

Ar skaitei senausią ir rimtą populiariškai-moksliską mėnesinį laikraštį
"LAISVOJI MINTIS"

Laisvoje Mintyje kas mėnesis telpa straipsnių iš įvairių mokslų, politikos, religijos, socioliogijos ir socialio klausimo sryčių.

Laisvoji Mintis tarnauja Amerikos lietuviams jau penkis metus.

Laisvoji Mintis yra labai didelio formato magazinas ir trumpoje ateityje mano dar padidėti.

"Lais. Min." kaina metams $2.00.
Pusei metų ..... 1.00.
Pavienis numeris ..... 20c.

Siųsk 20c kad ir krasaženkliais, tuojgausi "Laisvosios Minties" vieną numerį. Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"
2627 Calumet Ave. Chicago, Ill.

DIDELI PINIGAI ANT DVIVAISĖS ŽEMĖS.

Čia yra proga dėl uždarbaujančio pagerint savo buvį įsigyjimu ukės. Mažas įmokėjimas nupirks Tamstai ukę Arkansas ar Louisianos valstijose, kur iš Europos žmonės randa didelę laimę ant iš po nukirstų miškų žemės, kuri parsiduoda nuo $12 iki $15 už akrą. Pasakyk mum Tamstos tautystę ir pavelyk mum duot Tamstai nurodymus apie Tamstos viengenčius, kurie rado laimę tose valstijose lengvo klimato stovyje. Reikalauk šįdien pilnų nurodymų. L. M. Allen, P. T. M. Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago. (2)

Virinimo stiprintojas seniems ir nusilpnėjusioms ypatoms. Tinkamas vartojimui sveikstantiems.

SEVERA'S BALSAM OF LIFE

[Severos Gyvasties Balsamas]
Kaštuoja 75 centus.

Patariama vartoti nuo užkietėjimo, nevirinimo, dispepsijos, kepenų ir tulžies neveiklumo.

Mėgintojai geriausiai išaiškina jo gerasias ypatybes. Perskaityk sekantį laišką:

Nevirinimas.

"Per dvi sanvaites laiko vartojau Severos Gyvasties Balsamą ir pradėjau jausties daug geriaus. Ilgą laiką kentėjau nuo nevirinimo, kas pridavė man nemažai kentėjimo, bet kuomet pradėjau vartoti minėtą gyduolę, tai mano nesmagumas praėjo ir dabar esu sveikas. Rekomenduoju šią gyduolę visiems kenčiantiems nuo skilvio betverkės". Dymian Moroz, Box 14, Duffield, Mich.

"SVEIKATA MOTERIMS" Taip vadinasi musų knygelė, parašyta moterių naudai, kurioje paaiškinta įvairios ligos, nuo kurių SEVERA'S REGULATOR savo atitaisymo ir sustiprinimo ypatybėmis moterims yra geriausis draugas, nes minėtoji gyduolė palengvina jų kentėjimus. Pareikalavus, knygelę pasiunčiame dovanai.
Severos Reguliatorius kaštuoja $1.00.

Severos Preparatai parsiduoda alei aptiekoje. Pirkite vien Severos. Neimkite jokių užvaduotojų. Jei negalėtumet jų gauti tai užsisakykite tiesiai nuo

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Geriausi Karioutojai, Tėvyneje

niems. Gaukite jo iš savo aptiekos. Įgija savo išsilavinimą Vokietijos universitetuose. Čia jie yra mokinami išvystyti savo kuną kaip ir protą. Tarp gerų dalykų, jųjų išmintingų profesorių patariamų, yra vidutiniškas vartojimas selyklo ir apynių alaus kaip

ALMA MATER

Šisai nesulyginamas alus yra pasekmė 50 metų alaus darymo žinojimo, paremto pavyzdinga 20-to šimtmečio įstaiga. Tai yra geriausis alus iš visų, kurie yra pagaminami iš geriausių miežių ir apynių, augančių pasaulyje. Užsisakykite dėžę šiądien.
Telefonuokite Calumet 5401 išsyk.
McAvoy's Malt Marrow yra specialė sutaisa iš selyklo ir apynių sveikatai įgyti ir atgaivinti. Puikus tonikas ligoniams ir se-
McAVOY BREWING CO., CHICAGO, ILL

SAUGOKITES

firmų, kurios neduos Tamstai užganėdinimo už Tamstos pinigus. Tik musų kompanija yra viena, kuri pilnai užganėdino daugybę žmonių su musų patarnavimu ir Grafafonais, kuriuos mes gvarantuojame ant 15 metų.

Ant musų garsingų grafafonų, kuriuos mes parduodame tuoj užmokant ir ant išmokesčio po

$1.00 Į MĖNESĮ

ninkų.

Tamsta gali klausytis ir dar savo namuose puikiausių muzikos ir dainų.

3 Mėnesiai moginimo uždyką
24 ir 50 dainų ir muzikos uždyka.

Rašyk mums reikalaudamas musų puikaus iliustruoto katalogo uždyką.

ROYAL PHONOGRAPH CO.
91 East 4th St. Dept. 70.
NEW YORK, N. Y.

International Harvester

Kerosino Inžinai

Mogul--Titan

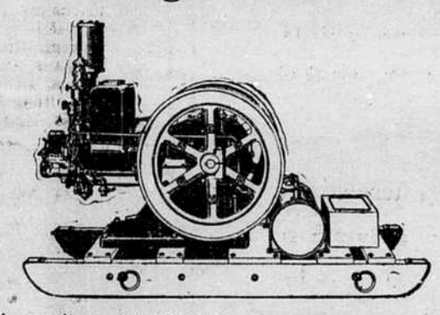

AR jųs norite nusipirkti tikrai pigų inžiną—tokį, kuris už mažiausias išlaidas atlieka daugiausiai darbo? Jei norite, tai nepraleiskite progos sulyginti I H C inžinus su kitais, kuriuos matėte, ar apie kuriuos girdėjote.

Imkite užtektinai laiko perkant inžiną. Ištirkite viską apie I H C inžinus taip, kad galėtumėte prilyginti svarumo paskirstymą, klapanų didumą, pečiaus sistemą, sukančiųjųsi dalių materijalą ir didumą, prietaisas, tepimo sistemą, apsaugumo įtaisymus ir t. t. Ištirkite kam kiekvienas dalykas yra reikalingas ir kiek jis pagelbi spėkos išdavimui bei inžino ėjimui; kaip jis apsaugoja inžiną nuo sugedimo, ar suteikia didesnį kuro sučėdijimą.

Kuomet jųs sužinosite visus tuos dalykus, tuomet jųs jau pažinsite inžinus. O kuomet jųs pažinsite inžinus, tai jau galėsite drąsiai, sanžiai ir lengvai nusipirkti tikrai pigų inžiną, koks jums reikalingas—tai I H C inžiną tinkančio didumo ir stiliaus prie jusų darbo.

I H C kerosino inžinai MOGUL ir TITAN yra daromi visokio didumo, nuo 1 iki 50 arklių pajiegos, ir visuose užgirtuose stiliuose: pastovųs, ant medinių pamatų, bei lengvai pernešami; su stačiu ar gulsčiu katilu ir atšaldymo kaminu. Jie kurinami gazogazu ir alkoholium, linu, kerosinu, o kartais ir su žemesnės rųšies aliejais, taipgi su

Apart to, pirkdami I H C inžiną, įgysite nekurį prie inžino patarnavimą. Inžinas, tai dar ne viskas, ką jųs gausite už savo pinigus. Tą patarnavimą verta atsiminti.

Apžiurėkite nuodugniai I H C inžiną pas pardavėją. Paimkite nuo jo katalogą, o jei ne, tai mes jums atsiųsime. Adresuokite

International Harvester Company of America
(Incorporated)
CHICAGO USA
Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne Plano

VOKIEČIAI DA VIS LIETUVOJ TE BESĖDI AR RUSAI JUOS IŠVYS-NĖŽINIA.

Jeigu rusai neįstengs vokiečių iš Lietuvos išvyti, tai lietuvių ukės, laukai ir namai bus atimti ir vokiečiams atiduoti. Lietuviai tada galės vokiečiams bernauti už puoduką juodos kavos, arba kraustytis kitur sau tėvynės jieškoti. Ir Amerikos lietuviams nereiks Lietuvon grįžti, kadangi jų tėvynė jau bus vokiečių rankose.

Todėl Amerikos lietuviai pasirupinkite čia Amerikoje užpirkti geresnes biznio vietas, kol kainos pigios, kad čia turėtumėte antrą tėvynę, ir kad nereikėtų jums ir jusų vaikams visą amžių svetimiems tarnauti. Jųs matote, kur tik geresni štorai, vis yra žydų arba vokiečių rankose. Kodėl? Todėl, kad anie kur tik užtėmijo geresnę biznio vietą, tuojaus užpirko nelaukdami kol kainos pabrangs ir už tai jų rankose yra geriausi bizniai.

Dabar Geriausia Bizniui Vieta yra Bridgeportas.

Čia properčių kainos dar pigios, bet jau žydai ir grekai patėmijo, kad čia yra gera biznio vieta ir pradeda propertes pirkinėti. Todėl ir čia netrukus kainos pabrangs, paskui turėsite mokėti brangiau.

Piet-rytinį kampą 32-ros ir Halsted Sts. nupirko žydas ir jau pradėjo statyti 3 augštų biznio namą.

No. 3210 So. Halsted St. nupirko grekas, kuriame atidarys "Fruit Store."

No. 3215, 3217 ir 3219 So. Halsted St. taipgi derina žydai statymui didelio departamentinio štoro. O lietuviai ką daro? Važiuoja į miesto pakraščius lotų pirkti, kur tušti laukai, gatvės nebrukuotos, ir kur biznis nei už 100 metų nebus toks, kaip ant Bridgeporto. Ir ten moka už lotus brangiau negu čia galėtų pirkti. O kada ten gatves išbrukuos, bus vėl nauji kaštai.

Ant Bridgeporto, ant geriausių gatvių galite pirkti lotus pigiau kaip kitur ir čia pastatytas namas niekados nebus tuščias.

MĖS TURIME ČIA PARDAVIMUI SEKANČIUS LOTUS:

3 lotai ant So. Racine ave. tarp 33-čios ir 34-tos gatvių po $450.00
Ant lengvų išmokesčių.

4 lotai geriausioje lietuvių apgyventoje vietoje ant Emerald ave. tarp 30-tos ir 31-mos gatvių po $700.00
Ant lengvų išmokesčių.

Kam tada laukuose mokėti už lotą $700.00 kada mieste ant biznio gatvės gali pirkti už $450.00.

Po No. 3236 So. Union ave, lotas už $950.00

Pietrytinis kampas Emerald ave ir 33-čios gatvės du lotai tinkami visokiam bizniui už $3,500

GYVENAMI NAMAI PARDAVIMUI.

Ant Lime St. tarp 32-ros ir 33-čios gatvių parsiduoda 2 muriniai namai, gerai aptaisyti. Vienas už.. $1,700
Antras už 2,000
Įmokėk tik $500, o reštą ant lengvų išmokesčių.

ANT EMERALD AVENUE.

4 ruimų medinis namas, už $1,000
6 ruimų medinis namas už 1,600
2 augštų, 4 flatų medinis namas už 3,300
Įmokėk $1,000, reštą ant lengvų išmokesčių.

ANT UNION AVENUE.

3 augštų, 3 flatų geras murinis namas už $3,300
Įmokėk $1,000, reštą morgečius.

ANT PARNELL AVE. ARTI 34-tos GATVĖS.

Du namai ant vieno loto. Priešakyje murinis 6 kambarių, užpakalyje 2 augštų medinis, 2 flatai. Neša randos $40.00. Kaina ..... $4,[illegible]00
Įmokėk tik $700, reštą ant lengvų išmokesčių.
6 ruimų medinis namas už $1,000

ANT WALLACE STREET.

2 augštų, 2 flatų po 6 ruimus medinis namas už.... $2,500
Įmokėk $500, reštą ant lengvų išmokesčių.

ANT NORMAL AVENUE.

Du muriniai namai ant vieno loto, abu 2 augštų ir po du flatu, neša randos $48.00 per mėnesį. Kaina $4,000
Įmokėk $1,000, reštą morgečius.

BIZNIO NAMAI SU ŠTORAIS.
VISI ANT HALSTED ST.

Didžiausias naujai statytas ant 3 lotų murinis namas, 75 pėdų platus, 135 pėdų ilgas, prirengtas užstatymui antro ir trečia augštų, tinkamas didžiausiam departamentiniui štorui. Užima beveik pusę bloko. Kaina $36,000
Neša randos per mėnesį $300, per metą $3.600, tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus ir propertės lieka dykai.

Įmokėk tik $8,000, o reštą pati randa išmokės. Šiame name bile dieną bus didžiausias departamentinis štoras.

3 augštų naujai pastatytas ant 2 lotu puikiausias namas, 50 pėdų platus, 115 pėdų ilgas; pirmas augštas štoras, antras ir trečia augštas 4 flatai. Kaina.. $48,000
Neša randos per mėnesį $435.00, per metą $5,220.00, tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus, ir namas lieka dykai.

Įmokėk $10,000, o reštą pati randa išmokės.

2 augštų medinis namas, pirmas augštas štoras ir 4 ruimai; antras augštas du flatai. Kaina $7,000
Neša randos per mėnesį $75.00, per metą $900.00, tai per 8 metus išrenki savo visus pinigus iš randų, ir namas su lotu lieka tau dykai.

Įmokėk tij $1,000, o reštą po $75.00 ant mėnesio, tiek kiek randos gauni.

2 augštų murinis namas, pirmas augštas štoras ir 3 ruimai, antras augštas 2 flatai. Užpakalyje $500 vertas tvartas. Kaina $8,000
Neša randos per mėnesį $75.00, per metą $900.00, tai per 9 metus išrenki savo visus pinigus ir namas su lotu tau lieka dykai.

Įmokėk tik $1,000, o reštą po $80.00 ant mėnesio.

Šiaurvakarinis kampas Halsted ir 32-ros gatvių, prie Mildos Teatro, lotas 62 pėdų platus, 135 pėdų ilgas, geriausiai tinka Hoteliui. Ant pirmo augšto galima padaryti 3 štorus ir restauraciją, ant antro ir trečio augšto 100 ruimų. Loto Kaina $15,000
Jei turi pinigų užmokėjimui už lotą, tai mes tau pastatysime Hotelį kokį norėsi.

Biznieriai apgalvokite šią gerą propoziciją.

A. Olszewski Bank
3252 So. Halsted St. Chicago

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

MILDA-TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Turi geriausią pasisekimą. Kas nakt pilnas žmonių.

Kodėl?

Todėl, kad duoda **geriausius vaidinimus už pigiausias kainas.**

Už 5c čia pamatysi gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šiokiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakaras
Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai praleisti valandą liuoso laiko, tai ateik

MILDOS-TEATRĄ.

PHONE DROVER 4247

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

4611 So. Ashland Ave., Chicago.

Naujas Savaitinis Laikraštis

"ATEITIS"

"Ateitis yra bepartyviškas laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kulturos reikalams. Talpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik $1.50 metams, o 85c. pusei metų.

"Ateitį" išleidinėją bendrovė, inkorporuota ant $25,000. Dabar laikas užsirašyti "Ateitį". Reikalaukit vieno numerio pažiurėjimui uždyką.

Adresuokit taip:

"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

FARMOS GERIAUSIOS FARMOS:

Pigiai parduodu geriausias gatavas farmas su budinkais, sodnais užsėtais javais; turiu visokio didumo farmų. Žemė—molis su juodžemiu ir molis su smiltimis maišyta, derlingiausi žemė; pirmo sorto visokiems javams ir šienams ir sodams. Turiu daugybę farmų neišdirbtų žemių labai pigiai parduodu ant lengvų išmokėjimų. Žemė atsakančiai gera. Didžiausioj Amerikoj lietuvių farmerių kolionijoj kur aš jau esu pardavęs 320 farmų lietuviams aplink miestą Scottville, Mason County, Michigan. Kuris yra turtingiausis farmerių miestas visame state Mich. Viduryj derlingiausių ir gražiausių, lygių laukų keliai žviruoti (plentai). Upės ir ežerai pilni žuvų. Scottville yra lietuvių kolionijos centru; randasi arti prie Michigan ežero portavo miesto Ludington. Turime geriausią transportaciją vandeniu—laivais ir geležinkeliais; turime turgus, javų melnyčias, bankas, baznyčias, geriausias mokslaines ir visas vigadas. Ilgai nelaukdamas atvažiuok pas manęs į Scottville, Mich., aš turiu geriausių žemių su moliu, juodžemiu ir maišytų žemių, geriausio gatunko, kokių gali rasti Amerikoj. Apgyventame gražiausiame krašte nusipirkęs nuo manęs farmą, pats ir tavo šeimyna džiaugsis ir tapsi bagotu farmeriu. Norinti pirkti gerų farmų rašykite tuoj, gausite žemlapį (mapą) lietuvių kolonijos ir farmų katalogą. Adresas:

ANTON KIEDIS,
Peoples State Bank Building,
Scottville, Michigan.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esi nenaudingu, jeigu su mažais iškaščiais gali išmokti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darbą turėti ir buti pats ant savęs ponu. Išmokęs barzdaskutystės, busi liuosas visoj pasaulyj. Rašykite—o gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoff'o Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa. Seniausi ir atsakančiausi mokykla apielinkėje. Pasiklausk žinančių.

Mes duodame visokius darbus jų ieškantiems.

Parsiduoda:—Puikiausias Locomobile Limosinas, 6 cilindrų, 50 arklių spėkos, 7 pasažieriams, brangiausio darbo, geriausiame padėjime, taip kaip naujas. Kaštavo $6,750, parsiduoda už $1,800. Turintis šį automobilių gauna pirmenybę visuose pagrabuose, parodose ir t.t.

Taipgi parsiduoda **Welch Detroit** 7 pasažierių touring automobilius geram padėjime, tvirta mašinerija, gali važiuoti kad ir prasčiausiais keliais. Kaštavo $3.500, parsiduoda už $500. Atsišaukit pas

DR. KULIS,
3259 So. Halsted Gat., Chicago, Ill
Telephone Yards 1532.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant $150 iki $1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po $6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Dabar Jau Galima

Atvažiuot iš Lietuvos ir į Lietuvą.

Šifkortės atvažiuoti iš Archangelsko į Chicagą kaštuoja $71.00

Išvažiuoti iš Chicagos į Petrogradą (Peterburgą) $64.60

Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.

Šifkortes ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St. · Chicago.

Rašomos Mašinos.

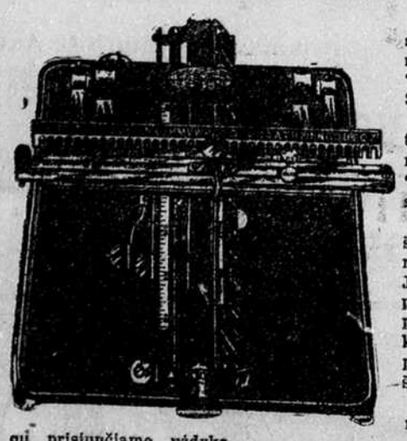

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.

Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jaja rašyti.

Katalioga rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Bell System

Arčiau dabok savo pirklystę. Neleisk jai silpnėt dėl neganėtinos atydos. Jeigu matai savo kostumerio užsakymų puolimą, umai išnaikink priežastį *per telefoną.*

Nelauk, iki ypata atsilankys asmeniškai kada jai yra paranku. Greitai susinešk su savo kostumerium viętiniu, ar tolimos distancijos telefonu Greita veiksmė gali sulaikyt žymų nuostolį. Vartok

Telefono kelią.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

AR NORI UKĘ PIRKTI?

Jeigu nori ukę pirkti patogioj vietoj ir geros žemės už nužemintą kainą, tai neatbutinai greitai rašyk laišką prašydamas plačių paaiškinimų apie žemes Rusk County, Wisconsinoje, lietuvių ukininkų kolionijoje. Antrašas:

D. B. Pratapas,
Hawkins, Wis. P. O.

MOKYKIS BARBERYSTĖS.

Mes išmokiname šio lengvo, švaraus ir greitai išmokamo amato į kelias trumpas savaites; geriausi įrengimai; expertai mokina; įrankiai suteikiama; darbas kiekvienam žmogui; ateikite pamatyti mus arba rašykite uždyką gaunamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius daržus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.

Katalioga Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS
Amerikoj "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

1219	Kada ir Kokiu Budu Gali Svietas Pasibaigti?	.35
	Apdaryta.	.50
1220	Kaip Gyvena Augmesys?	.35
1221	Kiek Senovės Graikai ir Romenai.	.20
1250	Nematomi Priešai ir Draugai žmonių.	.30
1256	Oras, Vnduo, Šviesa ir Šiluma.	.40
1261	Paėjimas Organiško Svieto.	.35
1271	Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutvėrimai.	$1.00
	Apdaryta.	$1.25
1299	Žvėrys ir žmogus. $1.00. Apdaryta.	$1.25
1311	Airija. Lapai iš istorijos Airijos.	.15
1335	Chinija. Iš istorijos Chinų.	.35
1349	Ethnologija arba Mokslas apie žemės Tautas.	$2.00
	Apdarta.	$2.50
1358	Gadynė Šlėktos Viešpatavimo Lietuvoje.	$1.50
	Apdaryta.	$2.00
1360	Gyvenimo Mokykla. $1.25. Apdaryta.	$1.50
1380	Istorija Abelna. Tomas I. $1.00. Apdaryta.	$1.25
1382	Istorija Suvienytų Valstijų Siaurinės Amerikos.	$1.00
	Apdaryta.	$1.25
1383	Istorija Chicagos Lietuvių. $1.00. Apdaryta.	$1.50
1386	Iš Muzikos Srities.	.10
1387	Iš Mano Atsiminimų. 75c. Apdaryta.	$1.00
1419	Kultura ir Spauda.	.45
1428	Lenkai Lietuvoje.	.15
1435	Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje.	.50
1480	Rašto Istorija. $1.00. Apdaryta.	$1.25
1510	Tikėjimų Istorija. Apdaryta.	$5.00
1511	Trumpa Senobės Istorija. $1.00. Apdaryta.	$1.25
1600	Apie Turtų Išdirbimą.	.35
1605	Aukos Karės Dievui.	.10
1660	Kaip žmonės su Ponais Kovojo.	.10
1668	Ko Mums Reikia Pirmiausiai?	.20
1680	Labdarybė Pirmiaus ir Dabar.	.10
1690	Moteris ir Jos Vieta žmonijoje.	.15
1709	Priedelis prie Lietuviškojo Klausimo.	.10
1730	Tautiškos Politikos Knygynėlis.	.10
1863	Auginimas ir Maitinimas Mažų Kudikių.	.10
1884	Dziova ir Alkoholis.	.10
1900	Hygiena. Daktariška Knygelė.	.35
1954	Pamatas Visokiai Reformai.	.30
2001	Angliškos Kalbos Vadovėlis.	.25
2038	Kaip Rašyti Laiškus, Lietuviškoje ir Angliškoje Kalbose.	.75
	Apdaryta.	$1.00
2055	Lithuanian Self-Instruction.	.50
2084	Rankvedis Angliškos Kalbos. $1.25. Apdaryta	$1.50
2085	Rankvedis Gromatų Rašymui.	.35
2131	Arithmetika. Knyga Išsimokinimui Rokundų.	.25
2241	Gamtos Pajiegos. 50c. Apdaryta.	.75
2266	Koks Privalo Buti Vaikų Auginimas?	.20
2398	Žinynas. Knyga žinių. $1.50. Apdaryta.	$2.00
2401	Deklimacija ir Sceniškoji Mimika.	.10
2458	Tikri Juokai. Lietuvių Pasilinksminimui.	.50
2496	Lietuviškas Sapninykas, 50c. Apdarytas.	.70
2506	Naujas Pilnas Orakulas. $2.50. Drutuose apdaruose.	$3.00
2516	Paslaptys Magijos bei Spiritizmo.	.50
2532	Svieto Pabaiga.	.10
2558	Kalendorius "Lietuvos" 1896 metams.	.05
2617	Tikyba ar Mokslas?	.50
2629	Žydų Likimas Gudijoje.	.05

NB. Ant sekančių knygų perkupčiams duodame tokį pat rabatą, kaip ir ant "Lietuvos" išleistų.

128	Iš Gyvenimo Samojėdų.	.10
266	Olga Liubotavičiutė.	.10
296	Po Priedanga Šventenybės.	.25
825	Patkulis. Politiška tragedija.	.20
1274	Spėka ir Medega. $1.50. Apdaryta.	$2.00
1988	Tikras Ženybinis Gyvenimas.	.25
2120	Žodynėlis. Angliškai-Lietuviškas.	.30
2191	Trumpa Geografija.	.25
2590	Dangaus Augštumas ir žmogaus Senumas.	.15
2595	Dievas, Dangus ir Pragaras.	.10
2596	Gyvenimas Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto IX.	.25
2626	Vaišės Kristaus pas Popiežių.	.05
2895	Biblija.	$2.50

MAŽI AUKSO ALTORĖLIAI.

2901	Mažas Aukso Altorėlis.	.50
2902	" " "	.60
2903	" " "	$1.00
2904	" " "	$1.25
2905	" " "	$1.00
2906	" " "	$1.50
2907	" " "	$1.75

BREVIORĖLIAI.

2912	Breviorėlis.	.30
2914	"	.70
2915	"	.90
2916	"	.45
2917	"	.60
2918	"	$1.00

Taipogi "Lietuvos" Knygyne randasi visokios svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje.

Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Reikalaudami **Katalogo,** kurį prisiunčiame uždyką, arba siųsdami užsakymą ir pinigus, adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.
A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 SO. HALSTED ST., -:: CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes neesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sučedymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant čau drabužius pas mus. Vyrams ir vaiknams padarome ant orderio nešiotus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.

Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.

Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

So. Halsted Furniture House

3224=26 So. Halsted St.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų (Furniture) Krautuvė Chicagoje.

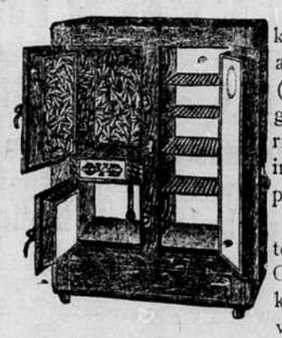

Pasenęs, sugedęs maistas kenkia sveikatai. Vasaros metu neatbutinai reikia turėti ledaunę (Ice Box), kad maistas nesugestų. Męs turime didelį pasirinkimą gerai padirbtų ledaunių ir dabar jas parduodame labai pigiomis kainomis.

Kiekviena motina nori sveikatos savo mažiems kudikiams. Geriausias budas palaikyti kudikių sveikatą, tai tyras saulėtas vasaros oras.

Nusipirkę pas mus kudikiams vežimėlį (Baby Carriage), lengvai ir parankiai galėsite kudikius išvežti ant tyro oro. Vežimėlius męs dabar parduodame nužemintomis kainomis.

Krautuvė atidaryta vakarais:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatoms.

South Halsted Furniture House
Telephone Drover 700
3224 So. Halsted St. Chicago.

PILNA KAITRA Į MINUTĄ.

TAI yra parankumas, kuomet jųs turite greitai naktį ką nors sušildyti.

New Perfection
WICK BLUE FLAME
Oil Cook-stove

suteikia kaitra be dumų ar kvapsnio. Jisai turi visus gazo patogumus ir kuras jam kaštuoja mažiau negu kitiems pečiams. Tai yra geriausia aliejum deginama prietaisa, virtuvės tikslams.

Pas pirklius visur, arba rašykite tiesiog katalioga.

STANDARD OIL COMPANY
(AN INDIANA CORPORATION)

Bridgeport Clothing Co.

Męs vis darome biznį dėlto, kad męs užlaikome pagal vėliausios mados aprėdalus. Pas mus gali gauti nuo mažiausios ir iki didžiausios mierų siutus už mažesnę kainą negu kitur.

Skrybėlių, šilkinių marškinių ir čeverykų—geriausis rinkinys musų krautuvėje.

Štoras Atdaras Vakarais

Utarninke, Ketverge, Subatoj, Nedėliomis ligi pietų.

Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Įsteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MĖLDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Angliską kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujausia ir tobulingiausia metoda. Mokiname per laiškus, visose dalyse, už labai mažą atlyginimą; teipjau klesose vienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglų kalba, ateik ar rašyk platesnių žinių.

American School of Languages

1741 W. 47th Street, : : Chicago, Ill.

Lietuvišku Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų kningų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti angliską kalbą, kviečiami pirktie KNYGAS iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai imdami kompletus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvė adara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsišaukusiems, pasiunčiu katalogą dykai. Adre.:

M. J DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law
Lietuvis Advokatas
30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1173
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-ro
Telephone Yards 3159

LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATYDAI.

Iš priežasties europinės karės dabar negalima gauti jokių knygų iš Europos. Bet męs da turime po keletą lietuviškų liuteroniškų maldaknygių ir giesmių knygų savo krautuvėje, ir pas pas mus da galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minėtų knygų, tai pasiskubinkite, kol jų turime, nes šioms išsibaigus, negausite niekur, kol karė nepasibaigs. Rašykite umai, o prisiųsime kataliogą.

LIETUVA PUB. CO.,
3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Telefonas Humboldt 4532

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi apreiškiu pagodotai visuomenei, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo locną namą po numeriu

3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.

Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją.

Liekuosi su pagarba

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Virš Lietuvos Aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaiszkis
Generalis
Kontraktorius ir Namų Statėjas.
2302 S. Leavitt St. Chicago

Tel. Canal 4052

Dr. A. K. Rutkauskas
2302 S. Leaviti St. (Kampas 23-čios gat.
CHICAGO, ILL.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas

---

Jau Išėjo Iš Spaudos

MILŽINIŠKAS VEIKALAS

TIKĖJIMŲ ISTORIJA

Visas veikalas sudaro 1086 puslapius gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuošta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesniu.

Šią milžinišką knygą parašė, bendradarbiaujant visai eilei kitų mokslininkų, žinomasai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis.

Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, suprasi, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiškose pažvalgose, kol galop nepriėjo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiu, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausiu lietuviškai parašytu veikalu toje šakoje.

Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais apdarais, nugara ir kampai skuros, šonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tiktai $5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jojo svarba, kaina yra be galo maža.

Kiekvienas skaitantis save apšviestu ir norintis buti inteligentišku lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

Reikalavimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

VISUOMENĖS,

Literaturos ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasižiurėjimui vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA
Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė
REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

Canal. 2118

DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

LEVESKIO Prekybos ir Kalbu
Dienine ir Vakarine **MOKYKLA**

MOKINAMA:

Anglų kalba nuo pradinės iki augščiausiai	Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų KALBOS
Aritmetika	
Augštesn. Matematika	
Istorija, Geografija	Knygvedyste Gražrašt.
Politiška Ekonomija	Laiškų rašymas
	Prekybos teisės ir tt.

● G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos

3106 So. Halsted St., Chicago.

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams $2.50
„ „ pusei metų $1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

GAMTOS ISTORIJA

Pagal Pov. Bert, vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga 3 dalyse: I dalyje telpa aprašymas įvairių gyvulių; II dalyj—aprašymas visokių augalų; III dalyj—apie akmenis ir žemę. Trumpai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, aiškesniam supratimui telpa 126 paveikslėliai: žmonių, paukščių, gyvulių, žvėrių, žuvų, vabalų, žolių, augalų, akmenų ir t.t.

Gamtos istorija yra labai žingeidi ir kiekvienam žmogui reikalinga pažinti. Gamta—tai visų gyvunų motina, todėl męs ją privalome geriausiai pažinti—studijuoti gamtos mokslus. Kas nepažįsta gamtos, jos įstatymų, tas nesitaiko prie gamtos, ir tokis neilgai gyvena, nyksta ir žuva. Užtai reikia pažinti gamtą, jos gražumą ir paslaptis. Knyga Gamtos istorija yra gražiai ir aiškiai atspausta, 210 pusl. Popieros viršais. Kaina ..... 50c.

Ta pati drutais audimo viršais ..... 75c.

Norėdami gauti šitą knygą, kreipkitės krautuvėn:

M. J. Damijonaitis,
901 West 33rd str., Chicago, Ill.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) .. 35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpes šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Phone Drover 6052

DR. K. DRANGELIS
LIETUVYS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryte ir nuo 1 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vak. Nedėliom pagal sutartį.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešai A. Olševskio Banką

NAUJAS IŠRADIMAS.

Męs norime žmonijai perstatyti naujo išradimo beraktinę spyną, kuri yra padaryta ant neišpainiojamų pamatų, taip kaip Bankinis Užraktas, ir yra viena iš saugiausių beraktinių spynų, kurios perviršyja visas kitas raktais rakinėjamas spynas.

Jeigu reikalaujate saugios spynos, kurios niekas negalėtų atrakinti, tai rašykite laišką lietuviškai pas mus, o męs prisiųsime naujo išradimo beraktinių spynų aplinkraštį su paveikslais, iš kurio galėsite plačiai dažinoti kaslink musų naujo išradimo beraktinių spynų.

Rašydami laišką pas mus, rašykite lietuviškai ir pdėkite markę dėl atsakymo, adresuokite šitaip:

SECURITY PADLOCK CO.,
648 W. 31st St., (Dept. A) Chicago, Ill.

Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Priimame pinigus į Banką užčėdijimui nuo vieno doliario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus maineme, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus viscse kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėn antrašu.

Rusiškas
Lietuvos Rejentališkas Biuras

GERIAUSIAI PADARO:

Rusiškas Dovierennastis, Aktus pirkimo, pardavimo, išrandavojimo ar kitam pervedimo žemės ar ukės Lietuvoje-Rusijoje. Parupina pasportus išvažiuojantiems Lietuvon-Rusijon ir visokius kitus rejentališkus raštus padaro gerai, greitai ir pigiai. Iškolektuoja dales, skolas ir pinigus, paliktus Rusiškuose Bankuose.

Visokiuose reikaluose Informaciją suteikia dykai.

Dėlei informacijos Chicagiečiai kreipkitės asabiškai, o iš kitų miestų raštų, adresuojant:

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Biuro Valandos: Nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street	5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Woodgat.	Tel. Austin 737
Phone Canal 1203	
Valandos:	Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto	tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.	
Nedėliomis	
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėlinis, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir petnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TELEPHONE DROVER7215

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene
3364 S. Halsted St.
(Kampas 34 tos)
Chicago, Ill.